

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 12 december 2005*§ 5 Interpellation om förenklad biståndsbedömning för personer över 80 år
(nr 2005:54)*

Anförande nr 1

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tackar borgarrådet för svaret. Jag skrev interpellationen därför att jag tycker att det är lite dåligt med information överlag om vad som händer i staden i äldreomsorgsberedningen. Det här var en fråga som jag tycker är intressant att följa.

Man kan konstatera att de fyra stadsdelar som har haft det här – även de två som gör det frivilligt – har haft överskott på äldreomsorgen under innevarande år. Hägersten har haft noll, Norrmalm 5,9, Liljeholmen 3 och Vantör har inte haft något överskott utan nästan 21 miljoner back på äldreomsorgen.

Det finns en sak i svaret som förvånar mig lite. Men jag kanske har läst fel och behöver ha ett förtydligande. Borgarrådet säger att Liljeholmens stadsdelsnämnd har en egen variant av försöket som innebär att pensionärer får be om utevistelse eller ledsagning vid intresse. Det kan innebära att de får en medföljande till en teaterföreställning eller promenad. Denna insats biståndsbedöms ej och betalas utifrån hur många timmar man använder. Detta försök har visat sig fungera mycket väl och det har varit uppskattat bland de äldre, står det.

När jag läser detta kan jag inte tolka det på något annat sätt än att Liljeholmens stadsdelsnämnd, alltså en del av Stockholms stad, erbjuder hushållsnära tjänster till pensionärerna i Liljeholmen. Det är då en affärsverksamhet som den stadsdelen erbjuder. Vi kan ju inte behandla en viss del av befolkningen annorlunda, och jag anser att det här är gynnande av en viss del och en form av förtäckt försäljning av hushållsnära tjänster.

Anförande nr 3

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Nej, det är det inte, Margareta Björk. Då är det nog väldigt otydligt uttryckt. Liljeholmen ingår ju inte i det projekt som vi har startat och som väl inte någon har nekat Margareta Björk att få information om i äldreomsorgsberedningen om hon hade ställt frågan.

Man har startat det här på ett likartat sätt som de andra men man har gjort det på eget bevåg, och det är kanske det som är otydligt. Det ingår inte i stadens projekt. Vi ville inte ha två stadsdelar bredvid varandra när de anmälde sitt intresse. Vi ville ha en innerstadstadsdel och en yttre stadstadsdel. Då startade de den här möjligheten för äldre precis på samma sätt som de stadsdelar som ingår i projektet. De tar betalt på

samma sätt också. Det är bara det att det är en så kallad förenklad biståndsbedömning även för dessa.

Anförande nr 4

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Men det står inte så i svaret, borgarrådet Olofsson. Det står att denna insats biståndsbedöms ej och betalas utifrån hur många timmar man använder. Det står också i svaret från borgarrådet på nästa interpellation att det här är projekt med utevistelse utan biståndsbedömning. Även om detta inte ingår i projektet så är det ändå en av stadens 18 stadsdelar som erbjuder hushållsnära tjänster, vilket vi ju inte kan få göra i staden. Jag kan inte tolka det på annat sätt än att det är just det som vi gör.

Det här ges utan biståndsbedömning men betalas utifrån hur många timmar man använder. Det är vad som står i svaret. Det måste vara precis det som jag säger, det vill säga att man erbjuder hushållsnära tjänster.

Anförande nr 5

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Då ska jag försöka förklara, som ordförande i Liljeholmens stadsdelsnämnd. Det här sättet att arbeta var på gång redan innan de projekt som pågår i Norrmalm och grannstadsdelen Hägersten var på gång.

De pensionärer som får de här tjänsterna är pensionärer som har bistånd från den öppna hemtjänsten men som ibland har behov av någon extra tjänst. Det handlar oftast om promenader. Man behöver kanske ha hjälp vid någon upphandling. Det är den typen av tjänster. De är alltså i grunden biståndsbedömda. Sedan har vi ibland kunnat erbjuda extratjänster. Det är någonting som de ordinarie hemvårdsbiträdena gör upp med pensionärerna om. Man kan alltså ta en promenad som inte ingår i den vanliga service som man får, men i grunden finns det en biståndsbedömning för alla dem som är aktuella i vårt lokala projekt.

Vi har sett det här som en möjlighet att höja standarden för våra pensionärer inom hemtjänsten och att kunna göra det på ett flexibelt och obyråkratiskt sätt. Ekonomiskt har detta kunnat klaras inom den ram som vi har för äldreomsorgen inom Liljeholmen.

Anförande nr 6

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är naturligtvis jättebra om man kan öka servicen till dem som har rätt till hemtjänst i vår stad eller till alla som vill ha hemtjänst, kanske, i vår stad. Men det bygger också på att det finns tillräckligt med resurser så att detta inte tränger ut dem som har det allra största hjälpbehovet.

Det finns vissa stadsdelar som kanske har klarat sin budget, men det finns också väldigt många som inte har klarat sin budget. I det sammanhanget är det mycket tydligt att om man ska anslå pengar till den här verksamheten så tar man pengar från de äldre som har det allra största hjälpbehovet. Man ska vara medveten om att i stadsdelarna med underskott så talar man på flera ställen om en hårdnande och

restriktivare biståndsbedömning. Då blir det konstigt om man i förlängningen i samma stadsdel kan få hjälp utan nästan någon biståndsbedömning alls.

Jag tycker ändå att det ska bli intressant att se den utvärdering som Äldrecentrum ska göra. Det kanske visar sig att man vill omvandla de timmar som man har rätt till och som man redan har fått biståndsbedömning för och att det inte blir dyrare. Då blir det inte så styrt när det gäller minuter och sådant, och då kan det ju vara av intresse. Men om det är fler som söker den hemtjänst som de faktiskt har rätt till och om man tränger ut dem som har det allra största hjälpbehovet så tycker jag att man måste våga se det. Då måste man också våga ta konsekvenserna.

Om man vill ha fyra timmars biståndsbedömning eller fyra timmars hemtjänst med förenklad biståndsbedömning så måste man i så fall också anslå mer resurser. Och det är ju precis det ni inte har gjort, utan tvärtom.

Anförande nr 7

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Föregående talare menade att vi inte har anslagit extra resurser för just det här. Men det är det som vi har gjort. Det var bland andra Miljöpartiet som drev det i förhandlingar i budgeten för innevarande år. Det är en väldigt liten summa för hela staden, just för utevistelser för äldre. Detta ligger utanför den ordinarie hemtjänstbudgeten, och det gäller äldre som är i behov av hemtjänst för andra saker. De behöver vistas ute. Det är alltså inte alls fråga om några hushållsnära tjänster som städning eller matlagning, utan det handlar om att kunna gå ut och därmed kunna hålla sig piggare och friskare under längre tid.

Tyvärr kan jag inte svara exakt på den fråga som interpellanten ställde och om det är exakt de här tjänsterna det handlar om, för min gruppleddare är inte här. Men den första upplysningen är i alla fall rätt.

Anförande nr 8

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Till Miljöpartiet vill jag säga att det står i ärendet att det inte har gått åt några extra pengar. Jag vet inte vad det är för extra pengar som du har anslagit. Det är väl de här 18 miljonerna som ingen vet vart de har tagit vägen ute i stadsdelarna. Men det återkommer vi till i nästa interpellation.

Det är intressant att höra hur man förklarar det här med Liljeholmen. I grunden finns det ett biståndsbeslut, säger man. I grunden, ja, men sedan säger man vidare att det handlar om dem som har behov av några extratjänster. Just det, men kommunen får ju inte erbjuda extratjänster! Det är bara de enskilda som får göra det. Vi har visserligen en att-sats i vår budget i år där vi vill att man ska kunna ändra detta, men den att-satsen avslögs.

Jag hävdar med bestämdhet att det som Liljeholmens stadsdelsnämnd gör är att man erbjuder hushållsnära tjänster – något som kommunen inte får göra. Jag tycker att det skulle vara intressant att få en juridisk tolkning av vad som händer i Liljeholmen.

Anförande nr 9

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag är alltid lika fascinerad över Folkpartiet som alltid kan alla svar på alla utvärderingar innan själva utvärderingen har kommit. Det är ju alltid bra att kunna se i kristallkulan. Nu är inte jag så duktig, och jag har inte någon bra kristallkula. Det är just därför vi har ställt frågorna, och vi kommer också att få svar på dem.

Binder detta upp resurser och personal i sådan omfattning att det inkräktar på den ordinarie hemtjänsten? Påverkar det kostnadsutvecklingen för hemtjänsten? Underlättar det arbetet och är därför kanske en besparing som ger mer pengar just till de gamla i deras verksamhet?

Detta är lite lustigt, Ann-Katrin Åslund. Men du ska få svar. Då får vi se om din kristallkula stämmer. Annars får du nog byta kristallkula; det är ett gott tips i så fall.

Beträffande Margareta Björk så tror jag ändå att ordföranden i Liljeholmens stadsdelsnämnd bättre kan förklara det här. Men om det är så att Margareta Björk vill överklaga det så får hon naturligtvis göra det. Då får vi se vad de äldre i Liljeholmens stadsdel tycker om att Moderaterna överklagar en hjälp som de faktiskt är biståndsbedömda att få. Man har ju här sett till att de får komma ut på olika aktiviteter.

I nästa interpellation som vi kommer till handlar det om det som Åsa tog upp här tidigare – de 18 miljonerna. Jag tror att det har blivit en lätt sammanblandning av de olika delarna. Det här projektet har man inte fått någon extra ersättning för att genomföra. Tanken är att se just det som vi har ställt frågorna om. Binder det upp resurser och personal? Kostar det extra mycket pengar? Det är det där som Ann-Katrin Åslund redan vet och som hon har sett i sin kristallkula.

Anförande nr 10

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Margareta Olofsson! Om du hade lyssnat hade du nog hört vad jag sade. Jag använder mig varken av kristallkolor, av häxkonst eller av något annat. Jag är intresserad av fakta. Jag sade att jag på riktigt – alldeles sant – är intresserad av vad man kommer fram till i den utvärdering som man ska göra. Jag kan inte hjälpa att jag tycker att det skulle vara bra om det visade sig att förenklad biståndsbedömning och annat gjorde att det inte kostar mer. Jag tycker det!

Men det jag är bekymrad över just nu är att det finns många stadsdelar där pengarna inte räcker till. Där skriver man rakt ut att det tillämpas restriktivare biståndsbedömning. I nästa interpellation kommer vi till det här. Det står också att man faktiskt inte får gå ut. Så står det i tertialrapporterna.

Därför är jag bekymrad just nu för att det finns risk för att man tar resurser från dem som har det allra sämst. Men jag vill veta vad man kommer fram till i undersökningar, och det vill jag alltid göra. Jag tror inte alls på kristallkolor, men det kanske du gör.

Anförande nr 11

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Om det är någon fråga som har varit uppe bland många pensionärer så är det just möjligheten att ha tilläggstjänster i förhållande till det som ligger utanför ordinarie biståndsbedömning. Därför är det förstås intressant när nu ordföranden för Liljeholmen berättar att man nu har det här och att man får betala för det. Men man har inte gått ut på marknaden och låtit andra, som kan erbjudas att göra tjänsterna, komma in och finnas med vid sidan om. Det kan ju vara en del av de hushållsnära tjänsterna med skatteavdrag, som vi gärna skulle se. Då skulle många fler kunna få jobb inom den här sektorn just genom de här tilläggstjänsterna.

Många äldre kanske inte vill in i de så kallade rullorna, som man ibland säger. Men de vill ändå få det här tillgodosett och få hjälp. Vi försöker också lyfta fram möjligheten till volontärverksamhet, som ju har visat sig vara framgångsrik nere i Västra Frölunda. Det finns många sätt. Men i Liljeholmen låter man nu plötsligt utan biståndsbedömning pensionärerna få tilläggstjänsterna och betala vid sidan om. Det tycker jag är lite märkligt i förhållande till alla övriga stadsdelsnämnder, som inte kan hantera frågan. Den här stadsdelen är ju en så kallad frivillig stadsdel där man prövar det här.

Jag skulle vilja att vi fick svar på hur man kan hantera stadsdelsnämnderna så olika utifrån den här frågan.

Anförande nr 12

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vad jag vet, Ewa, så är det inget som hindrar privata vårdgivare att mot betalning tillhandahålla extratjänster. Det finns inte heller något som hindrar de pensionärer som har råd att också köpa tjänster.

I Liljeholmen har vi velat höja standarden något för de pensionärer som redan har hemtjänst i vår stadsdel. Vårt projekt riktar sig alltså endast till de pensionärer som redan är beviljade hemtjänst, efter biståndsbedömning. Tjänsterna utförs av ordinarie hemvårdsbiträde.

Det är uppgjort så att detta handlar om tjänster utöver de vanliga. Det är sällantjänster som promenader, hjälp med upphandling och sådana saker. Där har vi tyckt att man ska kunna få denna hjälp utan att det för varje fall och varje liten promenad ska behöva göras en särskild utredning och en särskild biståndsbedömning.

Vi har sett det här som ett enkelt, flexibelt och byråkratiskt sätt att höja standarden för våra pensionärer i Liljeholmen. Jag är något förvånad över att ni är så kritiska från oppositionens sida. Ni brukar ju i andra sammanhang hävda att vi är för restriktiva. När vi nu hittar en modell som vi tycker fungerar så är det också fel. Det verkar nästan som om det är biståndsbedömningen som är det viktigaste.

Vi kan inte heller se att vi på något sätt har tagit medel från andra äldre och mer vårdbehövande. Vår äldreomsorg är i balans, och den går till och med med plus. Det gör att vi har kunnat ombesörja den här modellen, som jag hoppas kan sprida sig. Det

är ju också så att om man får komma ut i friska luften så mår man bättre. Då håller man sig frisk längre och kan kanske till och med undvika ökande vårdbehov.

Det är intressant att höra att ni nu, den här mandatperioden, tycker att det är viktigt att människor ska komma ut. Jag vill minnas att ni under förra mandatperioden motsatte er förslag från vår sida om att det skulle vara en rättighet för de äldre som så önskar att kunna få komma ut i friska luften.

Jag tycker att vi har hittat en bra modell i Liljeholmen, och jag hoppas att fler kan tillämpa den.

Anförande nr 13

M o n i k a L i n d h (s): Jag tyckte att det var intressant att läsa svaret på interpellationen. Det är ett viktigt försök som har gjorts och som nu utvärderas i Norrmalm och Hägersten. Det är viktigt för dem som har kunnat efterfråga serviceinsatserna med förenklad biståndsprövning. Det är också viktigt för staden att kunna utröna intresset för och det ekonomiska utfallet av ett sådant försök.

Det som är lite märkligt är att kostnaderna, i alla fall som man tror, bara kommer att uppgå till en tiondel av de förväntade kostnaderna. Det gör naturligtvis att den här typen av möjligheter kan underlättas.

Det var ett väldans bök om det här med hushållsnära tjänster från oppositionen! Jag antar att ni också har läst om det lagförslag som nu är ute på remiss om kommunal befogenhet att tillhandahålla hushållsnära tjänster för äldre. Det är ett spännande och intressant förslag där man föreslår att lagen ska träda i kraft den 1 juli 2006. Där diskuterar man den här rågången mellan hushållsnära tjänster – icke biståndsbedömda och biståndsbedömda. Det är intressant läsning, och den kan ge oss anledning att ytterligare fundera på just de här rågångarna när vi diskuterar biståndsbedömning. Det hela är ju inte helt självklart. Promemorian från regeringen är ju också diskuterrande.

Jag skulle vilja att man tar sig an detta material. Det är spännande och roligt. Sedan ser jag fram emot utvärderingen. Jag tror, precis som Margareta säger, att den kommer att visa oss mycket kring hur man skulle kunna organisera lättare insatser med förenklad biståndsprövning, eller till och med utan biståndsprövning.

Anförande nr 14

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Nu måste väl majoriteten ändå bestämma sig. Här står nu Monika Lindh och säger att det här är förenklad biståndsbedömning. Men i svaret står det att denna insats biståndsbedöms ej. Hur är det egentligen – är det biståndsbedömt eller är det inte biståndsbedömt?

Ann-Marie Strömberg säger att det här är tjänster utöver det vanliga och att det är bra för de äldre att komma ut i friska luften. Ja, vem skulle säga emot det? Är det någonting som många äldre behöver så är det just att få gå med ut. De kanske kan få gå med och handla sina egna varor och se lite i affären på grönsaksdisken och annat. Det är väl verkligen något som skulle kunna lyfta den tristess som många gånger

finns i vardagen. Förhoppningsvis skulle också kvarboendet kunna förlängas i ett sådant hanterande.

Men det intressanta är hur våra äldre i hela staden skulle kunna få känna av detta. Nu är det två stadsdelar som har blivit erbjudna det. Den ena klarade inte av det på grund av att det inte fanns någon tjänst som kunde handlägga det hela. Då har inte frågan gått vidare till någon annan, utan det är då bara en stadsdel som har kunnat genomföra det.

Men vi har ju äldre över hela staden, och vi är *en* stad. Frågan är hur man ska se på detta att det å ena sidan inte krävs en biståndsbedömning, å andra sidan enligt Monika Lindh är en förenklad biståndsbedömning.

Om det är som Ann-Marie Strömberg säger, att det bara är de som redan är biståndsbedömda som kan få den tillfälliga utevistelsen så finns det ju ändå någonstans ett biståndsbeslut i botten. Övriga pensionärer kunde ju inte komma i fråga – de som över huvud taget inte hade någon biståndsbedömning.

Det finns en del att reda ut i den här snårskogen av vad vi får höra från majoriteten! Tydlighet skulle vara önskvärt i ärendet.

Anförande nr 15

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ewa Samuelsson! Det behöver redas ut; jag håller med dig. Jag tror att du blandade ihop det mesta när du pratade. Det finns *ett* projekt, och där är båda stadsdelarna med som startade det från början. Ingen av dem har hoppat av. Tvärtom så är de med. Du måste lära dig att läsa innantill. ABC – du vet! Båda stadsdelarna är alltså med. Det är Hägersten och det är Norrmalm. Båda stadsdelarna har deltagit, och det står också redovisat klart och tydligt. Norrmalm har lite högre kostnader än Hägersten.

Sedan har två stadsdelar, Liljeholmen och Vantör, själva sagt sig vara villiga att på något sätt utforska hur man kan underlätta för äldre. Vantör har inte startat sitt försök på grund av att man inte har haft någon chef. Men Liljeholmen har startat, och där har man erbjudit människor som redan har en biståndsbedömning detta. Det är helt annorlunda än det projekt som bedrivs av staden centralt och som utvärderas av Äldrecentrum. Där handlar det om en förenklad biståndsbedömning och fyra timmar per månad. Men i Liljeholmen har man sagt att de som har ett behov och som redan har en biståndsbedömning också kan få ytterligare stöttning. Det är vad det handlar om.

Detta är inga hushållsnära tjänster, utan det är en form av tilläggstjänster där man följer med de äldre på till exempel teater eller vad det nu handlar om. Det är en helt annan verksamhet. Den kommer också att utvärderas. Jag tycker att det är jättebra om tre stadsdelar i staden – två som ingår i projektet och en tredje som på eget bevåg har satsat på att starta en verksamhet – satsar på det här för att utvärdera det och se hur det fungerar. Kostar det mycket? Underlättar det? Kanske det rentav är en besparing i slutändan därför att pensionärerna håller sig piggare, gladare, friskare och nöjdare? Om det är så så är det naturligtvis någonting som man behöver pröva över

hela staden. Det tycker jag att man ska vara glad och lycklig över i stället för att tycka att det är förfärligt. Jag förstår mig faktiskt inte på dig.

Anförande nr 16

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Margareta Olofsson! Det är synd att du inte har något inlägg kvar, men jag misstänker att det här är en fråga som vi kommer att återkomma till vid andra tillfällen. Det är ju inte så att vi inte gillar tilläggstjänster. Det är inte så att vi inte gillar hushållsnära tjänster. Det är inte så att vi är upprörda över att tjänsterna finns i Liljeholmen bara för att det är själva tjänsten som det är fel på.

Det som är konstigt och fel är att någonting som är så fult överallt annars helt plötsligt är så bra i Liljeholmen. Det är det som vi tycker är så konstigt. Det som är så konstigt är att man i så fall bara kan erbjuda det här till dem som bor i Liljeholmen och inte någon annanstans i staden. Det är konstigt att det är fint i Liljeholmen och fult på andra ställen.

Anförande nr 17

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag tror inte heller att vi behöver upprepa att vi tycker att det här är positivt och att vi gärna skulle se det över hela staden. Det som vi lyfter fram är bara likställigheten över staden och att de äldre ska behandlas på ett likadant sätt.

Det står att man i Liljeholmens stadsdelsnämnd kan få ledsagning vid intresse. Vi vet ju att i andra sammanhang är ledsagning någonting som är biståndsbedömt. Det är det som gör skillnaden över staden; det finns pensionärer som skulle behöva den här hjälpen. Den kanske skulle göra att de höll sig friskare längre precis som majoriteten säger, vilket är positivt. Därför borde det vara riktlinjer som gäller lika över hela staden så att inte pensionärerna behandlas olika.

Anförande nr 18

M o n i k a L i n d h (s): Jag vill ändå säga till Ewa Samuelsson att det första stycket besvarar alla frågorna i det tidigare inlägg som du hade och som Margareta Olofsson besvarade. Det kan vara bra att läsa igenom det. Det handlar verkligen om förenklad biståndsprövning i det försök som pågår i Norrmalm och Hägersten.

Liljeholmen erbjuder detta inom ramen för sin budget och där det i botten finns ett biståndsbeslut också andra delar. Det behöver inte innebära att man rubbar på likställigheten.

I den här staden pågår en mängd olika projekt och försöksverksamheter. Det gör att verksamheten ibland ser lite olika ut. Men självfallet ryms det som Liljeholmen prövar och gör både inom likställighetens ram och inom de biståndsbeslut som fattas i varje enskilt fall. Där får du nog läsa på en gång till!

Anförande nr 19

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Som föregående talare påpekade skiljer sig det projekt som vi har i Liljeholmen något från de båda andra även om intentionerna är de samma. I projekts natur ingår att de är arbetssätt och modeller som vi prövar. Om de faller väl ut kommer de förhoppningsvis att kunna implementeras även inom övriga stadsdelar. Det brukar ju vara så med försöksverksamheter – man prövar om modellen fungerar. Om den inte fungerar så lägger man ned den, och om den fungerar bra så för man in den i de ordinarie verksamheterna.

Jag vill också poängtera att vår Liljeholmsmodell naturligtvis kommer att utvärderas, liksom de arbetsmodeller som pågår i Norrmalm och Hägersten.

§ 6 Interpellation om möjlighet för äldre till en rik fritid och utevistelse (nr 2005:55)

Anförande nr 20

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ber att få hänvisa till det utsända svaret.

Anförande nr 21

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Eftersom interpellanten inte är här ska jag försöka ta upp några synpunkter i det svar som vi har fått av borgarrådet Olofsson.

Jag vet att det har lagts fram skrivelser i ett antal stadsdelsnämnder. Det har också frågats i ett antal stadsdelsnämnder hur mycket pengar man har fått för utevistelser. I budget har ni ju talat om att det finns 18 miljoner. Svaren är samstämmiga: Man vet inte hur mycket pengar man har fått av de 18 miljonerna.

I svaret framkommer det å ena sidan att medlen inte är öronmärkta, å andra sidan att det är upp till stadsdelsförvaltningarna att söka denna information. Men det här är väl ändå ganska självklart. Pengarna kommer i en påse ut till stadsdelsnämnderna, och man anger inte hur mycket pengar man ska ha till en specifik satsning. Därför kan man förstå att förvaltningarna är frustrerade.

Interpellanten undrar också hur man följer upp ett sådant här beslut. Det är väl självklart att en politiker ska ange målen, ge förutsättningar för dem och sedan följa upp dem.

Borgarrådet skriver att det krävs en rapportering i tertialrapport 2. Jag vill då bara påminna borgarrådet om att hon redan den 6 december förra året i en debatt med Ewa Samuelsson sade att detta självfallet ska genomföras ute i stadsdelarna. Det är ju en markering vi har gjort i budgeten, och det är viktigt att göra det, så det gäller för mig att se till så att alla följer upp det ordentligt när de antar sina verksamhetsplaner. Så sade borgarrådet då. Jag kan bara konstatera att borgarrådet Olofsson inte har följt upp verksamhetsplanerna.

Anförande nr 22

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Nej, Margareta Björk, men hon har följt upp T 2:an och verksamhetsberättelserna. Det är det som det står i interpellationssvaret att hon har gjort. Det har hon också gjort.

Vi brukar inte öronmärka pengar. Det brukar vara en förtjusning. Däremot ska naturligtvis varje stadsdel följa de förslag och de idéer som finns i stadens budget. Där står det klart och tydligt att det finns 18 miljoner kronor för utevistelse. Vi vet att det inte har skett i den utsträckning som vi har velat, och därför är vi ännu tydligare inför nästa års budget.

Men för vår del var det inte speciellt svårt att få fram hur pengarna är fördelade eftersom de är fördelade efter en viss nyckel som vi har och som pengarna alltid

fördelas efter. Det är en socioekonomisk fördelning i det här fallet. Jag tycker inte att det är så svårt.

Men det som jag är besviken över är att man inte har jobbat på ordentligt med det här ute i stadsdelarna. Det är få stadsdelar som har gjort det, och av dem som nämns är det inte ens hälften som har lagt manken till när det gäller att se till att det har blivit en förbättring – även om det är oändligt mycket bättre än det var under er mandatperiod.

Anförande nr 23

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan förstå om borgarrådet är besviken på att 9 av de 18 stadsdelarna inte har lagt manken till när det gäller att se till att man följer beslut av fullmäktige. Men jag kan också förstå varför de inte har gjort det. Det beror på att 9 av stadens 18 stadsdelar går med underskott inom äldreomsorgen. Då prioriterar man förstås, med rätta, att se till att de som behöver ha mest omsorg får det före utevistelser. Jag tror att biståndsbedömarna är ganska medvetna om vad pengarna ska gå till.

Man kan titta på hur till exempel Kungsholmens stadsdelsnämnd har svarat på den skrivelse som lades fram där. Frågan löd: Hur har medlen används eller kommer att användas? Eftersom medlen inte har specificerats i stadsdelsnämndens budget går frågan inte att besvara exakt, svarade man. Det är väl så man har svarat i de stadsdelar där vi har lagt fram en skrivelse eller frågat muntligt. Ingen vet hur mycket pengar man har fått.

Jag undrar hur borgarrådet tänker följa upp 2006 års budget. Tänker hon tvinga de stadsdelar som inte har pengar till de mest behövande att lägga pengar på utevistelse i stället?

Anförande nr 24

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är oändligt mycket bättre än under er mandatperiod, sade Margareta Olofsson. Men det gäller väl inte riktigt överallt. Jag tror inte att det är många som känner igen sig i det ute i stadsdelarna. Jag kan gå till min egen stadsdel. 18 miljoner kronor säger ni att ni har satsat på att äldre ska få komma ut mer i Stockholm.

Under innevarande år har det stått i tertiärrapporterna att om man bor i ett eget, ordinarie boende så kan man inte räkna med att man kan komma ut genom hemtjänstens eller kommunens försorg. I verksamhetsplanen, som vi ska ta på torsdag i den här veckan, står det likaså att man inte kan göra det. Man kan inte räkna med att man ska kunna få komma ut med den kommunala personalen.

Du tycker inte om att öronmärka pengar, utan stadsdelarna ska få använda pengarna precis som de vill, säger du. Men samtidigt säger du att du är besviken på att de inte har satsat på den utevistelse som du hade tänkt att de skulle göra.

Det har inte satsats pengar på äldreomsorgen över huvud taget i och med att ni har räknat med att det är ganska många som inte överlever året. Ni har räknat med att

pengarna ska räcka, och så har de gjort det. Då blir det ont om pengar, och då blir det svårt. Då får man stryka på foten vad gäller att komma ut.

I morse kunde man höra på Ekot att man överväger lagförslag som gör att ridskolorna i tätorter kommer att få stänga bara för att ridskolehästarna enligt lag ska få vara ute i hagarna varje dag. Annars skulle man stänga ridskolorna. Det är väl konstigt att vi kan ha lagar för ridskolehästar men att de äldre i Stockholm inte kan få komma ut!

Anförande nr 25

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag förmodar att du i varje fall inte menar att vi ska stänga alla äldreboenden utifrån detta.

Det är ju bra om Ann-Katrin Åslund kan lyfta fram det här i den stadsdel som hon sitter i. Det är den enda stadsdelen som har det här inskrivet i sin verksamhetsplan av dem som vi har läst hittills. Och vi har väl läst alla – skuggläst dem om inte annat. Det vore väl bra att påverka så att man gör det i sådant fall, för det är bara i den stadsdelen som det står så här.

Margareta Björk! Det är sant att man inte kan besvara det här så exakt. Det står också som svar på den sista frågan. Det här är ju ganska komplicerat. Kungsholmens stadsdelsförvaltning håller på att utreda det här. I vilken utsträckning har biståndshandläggarna beviljat utevistelse, och har den ökat? Det är också ett sådant svar som man kan få i den delen. Detta är inte alldeles enkelt och inte alldeles okomplicerat eftersom det också är svårt att beräkna om det är en enskild insats eller om man kopplar den till någon annan verksamhet.

Till skillnad mot dig ser vi hela personens behov. Det är utifrån det och de riktlinjer som finns som man gör biståndsbedömningen. Jag tänker inte tvinga någon till någonting, utom att tvinga dem att följa de riktlinjer som finns och de som kommer att komma när äldreomsorgsplanen väl är tagen. Det är de riktlinjerna som gäller.

Det som de har fått i det här är ett extra påslag för att utöka möjligheterna till utevistelse. Det är det pengarna handlar om i det här fallet. De har gjort det i flera led. De har ansträngt sig på olika sätt, och det tycker jag är bra. Förmodligen har det inte kostat något mer för dem, utan pengarna har räckt.

Vi har utökat budgeten i förhållande till antalet äldre som finns i Stockholms stad. Jag tror att man klarar av ganska mycket mer, men att man inte alltid när man har fått pengar i en påse kan svara direkt på frågan om exakt vart Kungsholmens pengar – 1,4 miljoner kronor – har tagit vägen. Det är det som de nu håller på att undersöka.

Anförande nr 26

Å s a Ö c k e r m a n (mp): När man avsätter en budgetpost är det dels frågan om pengar, men det är också frågan om en signal. Signalen från oss i fullmäktige är att vi tycker att 18 miljoner ska användas i syfte att öka de äldres möjligheter till utevistelse.

Jag tycker att signalen har gått fram relativt bra. Jag tycker själv att det här är väldigt viktigt. Men, Ann-Katrin Åslund och alla andra, som ni själva påpekar så gäller det dem med allra störst behov. Det är mat och personlig, kroppslig omsorg som är nummer ett – det är det vi måste sköta allra först. Men utevistelsen är en jättebra sak som är förebyggande.

Jag vill påpeka några positiva saker. I min egen stadsdel Vantör, som är en av de stadsdelar som har ett stort underskott i verksamheten, har man trots allt bland annat renoverat en trädgård vid Rågsveds äldreboende. Man har gjort det väldigt fint, och man har använt en arbetslös arkitekt. Jag tycker att stadsdelarna förstår signalen på så sätt att man kan börja arbeta lite kreativt med frågorna. Vi har inte hur mycket skattemedel som helst.

Jag vill också påpeka att Rinkeby stadsdelsnämnd har startat något som heter Äldrecentrum. Det är en tjänsteman som är ordförande där. Privat är hon folktopartist, sagt som en mycket liten parentes. Man har kontaktat 100 organisationer och föreningar som är aktiva i området. Elva har ställt upp på att hjälpa till med bland annat utevistelse för äldre, och andra saker också. Man sätter i gång samhället. Det gäller frivilligorganisationerna, och alla måste engageras. Det kan inte alltid vara så att skattemedel ska gå till allting. Vi vet alla att de äldres kontaktnät är väldigt olika. En del har många anhöriga och en del har inga. Vi kan alla hjälpa till i det här.

Anförande nr 27

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Åsa Öckerman! Jag håller med dig till hundra procent om det du senast sade; det är viktigt att vi alla kan hjälpa till och att vi kan involvera frivilligorganisationerna. Det är jätteviktigt.

Jag skulle vilja återgå till Margareta Olofsson, som säger att jag ska lyfta fram den här frågan i Spånga-Tensta för att det är den enda stadsdelen som det står så här i. Jag tänker inte kommentera vad det står i de andra, men du kan ju gissa om jag brukar lyfta fram den här frågan i Spånga-Tensta! Det gör jag alldeles väldigt mycket.

Jag ska inte göra något långt inlägg. Jag skulle bara vilja fråga dig: Tänker du uppmana dina partikompisar som sitter i stadsdelsnämnden Spånga-Tensta att rösta för mina förslag när jag lyfter fram frågorna? Jag lovar att inte skriva jättemycket om privata alternativ. Tänker du då uppmana de två att stödja mig?

Anförande nr 28

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Vi kan vara överens med miljöpartisterna om att allt inte ska gå över skattsedeln. Du nämner också Rinkeby och en trädgård ute i Rågsved. Men jag tror att de pengarna kommer från en annan pott, nämligen från Kompetensfonden och inte från de 18 miljonerna som skulle ha gått till utevistelse.

Borgarrådet anklagar mig för att inte se hela personens behov. Det är väl det som vi måste göra. Men biståndsbedömarna som är satta att fatta myndighetsbesluten har ju inte hur mycket pengar som helst. Det är där skon klämmer, tror jag. I nio av stadsdelarna fattas det pengar inom äldreomsorgen, och de lägger pengarna precis i

den prioriteringsordning som vi hörde här senast. De som har störst behov får alltså hjälp först. I vissa stadsdelar finns det inte pengar för promenader. Så ser verkligheten ut.

Vi har också hört att man har satsat extra pengar på detta. Men då är det ju väldigt märkligt att stadsdelsförvaltningarna inte kan notera det i den påse pengar som de har fått ut från fullmäktige.

Alla kan vara överens om att utevistelse är viktigt. Det gäller också våra äldre. Vi ska vara tacksamma att det finns en hel del frivilligorganisationer som ställer upp i olika delar av staden och hjälper till med promenader.

Men till syvende och sist handlar det om hur mycket pengar majoriteten har lagt ut på äldreomsorgen. Det är där det viktigaste beslutet ligger.

Anförande nr 29

M o n i k a L i n d h (s): Ja, Margareta Björk, det är så. Det viktigaste handlar om pengar. Då kan man fundera på hur äldres utevistelse och möjligheter till fritidsaktiviteter ser ut. Det handlar ju också om det. Hur förbättras de av en moderat budget som är ofinansierad med 500 miljoner, och där hela äldreomsorgen ska skötas via en central biståndsbedömning och enbart finansieras med äldrecheck och äldrepeng?

Det viktiga i det här är att man ökar de äldres möjligheter till utevistelse och fritidsaktiviteter. Det är inte gjort i en handvändning. Man kan inte bara slänga ut promenadhelp. Man måste också fundera på vad våra äldre behöver. Vad vill de själva? Hur kan stödet till äldreorganisationerna uppmuntras och öka?

I min stadsdel skriver vi självfallet att möjligheterna till utevistelse och promenader är begränsade. Däremot jobbar vi hårt med att ta reda på vad äldre vill. Vi jobbar med fokusgrupperna för att titta på vad man själv tycker är livskvalitet. Vilken service skulle man vilja ha för att höja sin livskvalitet? Vi bedriver uppsökande arbete för att ta reda på vad man vill ha för tjänst. Vad vill man ha för hjälp med promenader och fritidsaktiviteter? Vi stöder äldreorganisationerna i deras arbete. Vi samarbetar med väntjänsten och kyrkan.

Det här är också delar i satsningen för att öka äldres möjligheter till utevistelse och fritidsaktiviteter. Det är ingen dagslända. Det är ingenting som man gör ett år och inte ett annat. Det är en igångsättning av ett långsiktigt hållbart reformarbete. Det är i det perspektivet som man också ska se de här 18 miljonerna.

Anförande nr 30

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tycker att det är jättebra att majoriteten talar så väl om frivilligorganisationerna nu, både när det gäller pensionärsorganisationer, andra organisationer, kyrkor och så vidare. Det tycker jag känns väldigt trevligt, men det låter som om det vore något nytt påkommet att de har fått stöd från Stockholms stad för att ha möjlighet att hjälpa till med de här verksamheterna. Det är ju inget nytt! Det har förekommit förut. Jag vet inte om ni inte har haft det i Skarpnäck, men det har förekommit över hela staden.

Det är en oerhört viktig del, och det är en stor del. Den största delen sker på ideell basis. Det här är bara till för att vara ett smörjmedel och en möjlighet för de faktiska kostnaderna om man åker på utflykt och sådant. Men sådant har förekommit hela tiden; det är inte något nytt från er sida.

Anförande nr 31

M o n i k a L i n d h (s): Ann-Katrin Åslund! Vi har anslagit ökat stöd till bland andra pensionärsorganisationerna, vilket ni knaprade på hela tiden under er mandatperiod. Ett långsiktigt reformarbete också på den här delen med utevistelse, egenaktivitet, friskvård och fritidsaktiviteter tar sin början någonstans. Ni gjorde ingenting på det området under er mandatperiod, så därför gör vi det nu.

Anförande nr 32

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tror att det mesta är sagt i den här frågan. De 18 miljonerna har kommit till som ett smörjmedel för att öka aktiviteten inom fritids- och utevistelsemöjlighet. Det har man gjort på många olika sätt. Ibland har man använt pengarna som ett smörjmedel för att starta en verksamhet. Ibland har man använt dem för att tillsammans med andra pengar se till att verksamheter kommer i gång som gör att de äldre får det bättre. Då kan man ta upp till exempel Rinkeby, där man har rustat upp trädgårdar och uteplatser i anslutning till servicehusen. Det är just sådant som lockar äldre att vara ute och till att tycka att det är trevligt och att uppleva någonting annorlunda.

Jag vill göra alla uppmärksamma på en sak. Under förra mandatperioden var det så, till skillnad mot nu – och jag tycker att det är det som gör att man från oppositionens sida ändå ska stämma ned tonen lite grann – att man fattade aktiva beslut om att utevistelse inte ingick i biståndet. Man bestämde att det inte fick ingå i biståndet. Där tycker jag att man verkligen kan tala om en restriktiv biståndsbedömning där man trumpetar ut att utevistelse inte är någonting som människor kan få bistånd och hjälp med.

Vi gör tvärtom. Vi försöker på olika sätt att se till att locka äldre att både vara ute och ta emot det men också att delta på olika sätt, inte minst genom organisationer där många har fått stöd av de här pengarna ute i stadsdelarna. Där har man lokala äldreorganisationer som har fått det här stödet.

Det är en god satsning som har gjorts, och den är ett sätt att peka på hur viktigt vi tycker att det är från majoritetens sida att människor kommer ut och att man tar till vara de möjligheterna. På sikt skapar det också både bättre och friskare äldre personer.

*§ 9 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Ersättningen till fristående förskolor*

Anförande nr 33

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag skulle vilja fråga om ett direktiv som har gått ut från enheten för administration och service på utbildningsförvaltningen där man nu meddelar enskilt driven verksamhet att man från den 1 april i ännu högre grad kommer att göra utbetalningarna i efterskott. Betydelsen av detta är att de den 15 april ska få sina hyrespengar som de skulle ha betalat sin hyresvärd den sista mars. Det innebär i mitt exempel, Barnstugan Hälsingegatan AB, att de ska betala 500 000 kronor till sin hyresvärd den 31 mars, och den 15 april får de pengar från utbildningsförvaltningen. Dessutom ska skattmasen ha sina pengar den 12 april. Några dagar ligger de alltså ute med 800 000 kronor. Det är klart att det är väldigt mycket pengar för en liten förskola.

Jag skulle gärna vilja fråga borgarrådet Nilsson om du känner till detta och om du tycker att det är rimligt att en småföretagare ska ligga ute med summor av den här storleken.

Anförande nr 34

Borgarrådet N i l s s o n (s): Svaret på frågan är nej, jag känner inte till det. Jag känner inte till att det har gått ut några sådana riktlinjer. Jag måste få fråga, Mikael, så att jag förstår frågan. Det handlar alltså inte om elevschablonerna utan det handlar om den ersättning som enskilt driven förskola som har väldigt höga hyreskostnader kan få. Är det den ersättningen vi pratar om? Ja. Utöver det som är toppnivån för hyressättning i den kommunala verksamheten, som är runt 1 650 kronor per kvadratmeter, har de enskilt drivna förskolorna möjlighet att få ersättning upp till 75 procent av det överskjutande hyresbeloppet. Jag kan inte svara på varför de rutinerna har förändrats. Jag ska ta reda på detta och återkomma i frågan.

Anförande nr 35

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag tycker att det är bra om man tar reda på vad bakgrunden är. Men det viktiga är ju att beskedet har kommit att den här delen ska betalas ut i efterhand. Jag har förstått det som att majoriteten tycker att man är en väldigt småföretagarorienterad majoritet som tar sådana här vardagsproblem på allvar. Då tycker jag inte att det är rimligt att Stockholms stad förväntar sig att våra enskilt drivna förskolor ska ligga ute med summor av den här storleken som det ändå är fråga om.

Jag hoppas att vi kan få ett klarläggande och att förvaltningen tar tillbaka det här. Jag gissar dessutom att det här direktivet kommer någonstans ifrån. Det kan ju komma från finansborgarrådet eller någon annan i salen. Jag vet inte. Jag tror inte att utbildningsförvaltningen hittat på det här själva. Det kan ju ha annan bakgrund.

Anförande nr 36

Borgarrådet N i l s s o n (s): Eftersom jag inte kände till att det här brevet har gått ut kan jag inte heller svara på var direktivet kan komma ifrån utom i ett avseende, nämligen att det inte har kommit från mig.

Jag tycker också att vi ska ta reda på vad som är rimligt och vad som inte är rimligt. Jag kan tänka mig att det här har att göra med att man har förändrat vem som betalar ut det här bidraget. Det har gått mellan stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen vid olika tillfällen. Det är möjligt att det är de förändringarna som har lett fram till detta. Jag tar gärna reda på det, och jag tycker att man ska föra en diskussion med de enskilda verksamheterna om detta är rimligt eller om vilken situation som de kan hamna i.

Däremot ska vi ha klart för oss att det här är en möjlighet som enskilt driven verksamhet har som vi inte har på den kommunala sidan. Om vi diskuterar likvärdighetsfrågor får man snarare säga att man har en bra möjlighet att få detta mycket generösa sätt att betala hyran, nästan oavsett hur hög hyra man har.

Jag tar med mig den frågan och ska be att få återkomma till Mikael med information och också en diskussion, förslagsvis i utbildningsnämnden eftersom det är utbildningsförvaltningen som har skickat ut den här informationen.

Anförande nr 37

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Nu tycker jag att det börjar slira lite grann. I det här fallet, Hälsingegatan AB, kan jag säga att de som höjer hyran varje år är det kommunala bostadsföretaget. Jag tycker att det är väldigt intressant över huvud taget hur de kommunala bostadsföretagen i den här staden agerar. De är liksom mer kommersiella än de mest tuffa kommersiella. De här förskolorna har att jobba med en vardag som är ganska tuff och att nu begära att de dessutom ska ligga ute med hela hyran flera veckor i förväg tycker inte jag är rimligt. Jag uppfattar att du inte heller tycker att det är rimligt. Är det rätt tolkat? Efter att du har satt dig in i ärendet, tycker du principiellt att det är rimligt att man ska ligga ute med hyrespengar i flera veckor?

Anförande nr 38

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag vill inte svara mer nu utan när vi har klart för oss vilken information som faktiskt har gått ut och vad det är för regler som gäller så blir det lättare att bedöma vad som är rimligt och inte rimligt. Låt oss vänta med den diskussionen. Jag lovar att återkomma till dig, Mikael.

Fråga nr 2. Livstykets överlevnad

Anförande nr 39

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet! Jag skulle vilja fråga Teres Lindberg: Tycker du att Livstycket i Tensta bedriver en bra verksamhet som är värd att bevara? Om du tycker det, hur ställer du dig då till det

brev som skickades från Livstycket till majoriteten i förra veckan? Där säger man att man kommer att bli tvungen att säga upp personalen den 30 december om man inte får besked om fortsatt finansiering.

Anförande nr 40

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, Ann-Katrin Åslund! Du vet lika väl som jag att det i huvudsak är Roger Mogert som har hand om de här frågorna. Brevet som är ställt till majoriteten är också med största sannolikhet adresserat till Roger Mogert. Jag har inte sett det.

Det jag kan säga är att jag faktiskt tycker att Livstycket bedriver en bra verksamhet. Sedan vet jag också att Roger har för avsikt att hinna träffa Livstycket före årsskiftet. Som det ser ut just nu har man finansiering för sin verksamhet till och med den 31 augusti 2006.

Anförande nr 41

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Man har ju inte finansiering till augusti 2006. Man har finansiering så att man blir tvungen att säga upp personalen den 30 december om man ska följa de regler som gäller. Det finns inte finansiering för hela tiden. Det är tråkigt att inte Roger Mogert är här, men eftersom du ändå har hand om integrationsfrågorna och det här är en ganska viktig fråga när det handlar om integrationen i Spånga-Tensta tycker jag ändå att det vore bra om du kunde engagera dig i den här frågan. Min fråga kvarstår: Hur kommer du att agera för att Livstycket i Tensta inte kommer att bli tvunget att avskeda all personal i slutet av den här månaden?

Anförande nr 42

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, Ann-Katrin! Det är fortfarande så att jag inte kan svara på frågor om detaljer i ett brev som jag inte har sett. Jag är ledsen för detta. Men Livstycket har från kompetensfonden fått finansieringen beviljad med 4 miljoner till och med den 31 augusti 2006. Det är ett faktum, och det går inte att säga att så är det inte. Det blir lite märkligt, men frågan kring Livstyckets fortsatta utveckling är något som vi måste diskutera. Jag antar att du också kommer att vara med i den diskussionen som ledamot i Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Jag antar att det är en angelägen verksamhet även för er.

Anförande nr 43

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Förra gången de fick pengar som skulle räcka för motsvarande period fick de 5,6 miljoner. När de sökte för en lika lång period hade de sökt 5,6 miljoner och fick 4 miljoner. Det var klart uttalat att pengarna inte skulle räcka. Nu är det så att ni har jobbat ganska friskt på att de inte ska ha några möjligheter att kunna försörja sig själva genom att se till att den upphandling ni gjorde med Sfi landade så att det inte fanns någon möjlighet för Livstycket att få det uppdraget. De är faktiskt bidragsberoende av Stockholms kommun. Det är inte bara människor som inte ska behöva vara bidragsberoende i vår kommun. Verksamheter som själva vill kunna finansiera sin verksamhet måste också beredas möjlighet till

det. Faktum kvarstår, de här 4 miljonerna räcker inte längre. Kan du inte ge något annat besked är det slut.

Anförande nr 44

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Det är tråkigt att Roger inte är här, men det känns lite tråkigt när du återigen kopplar ihop Livstycket och den upphandling som gjordes för ett par år sedan. Du vet lika väl som jag att man inte godtyckligt kan styra en upphandling. Hur gärna man än vill och hur bra man än tycker att en verksamhet är fastställer man vissa upphandlingskriterier på utbildningsnämnden, och Livstycket föll utanför de ramarna. Men låt oss föra en diskussion om Livstyckets framtida verksamhet och återkomma till hur det här ska vara. Där är du också absolut inblandad som ledamot i Spånga-Tensta stadsdelsnämnd.

Fråga nr 3. Parkeringstillstånd för handikappade

Anförande nr 45

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag skulle vilja ställa en fråga angående parkeringstillstånd för handikappade. Jag har blivit kontaktad av personer som säger att det har blivit svårare att få p-tillstånd, framför allt om man inte kör bilen själv. Då anser de från trafiknämndens sida att man kan bli avsläppt någonstans och sedan kan den som är chaufför åka och parkera för att därefter ta sig tillbaka till den rörelsehindrade som fått stå och vänta.

Är detta ett rimligt beslut?

Anförande nr 46

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte bedöma huruvida det är rimligt eller inte. Jag vet att det pågår diskussioner om regelverket när det gäller parkeringstillstånden för funktionshindrade. Trafiknämnden har att besvara en remiss från regeringen och Vägverket vid nästa trafiknämndsmöte där man tar upp och resonerar om kretsen och regelverket. Men jag kan i dag faktiskt inte svara på huruvida detta är rimligt eller inte. Jag känner inte till detaljerna i det som Ewa Samuelsson har hört.

Anförande nr 47

E w a S a m u e l s s o n (kd): Men på grund av att parkeringstillstånd för handikappade tyvärr missbrukas en del, i vissa fall har det gått rykten om att handikapptillstånden säljs, måste det vara oerhört viktigt att det finns tydliga riktlinjer så att inte handikappade personer blir de som drabbas. Om det är som borgarrådet säger att det är nya riktlinjer på gång motser jag det med tacksamhet så att jag kan vidarebefordra dem. Man brukar säga att den sjuke bara har en önskan och det är att vara frisk medan den friske har många önskningar. Det är klart att en sjuk som ansöker om parkeringstillstånd inte gör det för nöjes skull.

Anförande nr 48

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Nej, jag tycker att det är en oerhört viktig frågeställning. Det är klart att vi måste följa sakfrågan utifrån det utredningsarbete som har gjorts. Man fokuserar särskilt på problematiken runt stölder. Parkeringstillstånden har blivit alltmer stöldbegärliga. Svarthandel med dessa tillstånd är ett allt större problem. Man gör inbrott därför att det finns en svarthandel med p-tillstånden.

Det finns problematik som tas upp i remissen med anledning av utredningen. Trafikkontoret har varit med i utredningsarbetet och särskilt belyst hur man skulle kunna komma till rätta med kontrollen och tillsynen av handikapptillstånden. Men det är oerhört komplexa frågor. Det finns oerhört mycket mer i den här utredningen. Vi får väl hjälpas åt och följa frågeställningarna så att det inte drabbar de enskilda personer som har ett stort behov av dessa tillstånd för att kunna parkera.

Anförande nr 49

E w a S a m u e l s s o n (kd): Om det nu stämmer som har påtalats för mig, att trafiknämnden inte längre beslutar utan att det ligger på delegation och att det tidigare var trafikutskottet, skulle jag bara vilja göra det tillägget att man kan fundera över om det faktiskt inte ska tillbaka till trafiknämnden.

Anförande nr 50

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det är sant att det är på tjänstemannanivå som det fattas beslut. Jag tror att man får följa den frågan också och titta närmare på att det blir en rimlig hantering av tillstånden även framöver. Det den stora utredningen från Vägverket handlar om är var ansvaret ska ligga över huvud taget, om det ska ligga på kommunen eller på någon annan nivå. Där sägs i alla fall samfällt att det är kommunerna som ska ansvara för besluten om de här tillstånden men också ha möjligheten att dra in tillstånd om de skulle missbrukas eller av annat skäl. Jag tror att det är viktigt att följa det också. Men om det finns uppgifter utifrån något enskilt exempel går det alldeles utmärkt att kika på det vid sidan av och se om det är någonting i hanteringen som gör att vi behöver fundera över var ansvaret ligger och hur vi följer upp de här tillstånden.

Fråga nr 4. Biltullskansliets propagandakampanj

Anförande nr 51

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! För tre veckor sedan var jag uppe i den här talarstolen och ställde en fråga till borgarrådet Billström om den här kampanjen, och då fick jag svaret att det här är frågor som avgörs på tjänstemannanivå och som politikerna inte kan lägga sig i. Det tyckte vi var ett lite märkligt svar, och borgarrådet Nordin skrev då till Bo Sundling för att ta reda på hur det förhåller sig med det här. Han fick av honom svaret att detta gör man på uppdrag av regeringen och Vägverket som har gett staden i uppdrag att svara för allmän information om Stockholmsförsöket, och i det uppdraget ingår att redovisa motiven för Stockholmsförsöket.

Jag är förvirrad. Var ligger det politiska ansvaret för den så kallade informationskampanjen, och på vilket sätt utgör till exempel den annons jag har här, i vilken det står att trafiken är den enskilt största källan till utsläpp av växthusgasen koldioxid, ett försök att allsidigt, objektivt och sakligt informera om försöket med biltullar?

Anförande nr 52

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att jag senast jag fick frågan av dig, Cecilia, sade samma sak som jag kommer att säga nu, det vill säga att ansvarsfördelningen är följande. Stockholms stad har ansvar för information och utvärdering av Stockholmsförsöket, landstinget med dess SL har ansvar för kollektivtrafiken och staten, via dess vägverk, har ansvar för själva tekniken och systemet. Det är fortfarande så. Det politiska ansvaret, det yttersta ansvaret för Stockholmsförsöket ligger naturligtvis på finansroteln. Men sedan är det vissa saker som ligger på delegation, som det alltid gör i vårt arbete i styrelser och nämnder. Men det yttersta ansvaret har alltid politiken, inte byråkratin.

Anförande nr 53

C e c i l i a B r i n c k (m): Det var ärligt talat inte riktigt det svaret jag fick förra gången, och det är i och för sig bra. Den här gången medgav borgarrådet Billström att det finns ett politiskt ansvar, åtminstone tolkade jag det så, även för den här informationskampanjen. Men det gör ju bara att frågetecknen blir ännu större.

Syftet med kampanjen måste rimligen vara att informera stockholmarna om skälen till att man genomför det här försöket och vad man tror sig kunna uppnå. När annons på annons är fylld av påståenden, fylld av tolkningar av verkligheten som det inte råder någon som helst enighet om och fylld av åsikter kan inte jag se annat än att våra skattepengar genom politiska beslut går till att bedriva propagandaverksamhet för en av linjerna i den folkomröstning vi ska ha.

En liten intressant *twist* är att den här annonsen är från Svenska Dagbladet i lördags och under den finns en nästan dubbelt så stor annons från Kronofogdemyndigheten som talar om för oss att det är bra att vi skaffar transponder för annars hamnar vi där.

Anförande nr 54

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Men all information och all utvärdering bygger på kommunfullmäktiges beslut att genomföra ett Stockholmsförsök. Ett av skälen och avsikterna med en informationsinsats är ju att berätta om syftet och målen. Och en del av målen är att vi ska förbättra luftmiljön och minska trängseln med mellan 10 och 15 procent. Vi vet alla att bilismen står för de allvarligaste utsläppen. Så är det ju. Det har vi vetat i 20-30 år.

Likafullt kan man välja både att bygga ut vägsystemen och att via ekonomiska styrmedel minska trängseln där den är som värst. Det viktiga är ju att stockholmare som använder bil ska slippa köer. Det är ju en del av syftet just med Stockholmsförsöket.

Anförande nr 55

Cecilia Brinck (m): Nu kommer vi äntligen in på det som verkligen är intressant, nämligen innehållet i den så kallade informationen. Det är nämligen så att Naturskyddsföreningen, miljöförvaltningen och flera andra tunga remissinstanser är rätt eniga om att koldioxidutsläppen, som just den här annonsen handlar om, förmodligen inte kommer att reduceras i sådan grad att det ens går att mäta.

Då frågar jag återigen: Hade det inte varit lämpligt att i stället för att, som man nu gör, propagera ensidigt för en linje i folkomröstningen faktiskt försöka göra det som man sade att man skulle göra, nämligen ge allsidig information?

Anförande nr 56

Borgarrådet Billström (s): Ordförande, fullmäktige! Det du inte gillar, Cecilia Brinck, är ju att fullmäktige demokratiskt har fattat ett beslut om att genomföra ett försök som vi kallar för Stockholmsförsöket därför att vi ser allvarliga brister i dessa ständiga köer.

Handelskammaren har tagit reda på åt oss att trängseln i Stockholm samhällsekonomiskt kostar mellan 6 och 8 miljarder årligen och att luften i innerstaden är långt mycket sämre än på andra ställen i Stockholm. Hornsgatan är den mest drabbade gatan.

Vi har två problem. Vi har ett problem med trängsel och vi har ett problem med miljön. Det är viktigt att öka kunskapen om detta och att Stockholm som Sveriges huvudstad vill hitta en lösning på infrastrukturproblemen. Jag tycker att det är viktig kunskapsöverföring. Jag tycker att det är viktig information att ge till stockholmarna.

Fråga nr 5. Transpondrar

Anförande nr 57

Madeleine Sjöstedt (fp): Då trängselskattekontoret har gått ut i sina miljonkostnadsannonser har det inte bara varit fråga om opinionsbildning för Socialdemokraterna. Någon gång har det också handlat om att alla ska skaffa en transponder och att det är väldigt viktigt för oss. Döm då om vår förvåning när trängsel-skattechefen i dag i Ekot säger att detta är helt onödigt. Då kan man bli lite förvånad.

Annika Billström säger att finansroteln är ansvarig för alltihop. Då skulle jag bra gärna vilja veta vad du har tagit för initiativ för att stoppa sådana här onödiga utgifter, om det inte alls är nödvändigt att vi ska ha en transponder. Vad tycker du i så fall om att stockholmarna ålagts att ta på sig en uppgift som vi inte alls behöver göra, till en förfärligt stor kostnad?

Anförande nr 58

Borgarrådet Billström (s): Ordförande, fullmäktige, Madeleine Sjöstedt! Jag uppskattar att du tar upp den här frågan därför att det är ett missförstånd. Gunnar Söderholm har bett om ursäkt. Han skriver i ett mejl i dag: Jag ber härmed att få

meddela att jag inte är emot transpondrar. Det är ett missförstånd, och Ekot drar alldeles för snabba slutsatser. Jag borde visserligen ha uttryckt mig tydligare, men jag är misstolkad.

Det är väldigt skönt med den typen av klargöranden. Ibland kan man kanske uttrycka sig väldigt otydligt och ibland kan tungan slinta.

Vi har valt ett system som innebär transpondrar kopplade till autogiro för att det tekniska systemet ska vara så effektivt och bra som möjligt. Jag hörde också en kort snutt på Ekot i morse om detta och blev minst sagt förvånad. Men jag hoppas med detta att inga tveksamheter ska råda i den här frågan. Det är viktigt med transponder. Det är viktigt att koppla den till ett autogiro så att det blir så smidigt som möjligt för alla stockholmare.

Anförande nr 59

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det där var ett extremt intressant klargörande, för jag hörde ju Gunnar Söderholm i morse, och jag har ju sett vad han har sagt ordagrant. Han är fullkomligt glasklar. Man skulle lika gärna kunna ha ett system där man bara utgår från de bilder som tas. Det där får i så fall vara ett politiskt tillrättläggande snarare än att han kommer på att han har sagt något som inte stämmer. Man kan nog konstatera att de här transpondrarna är en fullkomligt onödig utgift på 140 miljoner kronor som man möjligen kan använda till andra saker.

Jag undrar över en annan sak i samband med detta. Det är att Gunnar Söderholm också säger att det tas bilder på alla och läggs i arkiv, inte bara på dem som inte har transponder. Det är så att alla registreringsskyltar kommer att läggas i arkiven och det kommer inte att vara några som helst problem.

Anförande nr 60

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Nu är det två frågor som Madeleine Sjöstedt har ställt. Den ena är om transponder, den andra om tekniken för fotograferingen. Jag ska försöka hinna svara på båda.

Det mest effektiva systemet, som är valt, är just systemet med transponder kopplad till autogiro. I dag är det 297 000 stockholmare som har gjort den här beställningen. Det är en väldigt viktig förutsättning för att det ska bli så smidigt som möjligt att 297 000 av de drygt 350 000 bilpassager som vi ser morgon och kväll inte åker genom tullstationer och betalar kontant. Det är viktigt att det sker så smidigt som möjligt och så lättasamt som möjligt.

När det gäller fotona är det så att de är maskerade. Det enda som används är just fotot för att se registreringsskylten, inget annat.

Anförande nr 61

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag tror att vi kan dra slutsatsen att man har beställt in en förfärlig massa plastgrejer som visar sig fullkomligt onödiga, och nu försöker man rädda skinnet genom att säga att det trots allt var nödvändigt. Det här

miljonslöseriet har faktiskt inga gränser. Och så kan man bara göra när det handlar om skattebetalarnas pengar.

Anförande nr 62

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är väl önsketänkande från Madeleine Sjöstedts sida. Det mest effektiva och snabbaste systemet är att ha transponder kopplad till autogirot, och 297 000 stockholmare väljer också det sättet i stället för att betala på annat sätt. Vi måste ju modernisera systemen. Vi måste också bidra till teknikutvecklingen. Det gör Stockholm genom att använda den här kopplingen mellan transponder å ena sidan och autogirot å andra sidan, allt för att resan ska bli så effektiv som det bara går.

Fråga nr 6. Bristande lokaldemokrati

Anförande nr 63

R o l f K ö n b e r g (m): Jag uppskattar presidiets liberala tolkning av reglerna, för jag försökte föra den här debatten för en vecka sedan och hänvisades då uttryckligen till finansborgarrådet.

Läget är det, herr ordförande, att under budgetdebatten för exakt en månad sedan efterlyste jag rätten till oppositionsförslag, det vill säga att majoriteten skulle sluta neka oss rätten till skrivelser i stadsdelsnämnderna. Då lovade finansborgarrådet att detta skulle lösas och att majoriteten i stället skulle lägga fram egna skrivelser, vilket lät som ett demokratiskt rimligt motagerande. Tyvärr har det inte blivit bättre. Det som eventuellt är sanning i denna sal är definitivt ett dåligt skämt i Kista och i Maria-Gamla Stan, vars ordförande inte har tagit något intryck av finansborgarrådets löften. Nu är vi uppe i åtta stadsdelsnämnder, varav sex har socialdemokratiska ordförande, där vi nekas rätten till skrivelse.

Min fråga är: Vad har finansborgarrådet gjort under den senaste månaden och vad avser du att göra för att ge oss den rätt till oppositionsförslag som du lovade oss för en månad sedan?

Anförande nr 64

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det jag har gjort är att jag har träffat väldigt många, jag är inte säker på att jag har träffat alla stadsdelsnämndernas ordförande. Vi har pratat om självklarheten för oppositionen att lägga fram skrivelser och att vi inte från majoritetens sida ska neka oppositionen att lägga fram skrivelser. Det är fullständigt självklart att ni ska göra det. Jag blir väldigt förvånad när jag hör nu att ni i alla fall har blivit nekade detta. Då får vi ta en vända till, därför att jag tycker att det är viktigt att ni får era frågor prövade, oavsett om det är i stadsdelsnämnder, kommunstyrelse eller koncernstyrelse. Jag är den första att beklaga, Rolf Könberg, men jag får enkelt uttryckt ta det här en vända till.

Anförande nr 65

R o l f K ö n b e r g (m): Jag uppskattar det. Jag har själv blivit vittne till hur finansborgarrådet har gett uttryck för den rätten i själva kommunstyrelsen, och det vi funderar på är varför det som då gäller i vissa sammanhang inte gäller i andra. Problemet här, för att vara konkret och ge dig vägledning, var ju att i Kista hände det den 25 november och i Maria-Gamla Stan den 30 november, mer än två veckor efter budgetfullmäktige.

Men jag utgår från att frågan om skrivelser i stadsdelsnämnderna, som vi givetvis kommer att följa upp igen, nu löses en gång för alla och att vi också i dag kan få besked, antingen nu eller senare, om det andra bekymret vi har när det gäller vår initiativrätt, nämligen att få svar på våra demokratimotioner. Och även här, herr ordförande, hänvisade borgarrådet Lindberg för en vecka sedan till borgarrådet Billström. Jag vill bara klara ut vem som skriver och när det skrivs fram svar på de två valdemokratimotionerna som vi längtar efter att få hantera.

Anförande nr 66

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Rolf Könberg! När det gäller rätten att lägga fram skrivelser i nämnder och styrelser gick denna information ut förra veckan till samtliga våra ordinarie ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnderna. Jag har också tagit upp det här spörsmålet med Vänsterpartiet och Miljöpartiet så jag hoppas verkligen att oppositionen inte hädanefter blir nekad att lägga fram skrivelser. Det är så långt.

Det andra är demokratimotionerna. Där kommer borgarrådet Lindberg under första kvartalet 2006 att skriva fram demokratimotionerna för att vi ska få ett temafullmäktige under den tiden.

Anförande nr 67

R o l f K ö n b e r g (m): Jag tackar för besked om vad som ytterligare har gjorts under den gångna veckan. Då vill jag ändå i den här salen förtydliga att för vår del har vi aldrig sett Miljöpartiet som ett problem i den här typen av frågor. Men ni kanske hade behov av att vara övertydliga.

Sedan är det så, vilket vi har varit bekymrade över ett antal gånger och ställt ordningsfrågor om, att om våra valdemokratimotioner ska vara värda papperet de skrevs på en gång i tiden, för närmare ett och ett halvt år sedan, måste de hinna behandlas i en ordning som gör att ett eventuellt bifall till dem faktiskt får bäring på och effekt under valet 2006. Låt mig säga att jag är allvarligt orolig för vad en behandling "första kvartalet 2006" innebär för valnämndens och andras möjligheter att hantera konsekvenser av dessa motioner.

Anförande nr 68

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande! Vi tar naturligtvis med det i beaktande. Det är därför jag säger första kvartalet 2006 så att man eventuellt kan vidta mått och steg som följer med behandlingen av motionerna. Självklart ska det vara så.

Fråga nr 7. Trängselskatten

Anförande nr 69

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Från tid till annan brukar Annika Billström tala sig varm för näringslivets villkor här i Stockholm. Vi som har följt det här ganska noga vet ju att det är mer prat än verkstad på det området. Nu senast kom det en rapport från Handelskammaren som visar att var femte företagare kan tänkas lämna Stockholm på grund av trängselavgifterna. Då skulle jag vilja veta dels hur borgarrådet ser på den här undersökningen, dels också vilka andra åtgärder man kan vidta för att se till att inte en femtedel av företagen i Stockholm lämnar oss.

Anförande nr 70

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Lotta Edholm har redan dragit slutsatsen och säger att en femtedel av företagen kommer att lämna. Men enligt undersökningen från Handelskammaren, som jag inte har tagit del av ännu, står det "eventuellt" om det är rätt citerat i tidningen. Det är naturligtvis så. Om man ställer Stockholmsförsöket i perspektiv till Handelskammarens andra utredning, det vill säga att trängseln i Stockholm årligen kostar 6–8 miljarder, vet vi alla att vi stockholmare betalar ett högre pris än på andra ställen för varor och tjänster. Vi vet att hantverkare och andra som är bilberoende inte klarar av att tjäna alla de pengar som de egentligen skulle kunna om vi inte hade trängseln.

När jag är ute och träffar företagare, enmansföretagare som så att säga är bilberoende, vill de ju följa Stockholmsförsöket för att se om vi når målet att just minska köerna med 15 procent. Gör man det får man ett mycket mer effektivt näringsliv. Den dialog som vi för med företagen och inte med Handelskammaren, som är en paraplyorganisation, är på helt andra villkor.

Anförande nr 71

L o t t a E d h o l m (fp): Det är något märkligt med det här, herr ordförande. Annika Billström pratar alltid med några andra företag än de företag som redovisar sina åsikter om politiken här i Stockholm i stora undersökningar. Det tycker jag är konstigt.

Naturligtvis är det bara en uppskattning att en femtedel säger sig vara beredd att flytta härifrån. Och naturligtvis har jag aldrig sagt att de kommer att göra det. Men det är ändå en intressant fingervisning om vad företagen faktiskt tycker om den nya skatten och vad den kan leda till.

Självklart löser vi trängselproblemen om en femtedel av företagen skulle lämna Stockholm. Naturligtvis är det så. Simalabim så har vi löst problemet med trängseln om en femtedel av alla företag flyttar härifrån. Men det kanske inte var riktigt det man ville uppnå, trots allt, att trängselns avskaffande beror på att vi i princip lägger ned Stockholm.

Jag tycker att vi måste ta Handelskammarens synpunkter på allvar.

Anförande nr 72

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är klart att vi ska ta Handelskammarens synpunkter på allvar. Vi måste också ta alla deras synpunkter på allvar, det vill säga det allvarliga problemet att trängseln samhällsekonomiskt kostar mellan 6 och 8 miljarder årligen. Det är en synpunkt som har framkommit från Handelskammaren.

Nu är de en paraplyorganisation som många andra för näringslivet i Stockholm. Jag träffar dem, men jag träffar också de enskilda småföretagare som har lite andra uppfattningar, som inget hellre vill än att den här församlingen för en gångs skull löser infrastrukturproblemen, för det är ju inget nytt. Vi skiljer oss ju radikalt från Göteborgsregionen på det sättet att politik, näringsliv och akademi inte alltid går i samma takt. På det sättet tycker jag att det är viktigt att lyssna till småföretagarna, till medelstora företag och riktigt stora företag. Det som står högst på deras dagordning är att vi klarar bostadsförsörjning och infrastruktur.

Anförande nr 73

L o t t a E d h o l m (fp): Den styrande majoriteten klarar varken bostäder eller infrastruktur. Fortfarande har jag inte träffat en enda småföretagare som tycker att trängselavgifterna är en jättebra idé. Tvärtom är det så att varje dag man öppnar tidningen är det någon ny grupp företagare som har hittat problem som ingen har tänkt på sedan tidigare.

Däremot kan jag säga att jag träffar en och annan höginkomsttagare i Stockholm som tycker att det är kanon med trängselskatt. De fattiga människorna kommer inte att ha råd att betala, så de kommer inte att finnas på vägarna längre och därmed går det fortare fram naturligtvis. Dessutom kommer företaget att betala deras trängselskatt. De tycker att det är en ganska bra idé. Men det var väl inte riktigt så det var tänkt, antar jag.

Anförande nr 74

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Då ska jag glädja Lotta Edholm med att Stockholmsförsöket inte bara innebär ett avgiftssystem. Det innebär en kraftfull satsning på kollektivtrafik just för dem som är lågavlönade och som också reser kollektivt varje morgon och kväll. Kollektivtrafiksatsningen förstärks ju radikalt. Det väljer ni nästan alltid att bortse ifrån. Många av dem som jobbar på de företag som säger att de kan tänka sig att flytta är ju de män och kvinnor som vanligtvis också reser kollektivt. Jag tror att det viktiga är att se till de fyra opinionsundersökningar som har gjorts via USK och Sifo, där 50 procent av Stockholms stads invånare tycker att vi ska genomföra det här försöket. Sedan ska stockholmarna avgöra frågan i en folkomröstning, och det är det absolut viktigaste just nu.

Fråga nr 8. Stadens småföretagarpolitik

Anförande nr 75

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Majoriteten brukar ju berömma sig av sin utmärkta småföretagarpolitik. Sedan kommer man till verkligheten och då

är den inte alltid förenlig med högtidstalen. Vi har ju under våren och hösten pratat om Leif Rönngrens chockhöjning av markupplåtelser, korvgubbar och annat. Jag ställde en fråga nyss till Erik Nilsson, och vi har rätt ut att det handlar om hela schablonen som nu ska börja betalas ut fjorton dagar efter att man ska ha betalat hyra och skatter.

Min fråga till Annika Billström är egentligen: Tycker du att det här är ett exempel på den småföretagaranpassade politik som du vill att Stockholms stad ska bedriva, att vi från den 1 april i efterhand ska betala ut ersättningar till de enskilt drivna förskolor som finns i den här staden?

Anförande nr 76

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag måste ärligt och uppriktigt säga, Mikael Söderlund, att jag inte har reflekterat över den frågan. Jag hörde att du ställde frågan till borgarrådet Nilsson och att han bad att få återkomma. Jag har för lite kunskap. Jag känner inte till det här och jag vill gärna veta mer om vad detta förslag innebär. Låt mig få återkomma i januari när vi ses vid nästa fullmäktigemöte så att du kan få ett fullödigt svar, för det vill jag gärna ge dig.

Anförande nr 77

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag vill gärna återkomma till frågan i januari, men till dess vill jag i alla fall än en gång förtydliga att vad det handlar om är att Stockholms stad ändrar sina utbetalningsrutiner, vilket innebär att enskilt drivna förskolor förväntas betala hyra, sociala avgifter och skatter i förväg. För Barnstugan Hälsingegatan i Vasastaden betyder det att man ska ligga ute med 800 000 kronor, 500 000 i hyra i fjorton dagar och 300 000 till i skatter och avgifter i några dagar innan den 15.

Det är uppenbart att flera av borgarråden inte känner till detta. Men det här är mycket detaljerad information som har gått ut från förvaltningen och som kommer att börja gälla från den 1 april. Det är klart att när andra borgarråd chockhöjer markavgifterna för en del småföretagare och skolborgarrådet ändrar rutinerna för utbetalning av ersättningen enligt förskoleschablonen betyder det väldigt mycket för de här småföretagarna. Då vill jag koppla det till vår småföretagarpolitik. Det fanns inte med, herr ordförande, i de 57 punkterna. Men det kanske är dags att lägga in en 58:e punkt och be att staden som utbetalare har någorlunda grundläggande, vettiga rutiner när man betalar ut sin ersättning. Det här är en väldigt stor försämring.

Anförande nr 78

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Som jag sade Mikael, för att du ska få ett så korrekt svar som möjligt ber jag att få återkomma i januari. Av de 57 punkterna är dryga 30 redan avböckade så det arbetet fortskrider, och det är jag väldigt glad över.

Fråga nr 9. Biltullar

Anförande nr 79

Inge - Britt Lundin (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag kom precis i slutklämmen av diskussionen mellan Annika Billström och min partikollega. Då hörde jag att det framgick alldeles klart att Annika Billström var mycket nöjd med att låginkomsttagare inte längre har råd att köra bil i Stockholm och inte bryr sig ett skvatt om att det blir höginkomsttagarnas paradis. Låginkomsttagarna ska åka buss, säger Annika Billström. Och, säger hon också, kollektivtrafiken har förstärkts så den blir helt superb. Det är bara det att både du och jag, Annika, vet att pendeltågen inte räcker till. Det kommer att bli kaos. Det kommer att bli trångt. Det är inte så jökla roligt att alltid tvingas åka buss.

Jag skulle vilja ställa en fråga till borgarrådet: Menar du allvar när du är nöjd med att låginkomsttagare enbart hänvisas till att i fortsättningen åka kollektivtrafik och inte längre ska åka bil?

Anförande nr 80

Borgarrådet Billström (s): Inge-Britt Lundin! Vill man missförstå tolkar man mitt uttalande som du gjorde. Det jag beskriver är att vi sedan många år tillbaka vet att det företrädesvis är kvinnor och lågavlönade som använder sig av en av världens bästa kollektivtrafiksystem. Förutom det systemet har vi också från den 22 augusti i år fått ytterligare 197 bussar för länet och för staden med tätare turer. Vi har också vidtagit åtgärder och byggt ut infartsparkeringarna i en omfattning på 2 500 platser för att underlätta omstigningen från privat resa till kollektiv resa för den som så önskar. Målet är fortfarande det dubbla.

Att vi tar ansvar för den förorenade luftmiljö vi har i Stockholms innerstad och samtidigt minskar köerna tjänar alla på. Det har också visat sig att en ensidig utbyggnad av vägtrafiksystemet inte klarar av båda de problemen. Därför är det viktigt med både-och-perspektivet, både vägar och spår men också ekonomiska styrmedel. Låt oss nu i lugn och ro genomföra försöket så får stockholmarna bestämma om de gillar det här eller inte.

Anförande nr 81

Inge - Britt Lundin (fp): Men, borgarrådet Billström, när vi har debatterat den här frågan en och annan gång tidigare i den här salen har vi också diskuterat låginkomsttagares respektive höginkomsttagares möjligheter att resa, och det är oerhört ojämlika villkor. Det kan inte hjälpas att jag är lite undrande över att just ditt parti och kanske dina medspelare i det här driver frågan som ni gör. För det du gör när du pratar om ansvar för miljön är att i princip lägga hela ansvaret på låginkomsttagarna. Höginkomsttagarna kan köpa sig ur miljöansvaret, och det accepterar du. Det tycker jag är magnifikt.

Anförande nr 82

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Inge-Britt Lundin! Du har rätt i att det är ojämlika villkor för stockholmarna. Så är det. Det är därför vi med kraft vill förstärka kollektivtrafiken. 77 procent av stockholmarna reser kollektivt morgon och kväll. Det är klart att vi med ett avgiftssystem, om det nu skulle bli ja i folkomröstningen, kan använda intäkterna just till att bygga ut, förbättra och göra det kollektivtrafiksystem vi har i dag mer attraktivt. Det tjänar de som i dag använder sig av det systemet på.

Folkpartiet säger ensidigt att det räcker att bygga ut vägsystemet, och det vet ju alla att det är otillräckligt och att det är ett gammalmodigt sätt att lösa trängsel, köer och miljöproblem. Det viktiga är att solidarisera sig med dem som inte vill sitta i bilköer samtidigt som man solidariserar sig med dem som reser kollektivt genom att förbättra kvaliteten och bygga ut systemet.

Anförande nr 83

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Med kraft förstärka kollektivtrafiken, säger Annika. Jag kan inte hjälpa att jag tycker att den kraften trots allt är ganska klen med tanke på hur trafiksystemet ser ut och hur lite pengar SL faktiskt har i dag och i morgon.

Sedan vill jag bara säga att vi från Folkpartiets sida aldrig någonsin har sagt att vi löser alla trafikproblem enbart genom att bygga kringfartsleder. Men vi behöver nya vägar i Stockholm också. Vi ska inte låta alla statens pengar haspla i väg ned till enbart Malmö och Göteborg. Vi ska ha vår beskärda del av dem för att det ska kunna fungera.

Folkpartiets förslag har alltid varit att vi ska ha en paketlösning på trafikområdet. I paketlösningen kan i framtiden måhända ingå biltullar. Men med dagens system missgynnar du skarpt låginkomsttagare. Man kanske som ensam mamma behöver köra sina ungar en gång i veckan för att de ska spela hockey eller någonting annat med otymplig utrustning. Då är det inte så jäkla roligt att sitta i bussen.

Anförande nr 84

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är väl bra, Inge-Britt. Men fundera då över hur ni vill att Folkpartiets miljöavgiftssystem ska se ut. Det måste ni ändå beskriva för väljarna, för ni har ju ensidigt pratat om era paket och sagt att ni vill ha både vägar och kollektivtrafik. Jag ger dig rätt i det. Rätt ska vara rätt. Men för vilka pengar ska du bygga ut? För vilka pengar ska du bygga ut vägsystem och kollektivtrafiksystem?

Nästa stora vägprojekt kostar 20 miljarder i dagens penningvärde. Ska du i valrörelsen 2006 en gång till lova stockholmarna det som ni har lovat i fem sex valrörelser i rad? För vilka pengar? Hur ska ni finansiera det? Det kan ni aldrig tala om. Det är ert problem att ni så ensidigt pratar om utbyggnader utan att ta ansvar för helheten och framför allt för finansieringen. Ni är inte trovärdiga längre.

Ordningsfråga

Anförande nr 85

K e r s t i n G u s t a v s s o n (m): Ordförande, ledamöter! Förra måndagen ställde jag en fråga till borgarrådet Billström, som dock inte var här. Då sade Teres Lindberg att hon inte hade en aning om motionen om valövervakare, så därför kunde hon inte svara. Men i dag på frågestunden sade Annika Billström att den här motionen ska behandlas på ett demokratiseminarium, eller vad vi ska kalla det för, under nästa år. Det var det med Teres Lindberg, och så har jag en fråga till Annika Billström. Under budgetdebatten lovade du mig att den här motionen om valövervakare skulle komma upp under det här året. Nu frågar jag om det.

Anförande nr 86

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det som Kerstin Gustavsson säger stämmer, jag har lovat att motionen skulle komma upp före jul. Nu har det varit oklart mellan rotel I och rotel VI. Vi har för avsikt, inte att ha ett seminarium, utan ett temafullmäktige inom första kvartalet, och då kommer samtliga ärenden som handlar om demokrati att tas upp. Jag är ledsen för detta, men vi måste hantera frågorna på det här sättet. Jag är den första att beklaga att jag inte har klarat av att skriva fram den så som det var tänkt. Den motionen är omlottad på rotel VI.

*§ 21 Försäljning av Stockholm Vatten AB:s aktieinnehav i Ecoform AB till SRV
Återvinning AB
Hemställan från Stockholms Stadshus AB (utl. 2005:218)*

Anförande nr 87

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Jag tänkte inte kommentera så mycket själva försäljningen, som innebär att aktierna återgår till övriga ägare i SRV Återvinning, utan snarare de borgerliga partiernas reservation, åtminstone Moderaternas och Folkpartiets reservation. Den bygger på väldigt många felaktiga antaganden.

Det står att vi i majoriteten har som nytt mål att 35 procent av matavfallet ska sorteras ut från hushåll. Ja, vi har det målet, men det är inte bara vårt mål utan det är ett mål för hela Sverige. Det är ett mål som man har kommit överens om i Sveriges riksdag. Det är ett mål som också hör ihop med EU:s avfallshierarki och den utveckling man har där inom avfallshanteringen. Det är helt felaktigt att påstå att det är majoritetens nya mål. Det är ett mål som är diskuterat i hela Europa. I hela Europa arbetar man med det här.

Den andra felaktigheten är att man skulle få en stor mängd metangasutsläpp av kompostering och rötning. Nu är det två olika sätt att hantera avfall. Den ena är att använda sig av den flytande formen, hantera det och göra biogas av det, som vi gör i Henriksdals reningsverk. Den andra metoden är att man använder torrt avfall. Båda de metoderna används överallt i Europa utan att man har något större problem med metanutsläppen.

När det gäller hanteringen vid Henriksdals avfallsverk släpps det ut en väldigt liten andel metanutsläpp. Jämfört med vad som kommer ut av dieselavgaser sparar man per kilometer 1 kilo koldioxid på att göra biogas och använda det som fordonsbränsle i stället.

Det här är bara ett par av flera bevis på de vanföreställningar som finns i de borgerliga partiernas sätt att se på avfallshantering och framställning av alternativa bränslen över huvud taget, metoder som används i hela Europa, metoder som man avundas oss i Stockholm som har tagit fram dessa. Det är egendomligt att komma med den typen av uttalanden i det här sammanhanget.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag .

Anförande nr 88

Berthold Gustavsson (m): Ordförande, fullmäktige! Det här kanske behöver klarläggas något. Till texten har vi en reservation, men inte till själva beslutet som sådant. Jag yrkar bifall till reservationen beträffande texten som är gemensam för Folkpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna. Dessutom yrkar jag bifall till det särskilda uttalandet, som jag också gjort i kommunstyrelsen.

Borgarrådet Gunnarsson gör en stor sak av huruvida det är nytt eller inte. Men det är i alla fall ett mål som ni strävar efter och som ni vill uppnå. Ni brukar säga att ni inte

vill ha så mycket med EU att göra. Det är lite märkligt att ni just i det här fallet hänvisar till EU. Men å andra sidan brukar Miljöpartiet hänvisa till Svenska Naturskyddsföreningen i alla sammanhang. Jag vet inte varför ni inte talar om dem nu. De tycker inte som ni i det här fallet. De tycker inte att det är bra. Det är de som är inne på att det här är ett felaktigt sätt att behandla det här, det är utsläpp av metangas som inte är bra och som påverkar växthuseffekten 20 gånger mer än vad koldioxid gör.

Vi som har följt ärendet i Stockholm Vatten och avfallshanteringen har sett att det är en stor mängd problem förenade med rötningen och tillvaratagandet av gas på det här sättet. Det är dyrt, restprodukten är svår att ta hand om och få avsättning för. Vi hade svårt med själva gasen också innan det var någon som tvingade på oss upphandlingen mer eller mindre politiskt.

Frågan är om det inte bäst att hantera det på för närvarande bästa möjliga sätt, och det är nämligen av allt att döma att bränna, som också är mycket billigare, 1 400 kronor per ton för fast avfall i stället för 2 100 – 2 500 kronor per ton. Om vi ska vara både mycket ekonomiska och mycket miljömässiga kanske vi inte skulle bygga ut det här i den omfattning som ni föreslår för närvarande.

Anförande nr 89

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det låter mera som att det är Moderaterna som inte vill vara med i EU. Vi är faktiskt med där vare sig vi vill det eller inte och måste följa de direktiv som vi får därifrån. Annars åker vi på straffbeskattning, och det kan man tycka vad man vill om. I det här fallet är det dock så att den policy som antagits för avfallshanteringen har också antagits av Sveriges riksdag. Den har diskuterats oerhört mycket i EU och diskuteras fortfarande i många länder, inte på grund av att man är negativ utan med tanke på hur man ska kunna klara omhändertagandet av avfall på ett positivt sätt så att man ska kunna ta hand om restprodukterna.

Det ni föreslår är att man ska bränna. Det kommer långt ner i EU:s avfallshierarki. Det kan vara en metod när alla andra metoder misslyckats eller när man inte har möjlighet att utveckla andra metoder. Det vi får ut av värme av det vi gör i dag är en väldigt liten del av den värme som går åt i Stockholm.

Anförande nr 90

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande och borgarrådet Gunnarsson! I detta såväl som i andra fall följer vi inte blint eller är positiva till allt man säger i EU. Vi tittar på varje fall för sig för att ta ställning och se vad som kan vara bäst i det aktuella fallet.

Att ni har negativ påverkan på regeringen har vi sett i många andra fall, tyvärr, inte minst när det gäller de snart införda trängselskatterna. Bara för att ni lyckas förhandla er till vissa saker i riksdagen är det ingenting som säger att det är bra för det. I detta fall har majoriteten i riksdagen kanske låtit lura sig eller gått för fort fram så att man inte har tagit bästa möjliga beslut. Men vi kan ta ett så bra beslut som möjligt i Stockholm för den sakens skull.

Anförande nr 91

L o t t a E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Det känns lite som att den här debatten är en favorit i repris. Det känns lite konstigt att gå upp i talarstolen och polemisera i ett ärende där vi verkligen är helt överens för en gångs skull. Eftersom miljöborgarrådet har angripit oss kanske man ska få förklara sig något.

I matavfall liksom i nästan allt annat avfall finns det energi, och man kan göra olika saker med matavfallet. Man kan kompostera det och få jord av det, det är en ganska dålig metod, eftersom större delen av gifterna finns kvar och bönderna är inte intresserade av att sprida ut dyngan på sina åkrar, i varje fall vill de inte betala för det.

Det andra sättet är naturligtvis att bränna upp alltihopa. Det är så vi tar hand om det mesta matavfallet i dag i Stockholm. Då utvinns man framför allt värme. Det är mycket bra, speciellt i dessa dagar när det börjar bli lite kallt ute.

Det tredje sättet är att man går en omväg och tar till vara energin genom att man gör gas av det. Den metoden har Svenska Naturskyddsföreningen tagit avstånd ifrån. Det har jag full förståelse för, för det är dyrt och dessutom är konsekvenserna för miljön inte alls utredda. Det finns i själva verket ganska stora faror med den metoden. Men framför allt är den oerhört dyr. Fanns det någon ekonomi i detta, skulle man kunna betala villaägarna för att hämta det avfallet. Nu tvingas vi från renhållningsnämndens sida subventionera hämtandet för de hushåll som är intresserade. Fanns det någon ekonomi i detta, skulle det kunna finnas en marknad, men det gör det naturligtvis inte.

Allt som kommer från Bryssel och som kommer från huset borta över vattnet är inte bra. Det finns många saker som vi i Stockholm brukar anmärka på. Detta är en sådan sak. Vi tycker vad gäller matavfallen i Stockholm – det kan vara skillnader ut över landet – att det mest effektiva, billigaste och mest miljövänliga sättet är att skicka alltihopa till Högdalen så att vi får värme i våra rör.

Anförande nr 92

J a n V a l e s k o g (s): Jag tänkte bara ge en sakupplysning. Det kanske inte är sant som sägs om andelen hushållsavfall och avfall från stora restauranger. Naturvårdsverket skrev från början i det här ärendet till regeringen: 50 procent av restaurangavfallet och 20—25 procent av hushållsavfallet. Det är en genomsnittssiffra. Det indikerar att merparten kommer att komma från storhushåll. Det är naturligtvis en väldigt liten del som kommer från enskilda hushåll. Det ska man ha klart för sig. Möjligtvis kan detta att siffran ändrats till 35 procent i slutpropositionen förklaras av att det är en större andel i praktiken från storhushåll.

Anförande nr 93

L o t t a E d h o l m (fp): Jan Valeskog har helt rätt. Naturligtvis är det på det sättet. När man samlar in den stora mängd som kommer från storhushåll kan man också få en större effektivitet i det. Men jag menar ändå att det vore mer lämpligt att bränna det. Däremot är det ekonomiskt vansinne att börja samla ihop matavfall från varje enskilt hushåll, men det är den politiken ni nu genomför i renhållningsnämnden

när ni säger till era kunder att ni ska hämta det gratis, till skillnad från alla andra sopor.

Anförande nr 94

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är intressant att höra att även Folkpartiet har en oerhört negativ inställning till EU i just den här frågan. Däremot betalar ni villigt medlemsavgiften, såvitt jag förstår, och är inte särskilt negativa till EU i de debatterna.

När det gäller lönsamheten för biogas är det en uppåtgående trend. Som jag berättade för er är det inte bara i Europa utan i många länder i världen man arbetar med utvinning av biologiskt avfall för att få fram biogas. Försäljningen av nya bilar på alternativa drivmedel har ökat till 10 procent de senaste månaderna. Nu är det inte alltihop som går på biogas utan också på etanol. Men det är självklart att vi ska använda den resurs som finns i den restprodukt som vi alla lämnar, nämligen matavfallet.

Storhushållens matavfall kommer att kunna användas också för kompostering eftersom det är mycket renare. Det finns helt olika möjligheter här.

Anförande nr 95

L o t t a E d h o l m (fp): Att försäljningen av den här typen av bilar ökar beror framför allt på de enormt höga bensinskatterna och den moms som läggs ovanpå på bensinskatten, och den är ni ansvariga tillsammans med Socialdemokraterna för, och naturligtvis det faktum att ni tänker införa biltullar. Ju dyrare man gör en tjänst, desto mer intressanta blir alternativen. Det är så marknadsekonomin fungerar. Men det är inte lösningen att tro att vi kan göra biogas och lösa våra energiproblem genom användning av matavfallen.

Lika roligt som Viviann Gunnarsson tycker det är att jag är mot EU:s varenda lagstiftning är det naturligtvis att höra att ni i Miljöpartiet är beredda att anamma varenda punkt av det som EU säger åt oss.

Anförande nr 96

S t e l l a n F H a m r i n (v): Luften i Stockholm har med tiden blivit bättre, som vi alla vet, men det är fortfarande ett stort problem. Det beror främst på biltrafiken som skapar både dålig lukt och stort buller. Omsorgen om människors hälsa har gjort att gränsvärdena för exempelvis partiklar av kväveoxider har skärpts. Detta leder till både begränsad trafik och kan leda till begränsat byggande.

Det här vill inte vi nödvändigtvis, om det inte är så att andra skäl talar för det. Ett bra sätt att förändra det är att skapa renare energikällor. En bra sådan källa är ren biogas som man kan framställa av organiskt avfall. Kommunen har tidigare bedrivit försöksverksamhet genom Ecoferm, men under den borgerliga perioden avstod man från att med statliga bidrag utveckla den metoden. Därför hade vi ett ganska litet bolag kvar.

Behovet av ren biogas är stort i Stockholm. Vänsterpartiet stöder därför förslaget att sälja Ecoferm men vill i stället utveckla en betydligt större verksamhet i egen regi. Stora mängder gas produceras genom Stockholm Vatten som ett led i behandlingen av avloppsslam, men ännu större mängder kommer att kunna produceras genom att ta hand om matavfallet.

Majoriteten i renhållningsförvaltningen har anammat målet om 35 procents avfall för att utnyttjas för produktion och har genom taxepolitik och försöksverksamhet satt i gång det här arbetet på frivillig basis. Vi tror att möjligheten att uppnå målet är stort genom att det inriktar sig på storproducenter och storhushåll av olika slag. Men intresset från befolkningens sida är också stort, som visats i undersökningar. Genom att uppmuntra inte bara villaborna utan också flerfamiljshushåll att sortera sitt matavfall kan vi tillgodose både befolkningens intressen och kommunens behov.

Jag vet själv av egen erfarenhet att det inte är lätt att på ett praktiskt sätt sortera matavfall i vanliga lägenheter, men jag är också ganska säker på att teknikutvecklingen kommer att göra det enklare. Det är intressant att se hur långt vi kan komma på den här vägen.

Staden bör, som i de allra flesta infrastruktursammanhang, ha ansvaret för sådan här verksamhet, för det är också viktigt att kunna reglera priset utifrån samhällets behov. Miljövänliga bränslen bör prissättas utifrån de behov vi har, och under alla omständigheter ska inte privata intressen dra vinster på samhällets investeringar. Det är därför viktigt att ha kontroll över den här verksamheten både vad gäller biogas och vad gäller fjärrvärme.

Nyttjarens kostnader för exempelvis energin ska alltså återspegla produktionskostnaderna eller samhällsnyttan. Det är därför inte rimligt att höja priset för miljövänliga bränslen när energipriserna stiger. Det här måste vi kontrollera.

Vänsterpartiet stöder därför försäljningen av Ecoferm som ett led i utvecklandet av en mer effektiv energihantering i Stockholms stad. Vi noterar samtidigt med förvåning att reservanterna hävdar att Naturskyddsföreningen är motståndare till storskalig biogasproduktion. Som alla lätt kan se på föreningens hemsida är motsatsen naturligtvis fallet, och det vore hedersamt om man korrigerade sina fel här och inte upprepade dem i talarstolen.

Anförande nr 97

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Vi som har följt frågan om Ecoferm och rötning har sett att det är ett antal problem förknippade med det. Det är dyrt, det är svårt att få tillräckligt rent avfall in. Det slinker med både från enskilda hushåll och från flerfamiljshushåll och restauranger sådana saker som gör att slutprodukten efter det att man utvunnit gasen inte är tillräckligt bra för att användas på åkermark. Det blir problem med att bli av med det. Det har vi följt. Det blir höga kostnader att bedriva detta.

Det är därför vi nu stöder försäljningen av Ecoferm och är väldigt tveksamma till, för att inte säga avråder, utbyggnaden. Vi ser problemet, det finns bättre alternativ, som olika intressenter och instanser pekat på. Låt oss ta det bästa alternativet.

Anförande nr 98

Stellan Hamrin (v): Det beror på vad man ställer det i relation till. Tanken är att använda det som alternativ till bränsle, vilket Lotta Edholm gjorde sig lite smålöjlig över. Vi använder i stor skala olivkärnor i dag i värmeproduktion, vilket går väldigt bra. Det finns många olika alternativ som är fullt realistiska.

Sedan har renheten att göra med avloppsslammet, inte med produktionen av biogas ur matavfall. Tvärtom är det så att kan vi separera matavfallet från produktionen via avloppsslam når vi den höga renhet som vi eftersträvar och som behövs för trafiken i staden och annat.

Anförande nr 99

Lotta Edholm (fp): Stellan Hamrin säger att man ska använda prisinstrumentet för att få in matavfallet. Det får man verkligen säga att ni gör med besked eftersom ni låter hämta matavfallet gratis. Alla andra sopor ska man betala för att bli av med, men just matavfallet ska ni hämta gratis. Det är en kostnad att hämta detta matavfall. Det belastar alla andra som har soptunnor, det vill säga alla vi andra i Stockholm, att ni har detta experiment. Det finns många olika sätt att sätta marknads ekonomi ur spel. Det här är ett av dem.

Anförande nr 100

Stellan Hamrin (v): Javisst, det är alldeles rätt. Det är den prioritering vi har gjort, och den tycker vi är helt riktig. Det är fortfarande frivilligt.

Anförande nr 101

Eva Oviö (s): Jag vill framför allt bemöta Berthold som tog upp frågan om metangaser, hur biogasbilar skulle släppa ut metan som är så oändligt mycket farligare än koldioxid. Innan ni och Folkpartiet ska ta så väldigt till orda skulle jag vilja uppmana er verkligen och vänligen att kontakta sakkunniga. Visst avger biogas metan när den framställs. Teknikerna har kommit fram till att det är en liten del som släpps ut i form av metangas, och det kommer att kunna åtgärdas. Biogasbilar släpper inte ut någon metangas. Metan är 23 procent farligare än koldioxid – ja, det gäller att veta vad man pratar om.

I dessa tider med växthuseffekt och alla dess konsekvenser måste man titta på alternativ och försöka få fram olika alternativ. Om biogas är det bästa återstår att se. Jag välkomnar en särskild debatt med forskare om biogas kontra olja. Där tror jag mig veta att biogas är bättre för vår miljö och för framtida miljö.

Återigen: Låt oss forska i frågan.

När det gäller renheten i biogas har Jan Valeskog helt rätt i att vi kommer att rikta in oss på restaurangavfall för där kommer renligheten att vara bättre, och det är lättare att framställa biogas av det avfallet.

Anförande nr 102

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag beklagar, men jag hade lite svårt att höra Evas inlägg. Jag vill ändå kommentera det något.

När det gäller kostnaderna är det bara att titta på den redovisning som är gjord av bland annat Stockholms Stadshus AB, och där har ni ju styret. De redovisar att om man bränner det och tar vara på det kostar det 1 400 kronor tonnet fast avfall, medan om man ska behandla på det föreslagna sättet kostar det 2 100—2 500 kronor per ton avfall.

Du nämnde något om restauranger. Där har vi sett ett av problemen, nämligen att det rakas ner andra saker också i avfallet, även om man försöker sortera. Det åker med sådana produkter som inte ska vara med och som ställer till problem när man ska ta hand om restavfallet efter det att man har rötat det hela. Det är ett par av de problem som är förknippade med det.

Anförande nr 103

E v a O i v i o (s): Vad jag ville kommentera var det du sade om biogasbilar och att ge avger metangaser, att det är så mycket farligare för miljön än koldioxid. Där ville jag uppmuntra er på den sidan att ta reda på saker innan ni går ut i debatt om dem. Ni vet att det finns en tvärpolitisk referensgrupp kring frågan om stadens bilar. Där är vi eniga om biogasens användbarhet, och alla tycker att det är väldigt bra att satsa på biogasbilar. De avger ingen metan, utan det är framställningen av biogas som avger metan, och det i väldigt liten skala. Det är bara att kontakta miljöförvaltningens sakkunniga i den frågan. Jag tog inte upp något om kostnader.

Anförande nr 104

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Om vi inte hade varit tvungna att lägga in ett extra sammanträde med ett av stadens bolag hade jag deltagit i debatten från början. Jag är ledsen för att jag inte kunde, för det hade nog varit intressant.

Det här är egentligen en fråga som endast handlar om en försäljning. Vi har en tendens att breda ut oss över alla möjliga områden när vi talar här. Det finns olika skäl till att man gör ställningstaganden i olika frågor. I det här fallet blir man en aning fundersam när man hör debattörerna, alltifrån goda politiker som Eva Oivio till vetenskapsmän på civil tid som Stellan Hamrin, som talar sig varma för miljön i vanliga fall. Men när det gäller miljön i en del fall är tydligen vissa saker viktigare än andra.

Det skulle vara intressant att höra någon kommentar om hur man kan se på det faktum att forskarna oroar sig allra mest när det gäller den globala uppvärmningen för en sak, och det är upptiningen av den stora taigan uppe i Sibirien. Skälet till det är att det kommer att avges så mycket metangas som förvärrar den globala uppvärmningen än mer än koldioxidutsläppen. Vi säger alltid, också i Agenda 21-arbetet, att vi ska bidra så mycket vi kan lokalt till att förändra beteende och inte förvärpa miljöproblemen. Då är det på tok för fel beslut att börja producera biogas på det sätt som man planerar med de utsläpp som det medför.

När det gäller insamling av organiskt avfall, matrester, i stor skala har Svenska Naturskyddsföreningen sagt att de inte tycker att det är en bra metod. När vi i personalmatsalen på jobbet ska krafsa undan resterna och det ska vara papper och tandpetare på ett ställe och mat på ett annat är det varje gång en enda salig röra. Ska det i väg på en kompostering och rötning? Hur ska det gå till? Där man klarar det här är möjligen i en del av våra saluhallar där vi har enorma system för hur sorteringen ska gå till. Men det kan inte varje liten restaurang ha. Bevara oss från att vi ska sådana anläggningar i de hus där vi bor.

Jag tror återigen att man är beredd att göra det bästa till det godas fiende i det här sammanhanget.

Anförande nr 105

Stellan Hamrin (v): Björn efterlyste miljönyttan med det här. Jag får upprepa att tanken är att ersätta bensin med biogas, vilket såvitt jag vet ingen har ifrågasatt vitsen av.

Det saknas livscykelanalyser för många ämnen, och det gäller delvis dem som vi diskuterar här. Men den bristande kunskapen får vi väl rätta till så fort vi kan för att kunna fatta ett klokt beslut i slutändan.

Sedan vill jag upprepa att Naturskyddsföreningen inte alls säger det ni hävdar att de säger. Naturskyddsföreningen är synnerligen positiv till storskalig rötning för att producera biogas. Det borde ni alla kunna läsa på deras hemsida.

Anförande nr 106

Björn Ljung (fp): Tala om att slå in öppna dörrar, Stellan Hamrin. Det är klart att vi vill ersätta bensinen allihop, men då kanske fler borde göra som jag, nämligen köra med miljöbil. Det trodde ni inte, men det gör jag. Den är etanoldriven.

I ett antal direktcitat från Svenska Naturskyddsföreningens styrelse den 18 juni, på Björndagen för övrigt, 2004 säger man till exempel så här: Storskalig kompostering bör undvikas. Vid storskaligt biologiskt omhändertagande av hushållens matavfall är det ofta svårt att kontrollera vad som ingår i avfallet. Det är precis som jag sade innan.

När det gäller kompostering av matavfall från hushållen bör i första hand den småskaliga komposteringen främjas. Ja, det är det man har kört med i alla tider ute på landet och i välbelägna villaområden. Självklart, slutna komposteringsanläggningar är det vi ska satsa på, inte de storskaliga verksamheterna.

Anförande nr 107

Eva Oviio (s): Jag vill bara kommentera renligheten i organiskt avfall, som Björn tog upp. Jag kan berätta för dig att jag alltid känner en stor stolthet när jag är på olika konferenser som representant för renhållningsförvaltningen i Stockholm. Då får man ofta höra förvaltningens tjänstemän redogöra för hur de under lång tid, under olika mandatperioder, drivit verksamheten med insamling av matavfall från

restauranger som de tänker utvidga. Vi är berömda i hela landet för den här insatsen och verksamheten som är väldigt framgångsrik. Även ni har alltid tyckt att det har varit bra.

När vi utvidgar den här verksamheten och vill uppmuntra hushållen att sortera mera handlar det givetvis om oändligt omfattande kommunikationsinsatser, informationsinsatser, för det handlar väldigt mycket om just det, precis som du säger.

Anförande nr 108

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Växthuseffekten påverkas 20 gånger mer av samma mängd metangas som av koldioxid. Jag tycker att det säger ganska mycket.

Om man i stället bränner avfallet får man ut energi som går till fjärrvärme. Alla bakterier, virus och annat försvinner när man bränner. Vi vet att det avfall som blir kvar vill man inte ha på våra åkrar. Det är inte rent skit utan det är smutsigt skit – ursäktat uttrycket, ordförande, men det är vad det handlar om. Det är därför som det här inte är att förorda, utan vi bör använda oss av andra system. Mer småskaliga system är helt okej, men vi ska undvika den här storskaliga rötningen.

Anförande nr 109

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Biogas är nästan den enda energi som vi kan framställa själva i en storstad som Stockholm i egen regi så att säga. Det finns inte så många saker. Vi kan inte odla grödor och framställa energi av dem, vi kan inte odla säd och framställa etanol. Det är väldigt få saker vi kan göra. Det är bara solenergi, vindenergi och biogas som vi kan framställa själva. Vi bör vara stolta över det vi gjort hittills. Vi ligger före många andra länder när det gäller den storskaliga framställningen av biogas från avloppsvatten. Det är riktigt att den restprodukten inte är riktigt bra omhändertagen ännu, men vi måste arbeta på det.

Däremot när det gäller den typen av framställning där man rötar bara biologiskt avfall, som Ecoferm har gjort, finns det stora möjligheter i dag att ta hand om det. Det gör man i hela Europa. Man använder den slutprodukten just på åkrarna. Det gör man i Norrköping, i Falköping, Österrike, Frankrike, Spanien och Holland. Varför skulle inte vi kunna göra det? Man gör det i storstäder. Det finns inte många andra sätt att få fram den energi som vi behöver.

År 2005 ska vi vara fossilbränslefria i Stockholm, har vi lovat i fullmäktiges beslut. Vi har haft symposier, vi har haft utställningar om miljöbilar på mässan i Stockholm i år och förra året. Både de gångerna har det presenterats ytterligare modeller av både biogasbilar och andra miljöbilar. Detta kommer inte att vara bara en parentes utan en av de viktigaste möjligheterna för oss att behålla en god kollektivtrafik, bibehålla transporter i Stockholms stad och bibehålla en god utveckling under en tid då vi kanske inte kommer att få tag i andra bränslen och då vi fortfarande inte har tagit fram hur solenergin ska hanteras.

Det har varit ett jättestort möte i Kanada, det vet ni säkert. De länder som klarar de här klimatmålen är Sverige och några till. Det gör vi därför att vi är väldigt tidiga på att använda just biogas och andra alternativa bränslen.

Låt oss inte fastna i någon idiotfälla här och tro att det här ligger efter eller är dåligt. De metanutsläpp som kommer till vid framställningen tar Stockholm Vatten i dag hand om på ett mycket bra sätt. Det är väldigt litet som läcker ut. Som Eva Oivio tidigare sagt om bilarna släpper de inte ut metan, utan det är på den man kör.

Anförande nr 110

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Bara för att vi har svårt att framställa energi på annat sätt kan vi inte ursäktas att vi framställer dålig energi eller någonting som förorenar eller släpper ut metangas. Du erkände här nyss att det släpps ut metangas, även om du inte vidhöll hur stor del det är.

Anledningen till att vi inte kan få bönderna att använda det här är – jag trodde att du verkade för ”Köp svenskt kött” och ”Köp svenska produkter” – att stora leverantörer inte vill köpa upp de här produkterna och sälja vidare till konsumenterna. Man säger att det inte är tillräckligt rena produkter. Där står de klämda mellan två sköldar, och det är därför de inte tar emot det. Där har du anledningen. När det blir tillräckligt rent kommer de att ta emot det, och det kommer att fungera. Men vi måste ta det i rätt ordning.

Anförande nr 111

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Man blir bra trött på att höra de kommentarerna. Självklart är det metangas vi kör på. Det är väl inget konstigt i det. Bakgrundsstrålningen i naturen finns redan i dag. Det som Stockholm Vatten i dag släpper ut är försumbart, oerhört lite och bidrar inte alls till några växthuseffekter på det sätt som ni försöker påstå.

Det var rätt som Björn Ljung sade, att om vi skulle få en sådan uppvärmning att taigan värms upp kommer vi att få stora metanutsläpp. Men det är det vi vill undvika genom att använda alternativa drivmedel. Vi vill minska risken för att det ska hända genom att verkligen se till att det blir en alternativ användning och gör det rätta med utsläppen.

Man blir mörkrädd av era konstiga kommentarer.

Anförande nr 112

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Nu höll öronen på att trilla av. Nu fick jag beröm av miljöborgarrådet, det tror jag aldrig hänt förut. Jag undrar vad jag sade för fel.

Skämt åsido – miljöborgarrådet glömde några viktiga energikällor. Vi har kärnkraften och den inhemska vattenkraften och våra fina värmepumpar. Dessutom är det alltfler som installerar sådana i sina småhus. Så har vi fjärrvärme som har byggts ut alltmer. Allt detta har bidragit till en effektivare energianvändning, och det är viktigt.

Man ska inte glömma bort i de här sammanhangen att också i projekt där man tycker att det miljömässigt är vettigt finns det stora bekymmer. Tar man inte dem på allvar är det en Döbelnsmedicin att tro att man har genomfört någonting bra för miljön. Det kan bli sämre efter. Det är därför vi ska tänka oss för. Det är vad Naturskyddsföreningen säkert också menar. Vi ska använda oss av försiktighetsprincipen.

Anförande nr 113

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Det är skönt att Björn Ljung nu vet att det finns något som heter så, det visste han inte tidigare. I vilket fall som helst är det så att med vattenkraften tillfredsställer vi bara en tredjedel av det behov av energi som vi har. Energibehovet ökar hela tiden, inte på grund av att vi har dålig fjärrvärme, utan vi försörjer mycket av energibehovet med fjärrvärme. Sedan beror det på vad man stoppar i den fjärrvärmes. Om vi stoppar fossila bränslen i den är den bortkastad. Det ska helst vara alternativa bränslen.

Det som ökar är inte värmeåtgången utan vår användning av apparater, hushållsapparater, kylskåp och datorer. Det ökar mycket mera än vad det ökar på andra håll och kanter. Där måste vi spara mycket mer om vi ska komma i ett läge där vi når en balans. En oerhört stor sparkampanj behöver vi.

Det som också är väldigt tydligt är att vi måste spara mer i och med att u-länderna har väldigt svårt i dag att göra detta.

Anförande nr 114

Stellan F Hamrin (v): Jag ska bara kommentera den storskaliga biogasproduktionen. Både Vänsterpartiet och Naturskyddsföreningen tycker att storskalig biogasproduktion är alldeles utmärkt. Sedan har Naturskyddsföreningen visst tvivel och viss skepsis mot hanteringen i enskilda fastigheter. Det uttryckte både jag och flera andra tidigare att det finns sådana problem. Men den biten står för mindre än 10 procent av allt vi behöver för den storskaliga biogasproduktionen. Det har ingenting med systemet som sådant att göra. Det har att göra med frågan: Hur mycket av all tillgänglig biogas ska vi använda för detta? Vi får se vart vi hamnar. Det är inte konstigare än så.

Vad gäller diskussionen om åkrarna är det avloppsslammet som är problemet. Vi vill separera den här produktionen bort från avloppsslammet just för att slippa det problemet. Kan vi producera biogas av matavfall och strunta i avloppsslammet kommer vi bort från en stor del av svårigheterna.

Gifthalterna är ganska låga, men bönderna vill ändå inte ha det i alla fall, vilket man kan diskutera anledningen till. Självklart ska de få göra som de vill. Det behöver inte vara ett objektivt problem bara därför att lantbrukarna upplever det som ett problem för sin egen skull.

Det finns problem med all utveckling, men det finns en väldigt god anledning att försöka lösa dem. Som jag sagt flera gånger förut utgör teknikindustrin inom miljön i dag Sveriges snabbast växande industrigren, och det är dessutom en av de största industrigrenarna. Jag har suttit i massor av möten med ingenjörer från de här bolagen

som tycker att den svenska miljöpolitiken är alldeles strålande. Det ger dem jättestora möjligheter att utveckla sitt kunnande, att exportera det här i stora mängder till andra länder. Det är någonting som man självklart ska beakta.

Anförande nr 115

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det som inte riktigt har kommenterats är vad man egentligen borde göra som alternativ. Som alternativ till detta kan man använda hushållsavfallet och utvinna energi direkt, nämligen genom den effektiva förbränning som vi har till exempel i Högdalsverket. Här i Stockholm kan vi göra, det är lokalt, och därför bör vi göra det, i stället för att samla ihop avfall från de enskilda hushållen och sedan sätta i gång med rötningsprocesserna i storskalig form.

När det gäller restauranger kan man försöka, men några storskaliga nya anläggningar – vi vet inte om det blir aktuellt – bör vi inte hålla på med.

I övrigt beklagar jag, herr ordförande, att det blev lite grann av en energidebatt. Jag vill ha sagt att när man stänger kärnkraftverket i Barsebäck som producerar så mycket energi utan koldioxidutsläpp börjar en fundera på om man verkligen talar med enad tunga eller tvetungad.

Anförande nr 116

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det finns väldigt få som talar om kärnkraft i förhållande till biogas på det sätt som Folkpartiet i Stockholms stad gör, väldigt få. När man talar om den här typen av framställning av alternativ energi tycker de allra flesta att det ska vi inte göra. Vad vi ska gå på nu är de framställningsformer vi har plus att jobba väldigt hårt på solenergin.

Bränningsdiskussionen hade vi innan du kom, Björn.

Anförande nr 117

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Bränningsdiskussionen hade vi innan, säger borgarrådet. Men det förtjänar att upprepas eftersom du framhårdar i att det hushållsnära utsorterade matavfallet ska gå till kompostering i stället för att brännas. Då förtjänar det som sagt att upprepa det.

Våra värmepumpar har ni inte heller tagit upp i diskussionen som är mycket bra och effektiva energislag. Det är också ett alternativ, inte till att driva bilar med, det begriper jag med. Jag vet att biogasbilar inte släpper ut metan, det vill jag ha sagt. Men det är processen som släpper ut metan. Det är det som är allvarligt.

§ 22 Förslag till detaljplan för delar av Ulvsunda 1:1 m.m. vid Spannvägen i stadsdelen Åkeslund och Plåtslagarvägen i stadsdelen Abrahamsberg, Dp 2004-06787-54 (utl. 2005:219)

Anförande nr 118

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet avstyrker den här planen. Vi gör det med följande anledning. Vi har ett mål att i nya planprojekt tillgodose behovet av rekreationsytor och närmatur. Men i den här planeringen förstörs befintliga värden stick i stäv med den här målsättningen. Det är inte så många lägenheter det handlar om. Det är väldigt mycket folk som bor i området. Jag vill citera vad en av de boende skrev: På sikt kommer man att skapa områden med halvdan stadsprägel utan grönska och utan trivsel.

Det beskriver det hela ganska bra. Det är i ett nötskal vad det handlar om. Det blir inte en riktig stad, och man förstör de kvaliteter som förorten har. Det här sker lite för ofta just nu, tycker jag.

Därutöver borde man ha gjort ett programschema. De demokratiska processerna måste få ta tid. Låter man processen gå lite kan man bearbeta projekt så att de blir bättre utformade och bättre tillvaratar de värden som finns i ett område. Här tycker jag att man har dundrat fram väl snabbt. Många remissinstanser har också förordat omarbetning. Hade man tagit det lite lugnt hade man kanske fått till stånd någonting som var bättre. Det här är tråkigt.

Tyvärr har man inte föreslagit några vettiga ekologiska kompensationsåtgärder, sociala kompensationsåtgärder ja, men inte någonting när det gäller ekologi. Det är synd att vi ska anta den här planen. Vi avstyrker förslaget.

Anförande nr 119

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Den föreslagna detaljplanen gäller alltså 53 nya lägenheter. Det är fyra stycken punkthus – tre stycken vid Spannvägen på fyra våningar och ett vid Plåtslagarvägen på sex våningar.

Kompletteringen som görs här stämmer väl överens med både översiktsplanen och med Stockholms byggnadsordning. Det är en bebyggelse som kommer att ligga nära kollektivtrafik och nära service. Vi klarar riktlinjerna för buller med hjälp av skärmar på en del av de balkonger som kommer att byggas. Kompensationen för ianspråktag- en grönmark sker dels genom nyplantering av träd, dels en nyanlagd lekplats och en nyanlagd utsiktsplats på platsen. Det finns en modell som står här nere om man är intresserad av att titta närmare på hur det ska komma att se ut. De vanliga ritningarna och planerna finns numera utanför fullmäktigesalen.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 120

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Att anlägga en lekplats och en utsiktsplats är inte kompensation för att man förstör en vacker brynzon med högvuxna ädellövträd. Det reagerar vi emot.

§ 23 Förslag till detaljplan för del av Akallavägen m.m. inom stadsdelarna Akalla och Hansta, Dp 2001-05270A-54 (utl. 2005:220)

Anförande nr 121

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Om inte Akalla ska bli ett slags urban avfolkningsbygd krävs det nu satsningar på fler arbetsplatser, fler bostäder och inte minst bättre infrastruktur. Skälet till att vi måste ta det här planärendet en gång till i den här salen är som alla vet att den socialdemokratiska regeringen i fjol upphävde denna oerhört viktiga plan i sin första lydelse.

Akalla är ju numera ett särskilt utsatt område, som det heter, vad gäller socialdemokratisk politik. Era retroaktiva nej till bostadsrättsombildning och era försök att lägga ned Akallaskolan och Akalla servicehus, som ni till slut var ensamma om, följdes av att den socialdemokratiska regeringen hittills har försenat Akallavägens breddning med ungefär tre år.

När vi nu ska ta planen igen om en stund, hoppas jag, är det som tur är bara v och mp som är emot, som de alltid är. Det är ett v och ett mp vars bilfientlighet, som vi har talat om tidigare i den här salen, har format uppfattningen att stockholmarnas bilar ska upplösas i tomma intet. Ett närmast övertydligt bevis för det är när borgarrådet Olofsson på fullt allvar här föreslår att en avstängning av Akallavägen ska göras där endast kollektivtrafik tillåts. Dagens 27 000 bilar per dygn ska uppenbarligen vara någon annanstans, oklart var. De ska antagligen upplösas i tomma intet.

Jag måste fråga er som står bakom avstängningen av Akallavägen som ett alternativ till breddning: Har ni varit på Porkalagatan strax ovanför Akallavägen i rusningstrafik? Det är enorma bilköer som spyr ut avgaser. Varför ska just akallaborna ha enorma avgasmoln utanför sina hus? Nej, nu får vi skärpa oss! Låt de bilar som måste åka där få göra det i jämn, låg fart och slippa köa sig igenom hela Akalla. Låt Akalla utvecklas, och låt det vara möjligt för folk att ta sig både dit och därifrån!

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 122

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! När man hör Rolf Könberg kan man få föreställningen att det här projektet skulle lösa alla trafikproblem i Akalla och omgränsande områden. Men så är självklart inte fallet. Därför motsätter sig också Miljöpartiet den föreslagna breddningen av Akallavägen.

Den breddade vägen kommer att generera ny trafik, och den trafiken ökar i sin tur trängsel, buller och avgaser i området. Effekten av bygget kommer också att bli att man bara flyttar flaskhalsen vidare i systemet till en annan plats. Det kommer alltså inte att bli så att man totalt sett uppnår ökad kapacitet. Man kommer bara att flytta runt bilköerna i systemet, helt enkelt, till en tämligen hög kostnad och helt i onödan.

Förutom själva byggkostnaden har man en stor kostnad för det här i form av att man tar flera tusen kvadratmeter av naturreservatet Hansta. Man kanske behöver upplysa

oppositionen och de partier som står bakom förslaget om att tanken med ett naturreservat är att man ska skydda värdefulla naturområden och naturvärden från exploatering och inte att man ska bygga vägar rakt igenom dem. Det är liksom inte tanken.

Förutom att man exploaterar själva reservatet ökar också vägen bullret i naturreservatet. Redan i dag överskrids stadens riktvärden för buller i naturreservatet. Problemen kommer alltså bara att öka. Dessutom kommer kontakten mellan bostadsområdet och naturreservatet att försvåras i och med att breddningen ökar barriäreffekten, vilket också påpekas av de boende i skrivelser.

I utlåtandet sägs det att vägen ska vara tillfällig, men det kan man nog tro på först när man ser det. Staden har tyvärr många provisorier som har blivit permanenta. Ett exempel på det är Strömbron här utanför. Den var en tillfällig lösning, men den har blivit kvar. Vi tror att det finns stor risk för att den breddade Akallavägen går samma väg till mötes och också kommer att bli kvar betydligt längre än vad som utlovas i ärendet.

Därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 123

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Per Bolund! Jag har aldrig hävdad att den här breddningen skulle lösa alla trafikproblem eller andra problem i Akalla. Det krävs en rad andra åtgärder därutöver. Bland annat krävs det ett byggande av E 18, och det är också en åtgärd där ni har varit emot idén vad gäller den sträckning som det finns finansiering för. Varje lösning på akallabornas och de Akallaarbetandes situation har ni på olika sätt och vis varit emot.

Det som är extra utmanande när du kör din flaskhalsretorik är att det faktiskt är så att på den här vägsträckan av 1 500 meter så är 1 270 meter redan lösta. Vi pratar alltså om 230 meter, som är kvar. Det är alldeles korrekt, Per Bolund, att det är en liten, liten flaskhals som är kvar. Den vill vi andra nu få bort så fort som möjligt, och den borde ha varit borta sedan långt tillbaka.

Jag glömde det tidigare, men Per Bolunds uppenbarelse påminde mig: Givetvis drabbas också akallaborna av biltullarna. Uppräknningen av akallabornas problem blir därmed fullständig.

Anförande nr 124

P e r B o l u n d (mp): Det är inte sant att vi motsätter oss en utbyggnad av E 18 – det vet ju Rolf Könberg lika väl som jag. Sanningen är att vi vill göra en större investering på E 18 än vad Moderaterna vill. Vi vill lägga den i tunnel så att man faktiskt får bort mycket av de trafikproblem som drabbar Akalla. Jag hoppas att ingen går på det där.

Självfallet tycker inte vi att man inte ska göra investeringar i det här området, men vi tycker att det finns betydligt mycket mer relevanta investeringar att göra. Framför

allt handlar det om bygga ut tunnelbanan och stamspårvägen och kollektivtrafiken, som är en väldigt begränsande faktor i dag.

Anförande nr 125

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Detaljplanen medger en provisorisk breddning av Akallavägen. Den ska gälla fram till år 2014, och detta för att stärka kapaciteten i området när det gäller utbyggnaden av Kista och Akalla industriområden.

Breddningen blir cirka 10 meter vid Hansta naturreservat. De omgivande lägenheterna och naturreservatet kommer enligt de beräkningar som finns att få minskat buller eftersom man sänker hastigheten från 70 kilometer i timmen till 50 kilometer i timmen. Hastighetssänkningen leder också, enligt de kunskaper som vi har, sannolikt till att antalet olyckor åtminstone blir konstant trots trafikökningen.

Det är en tillfällig breddning – det vill vi poängtera – till dess att E 18 är färdigställd. Den mark som tas i anspråk under en begränsad tid ska återställas då breddningen rivs. Då ska också nya träd planteras utefter vägen.

Vi yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 126

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Ordförande! Vi anser att avstängningen av Akallalänken ska genomföras först när trafiken på E 18 flyter i sin nedgrävda tunnel. Det är också självklart att Kymplingelänken då ska vara i trafikerbart skick och avlasta övrig trafik. Det innebär i princip att vi också håller fast vid den reservation som vi har gjort tidigare, och yrkar bifall till den.

Anförande nr 127

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett ärende med många väl kända ståndpunkter. Det är konstaterat att sedan 1996 har alla partier i Kista stadsdelsnämnd utom v och mp velat bredda Akallavägen. Därvidlag inget nytt under solen; det är mer verkställigheten som har saknats.

Det nya och det oerhört provocerande med dagens ärende är att Vänsterpartiet uppenbarligen till skillnad från Miljöpartiet inte bara vill låta bli att bredda vägen, utan också vill stänga av den helt. Om jag har missförstått Miljöpartiet på den punkten så förväntar jag mig att Per Bolund korregerar mig.

Nu säger också Torsten Sandgren, till skillnad från vad som står i ärendet, att detta inte ska göras förrän E 18 är klar. Men så står det inte i ärendet, herr ordförande! Där står det att i stället för en breddning bör en avstängning av Akallavägen utredas där endast kollektivtrafik tillåts. Det är alltså en mycket stark tidsmässig koppling där man säger att i stället för den breddning som vi andra vill se så ska man stänga av den. Det som står i handlingarna är att det ska ske *nu*, och inte om ett stort antal år. På den punkten måste vi nog be om ett förtydligande från v av vad v menar på den här punkten.

I övrigt yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 128

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Rolf Könberg! För det första har vi en situation där man vill utreda huruvida avstängningen ska genomföras.

För det andra är det redan självklart att det är en tillfällig prövning och ett tillfälligt byggtillstånd. Det kan vi knappas bifalla med tanke på de skadeverkningar som det får på omgivningen. Det är trots allt ett naturreservat som vägen gränsar till.

Anförande nr 129

R o l f K ö n b e r g (m): Torsten Sandgren! Jag trodde att det var glasklart för alla i den här salen att vi inte vill bredda Akallavägen. Det är känt sedan ungefär åtta år tillbaka, eller kanske nio rentav. Det var inte det saken gällde, utan saken gäller om ni vill stänga av Akallavägen nu, sedan eller inte alls. Det är det frågan gäller här i dag.

§ 24 Tillägg till principöverenskommelse avseende Citybanan (utl. 2005:221)

Anförande nr 130

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte bara helt kort beskriva den situation som vi befinner oss i och anledningen till att vi behöver göra ett tillägg till den principöverenskommelse som har tecknats sedan tidigare mellan landstinget, staden och Banverket.

Det har ju förts en diskussion offentligt i medierna, och inte minst i den styrgrupp som vi har i staden och i landstingets styrgrupp – och mellan styrgrupperna – om kostnadsbilden och den överenskommelse som gjorts tidigare och de kostnader som nu har skjutit i höjden. Med anledning av det har det varit svårt att komma till skott med det som var principöverenskommelsens huvuduppgift, nämligen att se till att vi skulle landa i ett genomförandeavtal. Det har inte varit möjligt att få till stånd ett sådant genomförandeavtal inom den tid som var stipulerad i principöverenskommelsen.

För att detta inte ska falla har vi resonerat ihop oss i fullmäktige men också mellan de olika parterna, det vill säga landstinget, staden och Banverket, för att vi ska förlänga principöverenskommelsen och för att vi äntligen ska få till stånd ett genomförandeavtal som kommer att lösa problematiken kring getingmidjan, tågtrafiken och förbindelserna i hela vår region, kan man väl lugnt påstå.

Det är skälet till att vi har detta ärende här i dag. Vi ska fatta beslut om att vi ska förlänga principöverenskommelsen och att vi ska ge stadsdirektören i uppdrag att förhandla och fastställa tidsplanen för förlängning av principöverenskommelsen.

Det finns många viktiga frågor som hänger samman med den här, men dem tror jag att vi får anledning att återkomma till – kanske redan nu under kvällen men också under fortsatta diskussioner. Vi har också kommit överens om att vi i de här styrgrupperna ska se till att våra högsta ledningar i staden, i landstinget och i Banverket ska ha löpande träffar och möten för att tillse att vi stämmer av projektet hela vägen hela tiden och att vi också sitter på samma information. Det är oerhört viktigt om projektet ska bli verklighet, vilket vi alla vill.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 131

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Man kan verkligen beklaga att vi inte har kunnat föra fram den här frågan till ett avtal. Det hade varit betydligt roligare att stå och diskutera i dag hur ett faktiskt genomförandeavtal hade sett ut i stället för att förlänga den principöverenskommelse som gör att vi möjligen kan tänkas få diskutera ett genomförandeavtal lite senare. Jag tror inte att orsaken till att det är så här står att finna i det här huset eller i landstingshuset, utan på annat håll.

Det finns däremot en del andra saker som jag vill peka på. Den första är den uppenbara risken att investeringen i Citybanan tränger undan andra angelägna investeringar i vår region. Jag tänker då framför allt på andra angelägna spårprojekt.

Jag skulle vilja få Leif Rönngrens försäkran om att järnvägsinvesteringar som i dag är planerade inte stryks eller försenas till följd av de enorma kostnadsökningar som Banverket redovisar för byggandet av Citybanan. Stadsledningskontoret tangerar frågan, men det finns ännu inget svar på den. Leif Rönngren kanske kan ge ett sådant i kväll.

Den andra frågan gäller påfrestningarna på miljön under byggtiden. Vi vet att arbetstunnlar ska dras ned i Stockholms underjord i stor omfattning. Det ska fraktas byggschakt och byggmassor ut från sprängningarna här under. Det ska fraktas mellan förskolor, bostadshus och lekplatser. Det här kommer att bli en bygglovsfråga i stadsbyggnadsnämnden. Jag tror inte att den är riktigt aktuell där ännu. Men den är väldigt aktuell för de medborgare som berörs och förväntas beröras av de år som byggtiden kommer att pågå.

Om det är möjligt vill jag gärna få klarlagt i kväll hur frågan ligger och vad man kan förväntas sig av hur ansvariga borgarråd kommer att se på detta.

Anförande nr 132

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige och Göran Holmström! Det råder ingen tvekan om att vi alla är överens i de diskussioner som vi har haft i styrgrupperna om hur vi ser på framtiden. Vi har alla lyft fram diskussionen om de andra järnvägsprojekten och spårprojekten som finns, inte minst Mälarbanan och förlängningen. Det är klart att vi inte tjänar någonting på att bara bygga Citytunneln, utan vi måste också se till att vi har en fortsättning om det ska vara en helhet.

Sedan är det staten och Banverket som ansvarar för de frågorna, men det är självklart att vi ska göra allt som vi kan i den här politiska församlingen och även i de andra politiska parlamenten för att vi ska få garantier och fortsätta arbetet med att bygga infrastruktur, bostäder, spår och vägar i vår stad och i vår region i Mälardalen. Det gör vi inte bara för vår skull, utan för hela landet.

När det gäller de andra bitarna, de om arbetstunnlar, så kommer det att vara en utställning i maj i samband med järnvägsutställningen om helheten och Citybanan. Men i januari februari kommer samtliga bygglov upp där man hanterar de tillfälliga byggloven för arbetstunnlarna.

Anförande nr 133

Göran Holmström (kd): Leif Rönngren! Vi har naturligtvis en bred enighet om att förlänga principöverenskommelsen och att göra det möjligt att fortsätta förhandlingar och utredningar med landstinget och med Banverket. Men det vore intressant att veta om du i dina kontakter med regeringen och Banverket kan försäkra oss om att vi inte ser fram emot indragna spårprojekt eller revideringar av andra planer som redan i dag finns i Stockholmsregionen. Man ska veta att vår region behöver alla de investeringar vi kan få till både väg och järnväg.

Anförande nr 134

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett angeläget projekt. Jag tycker att det är viktigt att se till att de negativa konsekvenserna verkligen minimeras under själva byggtiden. Där kan det uppstå en hel del saker. Eftersom det nu är väldigt snart som man ska ta ställning till byggtunnlar och liknande skulle jag verkligen vilja stryka under att det finns problem.

Ett allvarligt problem är den föreslagna arbetstunneln som ska gå från Observatorielunden via Kungstensgatan, Dalagatan och sedan vidare ut. Det är ju ett område som verkligen myllrar av dagis och skolor. Jag tycker att staden måste vara tydlig gentemot Banverket och visa att man absolut ska undvika den typen av vägar. En mycket bättre transportväg i det här fallet är att ta sig ned på Sveavägen. Det vore bra om det blir så.

Jag vill alltså stryka under just att man måste få till en bra lösning även under byggtiden. Det gäller inte bara att själva projektet i slutändan blir bra.

Anförande nr 135

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag delar Anders Brobergs uppfattning. Det är också det som har gjort att vi särskilt har följt frågan, inte bara i det uppdrag som stadsbyggnadsnämnden har utan också i styrgruppen. Vi har själva frågat hur man avser att lösa problematiken framför allt när det gäller Observatorielunden, där det är knepigt och trångt och där det finns många barn. Det är också av den anledningen som man har gjort en fördjupad studie i barnperspektivet, och även kommer med ett antal förslag till åtgärder för hur man ska mildra konsekvenserna av de arbeten som faktiskt måste göras.

Vi ska vara medvetna om att hur man än gör så kommer det att bli stora ingrepp. Det kommer också att bli stor påverkan i närmiljön. Men det måste ställas i relation till det här oerhört viktiga infrastrukturprojektet.

Sedan måste vi ha en dialog så långt det bara är möjligt och försöka hitta lösningen på de störningar som kommer till. Vi måste ställa det i relation till både ekonomi och till projektets genomförande i tiden. En bättre lösning kan dra ut oerhört många fler år på tiden. Det tjänar ingen på i längden.

Anförande nr 136

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag delar synen i mycket av det som borgarrådet säger i det här fallet. Det som var intressant är att det för Banverket var första gången som man gjorde en barnkonsekvensanalys över huvud taget, och det är ju bra att man börjar. Tyvärr visar den att Banverket ändå tyckte att det gick någorlunda bra att ta den här vägen.

Sist som de boende via stadsdelsnämnden träffade Banverket presenterade vi en alternativ väg som man inte hade tänkt på och som innebar just att lägga om trafiken och ta sig ned till Sveavägen. Det skulle Banverket titta på. Jag vill bara stryka under att det är viktigt att man verkligen går till botten med alla typer av alternativ så att man känner till dem och har det hela klart för sig. Sedan kan man göra just den

avvägning som borgarrådet är ute efter när det gäller konsekvenserna av tid och pengar och alltihop.

Anförande nr 137

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det finns uppenbara skäl till att vi moderater ställer oss bakom en förlängning av principöverenskommelsen. Det kan man lätt se, därför att Citybanan är så viktig för Stockholms trafikutveckling. I det här finns det också viktiga stadsutvecklingsmöjligheter för Stockholms stad, som en mycket positiv biprodukt, om man nu kan använda det ordet i det här sammanhanget.

Men med det sagt vill jag också säga att det inte är utan tvekan som man går med på att förlänga en principöverenskommelse med en part, Banverket, som så uppenbart så här långt har misskött mycket. Det är fem över tolv som Banverket nu äntligen har fört upp Citybanan till kontroll i högsta ledningen och till en allvarlig ordentlig styrning. Det borde ha skett för länge sedan.

När man har en kalkyl som på det här sättet är sönderfallande finns det stor anledning för alla parter att nu se till att det här kan fungera. Det som är viktigt ur Stockholms stads synvinkel är nu att understryka att vi ser att detta blir dyrare för staten, men att projektet ändå inte får bli någon form av *light*-version. Vi måste se till att detta blir ett fungerande system för tågtrafiken. Som även Leif Rönngren underströk gäller det också Mälarbanans förlängning Kallhäll–Fyrspåret. Det är oerhört viktigt.

När vi nu gör det unika att som Stockholms stad – som är låt vara en stor, men dock bara en enskild kommun – ställa upp med pengar i projektet så är det viktigt att våra invånare får tillbaka full valuta. Full valuta innebär också den stora investering som station Odenplan är. Den är positiv för trafiken i Stockholm och den är positiv för stadsutvecklingen här. Detta måste vi gemensamt vara oerhört tydliga med.

Det som Göran Holmström var inne på är naturligtvis också viktigt; det här får inte tränga undan andra viktiga investeringar. Vi måste stå upp för att vi nu ser att man har räknat fel från början på projektet eller att det var svårt att räkna – vilket det nu var. Men det kan inte tränga undan andra viktiga investeringar i regionen. Vi har ju regionalt tagit ett stort ansvar för detta och vi gör det också nu. Det ställer jag upp på, men man ska fortfarande komma ihåg att detta är en nationell fråga. Jag tror att det är 90 procent av persontrafiken på järnväg som passerar Stockholms central. Det är alltså staten som måste gå i bräsch, och därför borde Banverket för länge sedan ha varit mycket mer aktivt. Vi hoppas nu att det blir bättring på den punkten när de får tid på sig att reda upp det hela genom den förlängda principöverenskommelsen.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 138

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Kära vänner! Det är med stor glädje vi ser att det här arbetet har kommit i gång. Nu kan vi förlänga det, och vi ser fram emot att det kan avslutas någon gång nästa år. Under det här året har vi med oro kunnat notera

att Banverket har varit extremt passivt. Många har höjt på ögonbrynen och har känt stor oro över detta.

Vi hoppas och tror att det ska kunna bli ändring på detta, men det är klart att det vore intressant för den här fullmäktigesalen att höra vilka reaktioner våra socialdemokratiska borgarråd har fått från sina partikamrater i regeringen vad gäller finansieringen av Citybanan men också förlängningen på Mälarbanan. Tågen ska ju inte bara komma in i en tunnel, utan de ska ut därifrån också. Det vore intressant att veta det. Det finns ju, som flera har påpekat, stora risker för att projektet bantas eller fördröjs eller att andra projekt uteblir.

Det finns också en oro som många inne i stan känner när man ska bygga projektet. Det gäller de arbetstunnlar som vi pratade om. Från vår sida vill vi understryka att det inte finns några skäl till att man ska låsa sig just vid de arbetstunnlar som det pratas om nu. Det kan man ta ställning till senare. Vi behöver inte i nuläget bestämma oss för hur detta ska se ut. Vi ska i stället ta med oss medborgarnas oro och ta den på allvar. Vi måste inse att det är ett rejält problem som vasastansborna beskriver.

Anförande nr 139

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara understryka att vi inte tar ställning till det i dag. Det är förlängningen som vi tar ställning till, och det kommer att bli formella ärenden som tar upp arbetstunnlarna. De är ju problematiska och komplexa och de kommer att innebära störningar. Stadsbyggnadsnämnden kommer att ta ställning till de tillfälliga byggloven under januari och februari månad. Det finns all möjlighet i världen att lyssna in de synpunkter som medborgarna har och att beakta sådant som kommer fram under tiden i smartare och bättre lösningar för de boende i området och närmiljön.

Anförande nr 140

Åsaron (mp): Ordförande! I ett sådant här ärende, där vi är så rörande ense är det bara att sälla sig till de tidigare i talarstolen. Det är mycket bra att vi i ett sådant här ärende har en sådan total enighet om projektets vikt och om en vilja och en inriktning på att fortsätta att förhandla för att nå ett genomförandeavtal med Banverket.

Det gäller ökad kapacitet i spårtrafiken. Om det är några som har insett vikten av det så är det väl vi i den här salen, men egentligen är det naturligtvis, som Sten och som Rönngren var inne på, en fråga som är av största vikt även för landet centralt.

Ökad kapacitet i spårtrafiken nord-sydlig förbindelse i Stockholm har naturligtvis många dimensioner. De resandeandelar som i dag strömmar in och ut ur Stockholm orsakar ganska stor trängsel. Vi ser varje dag vilka små problem som kan skapa enorma köer och trängselproblematik, inte minst i pendeltågstrafiken, som ligger det här länet närmast. Men det gäller förstås hela Mälardalstrafiken.

Jag vill också poängtera, som tidigare har sagts här, att den kvalitet för resenärerna som finns i projektet med Citytunneln är viktiga för hur vi verkligen ska kunna öka

resandeandelen med kollektivtrafiken i regionen. Jag tror att ett nytt läge vid Odenplan och nya uppgångar och förbindelser från Centralstationen skulle betyda oerhört mycket för vilka resandemöjligheter man ser, oavsett var i staden eller i det här länet som man bor. Det är någonting som vi inte kan tumma på när vi diskuterar projektet vidare.

Ökad kapacitet i all ära – men det ska ju vara på lång sikt. Vi vet, räknar med och hoppas på att resandeströmmarna ökar. Inte minst för miljöns skull behöver resandeströmmarna i den här regionen öka – till spårtrafiken från biltrafiken.

När det gäller kapacitetsökningen är det också så som tidigare påpekats – bara tunneln i sig löser inte alla kapacitetsproblem. Det här är någonting som ingår i ett helt nätverk. Det här projektets relativt små investeringar som nu ligger i finansplanen för Banverket i övrigt i regionen är ju bara en liten början. Det som behövs ytterligare är ett fyrspar till Kallhäll. Det behöver verkligen förstärkas för att vi ska få hela spårsystemet att fungera. Det är någonting som vi i Miljöpartiet är oerhört måna om.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 141

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det finns risk för upprepningar här; vi tycks vara överens över alla partigränser. Det hade förvisso varit roligare att fatta ett beslut som hade inneburit att vi hade kommit längre med det här angelägna projektet än vad vi gör nu, men som det ser ut kan jag inte se att vi kan göra annat. Jag kan dela mångas besvikelse beträffande Banverkets senfärdighet och de oerhört svajiga kalkylerna där miljarderna bara rullar.

Vi måste komma vidare med projektet under nästa år, och det måste också bli ett bra projekt. Om vi ska få ned kostnaderna så får det ju inte bli så att projektet försämras. Det är väl ofrånkomligt att det kommer att bli ett visst besvär under byggtiden när man ska bygga en tunnel under innerstaden, men det måste samtidigt vara uthärdligt för de boende – framför allt för barnfamiljerna – under tiden.

Jag har inget annat yrkande än bifall till kommunstyrelsen i detta ärende.

Anförande nr 142

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Leif Rönngren väljer att inte kommentera den andra frågan, som både jag och Sten Nordin har ställt. Vad säger regeringen om de ökade kostnaderna? Hur ska de finansieras? Kommer det här att påverka andra angelägna projekt i vår region?

Det sitter en annan fullmäktigeledamot här i salen, Dag Larsson, tillika ansvarigt landstingsråd för förhandlingar om Citybanan. Du får också gärna kommentera kontakterna. Vad kan man förvänta sig att regeringen kommer att säga som svar på frågan om att kostnaderna har stigit så att andra järnvägsprojekt ligger i farozonen? Om det är så så är det angeläget för oss att få veta detta.

Anförande nr 143

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om jag är otydlig. Jag kan säga att jag delar uppfattningen. I alla sammanhang där vi har möjlighet att framföra vad som är viktigt för Stockholms stad, för Mälardalen, för länet och för hela regionen så påtalar vi det för regeringen. Jag tycker att det är en oerhörd styrka att vi är eniga i ett så här viktigt ärende, och bygger vidare på de traditioner som har börjat komma nu. Vi är faktiskt eniga i hela länet i så här stora och viktiga frågor. Det betyder någonting för framtiden, och vi kan också påverka statsmakten i olika sammanhang.

Men det faller på sin egen orimlighet att jag här och nu skulle kunna säga vad regeringen säger i olika sammanhang. Vi kommer att fortsätta att prata och att avkräva svar även på detta område så att vi kan genomföra de oerhört stora och viktiga infrastruktursatsningar som ligger framöver. Det här är en av dem. Vi har flera andra.

*§ 27 Slussen – inriktningsbeslut för planläggning och miljöprövning
Hemställan från marknämnden (utl. 2005:224)*

Anförande nr 144

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Återigen har vi ett stort och viktigt ärende på bordet för beslut. Det som vi ska fatta beslut om i dag är ett inriktningsbeslut för den fortsatta planläggningen och för den miljöprövning som ska gå av stapeln.

Under processen med Slussen, framtagande av referensalternativ och allt det andra arbete som har nedlagts stod det klart att det här är ett stort projekt som får så stor miljöpåverkan att det också måste göras en prövning utifrån miljöhänsen och miljöbalken. I och med det beslut vi ska fatta i dag går det arbetet i gång. Det är också så att vi i dag, med det beslut vi fattar om inriktningen för framtiden, ger stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att formellt jobba vidare med planläggningen av Slussenområdet.

Även det här är ett enigt ärende. Det finns många synpunkter medskickade i särskilda uttalanden. Men för att det ska stå helt klart för alla som lyssnar, som tar del av diskussionen i efterhand eller som lyssnar på radio så är det så att alla som är intresserade av Slussen, ombyggnationen och den framtida lösningen på Slussen kommer att ha möjlighet att vara med i processen runtomkring utformningen.

Det som händer nu är att man gör ett antal fördjupade studier på några områden. När detta är klart kommer det hela att gå ut på samråd. Då kommer alla att ha möjlighet att komma in med synpunkter, ståndpunkter och åsikter och att delta i debatten om vilket Slussen vi vill ha framöver. Det är ett viktigt beslut på vägen mot det slutgiltiga. Det finns många frågor som kommer att hanteras vidare i programarbetet. En sådan viktig fråga är hur vattenavbördningen ska hanteras i framtiden. Det är en oerhört viktig fråga, skulle jag vilja påstå, med tanke på hur det har sett ut i Gamla stan över tiden med problematiken med vattenståndet som ständigt höjs när vattnet inte kan rinna ut i Mälaren.

Men självfallet är det också så att vi alla vill se ett Slussen som är både vackert och funktionellt över tiden. Jag ser fram emot en oerhört spännande debatt och samtal och dialog om det nya Slussen.

I dagsläget yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag, som innebär att arbetet går in i ett skarpt skede.

Anförande nr 145

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag instämmer först i att det är viktigt att fullmäktige nu fattar inriktningsbeslutet om Slussen. Vi har tyvärr sett påtagliga bevis på att Slussen behöver åtgärdas. För några år sedan sades att det inte var någon omedelbar risk för konstruktionen. Men det ändrades ju i somras, och nu har den tunga trafiken fått läggas om. Det är alltså oerhört viktigt att fullmäktige sätter i gång arbetet. Den stora investeringen kommer att behöva tas av stockholmarna.

När man hade den här tävlingen och utsåg en vinnare tillhörde jag dem som krävde att man skulle ta fram ett referensalternativ innan man fattade beslut. Så har skett, och jag tycker att det är väldigt bra. Det har dessutom visat sig sedan att man nog borde ha gjort så hursomhelst, för den aktuella miljölågstiftningen kräver det för ett så här stort projekt. Men även bortsett från det tycker jag att det är viktigt att man har det alternativet med i debatten och lägger det vid sidan av det vinnande förslaget.

Vad som sedan blir slutprodukten kan man inte säga i dag. Det är mycket som måste bearbetas. Jag vill här understryka för Moderata samlingspartiets del att vi inte har tagit ställning på något sätt till vilket alternativ som sedan ska bli det slutgiltiga. Det är många frågor som måste få sitt svar innan dess. För oss är det viktigt – och jag tror att det delas av de flesta – att det gäller tillgänglighetsfrågorna, framkomlighet och tillräcklig kapacitet för trafiken.

Det finns också anledning att en sådan här stund understryka att Slussen är ett stort projekt där även andra huvudmän har ett stort ansvar. Det finns ett stort och starkt intresse för Stockholm stad att se till att det här blir en bra knutpunkt för kollektivtrafiken. Men kollektivtrafiken är landstingets ansvar, och landstinget måste också ta sin del av Slusseninvesteringen. Detta måste bli ordentligt utsagt.

Herr ordförande! Det finns idéer till exempel i det ena förslaget om en stor galleria i Slussen. Det kanske är bra, men det finns många frågor där som måste besvaras om både realismen och ekonomin i ett sådant projekt.

Vi fattar nu ett inriktningsbeslut så att detta äntligen kan komma i gång. Men väldigt mycket av arbetet kvarstår för att vi ska få fram underlag till ett slutgiltigt beslut om hur Slussen ska se ut i framtiden.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 146

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det är alldeles utmärkt att vi äntligen har kommit till det här ställningstagandet om ett nytt Slussen. Jag tycker att det är mycket bra att vi har två olika alternativ och att de kommer att prövas under en lite längre tid än vad som kanske var tänkt från början så att man verkligen kan gå igenom vilka funktioner som man tycker är viktiga.

Alldeles oavsett vilken ståndpunkt man har – om man tycker att det ska vara ett helt nytt Slussen eller om man tycker att det ska vara ett Slussen som ser ut och fungerar i huvudsak som i dag – finns det ett antal funktioner som är viktiga att säkerställa. När Slussen byggdes var det ett mästerverk, men ett mästerverk som framför allt gynnade bilismen. Det fungerade inte lika bra när trafiken utvecklades i Stockholm. Alla vi som går över platsen vet att den fungerar ganska dåligt. Det är lätt att gå vilse. Det är lätt att hamna i trånga prång, och det är en obehaglig och otrygg miljö. Den fungerar inte heller särskilt bra för cyklister. Naturligtvis måste även omstigningsmöjligheterna mellan tunnelbana, buss och så vidare förbättras.

Allt det där kan man naturligtvis ha synpunkter på. Man kan också hamna i olika ställningstaganden – om man tycker att man kan lösa problemen med den Slussen-konstruktion man har i dag eller om man tror att det behövs någonting helt nytt.

Jag skulle gärna vilja fokusera på tryggheten. Jag tror att det är enormt viktigt att vilken konstruktion man än väljer så måste trygghetsfrågorna stå i centrum. Men den konstruktion som Slussen har i dag och såsom den är uppbyggd är den en plats som gynnar brottslighet och som uppmanar till det. Det är klart att det är enormt viktigt för framtiden att man inte återigen bygger miljöer där brott kan begås i det närmaste ostört.

Precis som tidigare talare ser jag fram emot den diskussion och debatt som nu kommer. Jag hoppas att den kan bli givande och relativt snabb, så att vi snart kan få fram riktiga beslut i den här viktiga frågan.

Anförande nr 147

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Även jag får väl stämma in i hyllningskören. Äntligen har vi kommit så långt att inriktningsbeslutet kan fattas här i kväll.

Det är lite speciellt med Slussen. Man blir lite nostalgisk när det handlar om en plats som man har känslor för. Men när man samtidigt tittar på de nya förslagen ser man att Slussen kanske är mer av en mötesplats i förslagen än vad den är just nu. Om man tänker historiskt, ännu längre bak i tiden, så kanske man nu får uppleva det som Slussen en gång var – en tydlig mötesplats.

Jag skulle vilja understryka en del av det som Lotta Edholm från Folkpartiet tog upp om trygghetsfrågorna. Är det någonting som är negativt i dag med Slussen så är det de långa passagera och det sunkiga som finns runtomkring när man ska ta sig från bussar till tunnelbana och annat. Det är väldigt obehagligt att röra sig i de områdena.

Det är också oerhört viktigt att ta hänsyn till det som nu händer vid Slussen. Det gäller inte minst risken för att det ska rasa och att man har fått ställa om trafiken. Det är alltså bråttom. Det här måste rulla på nu snabbt efter det att vi kan fatta inriktningsbeslutet.

Jag yrkar bifall till det förslag som föreligger i kommunstyrelsen. Jag hänvisar också till det särskilda uttalande som vi har lagt fram i kommunstyrelsen.

Anförande nr 148

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, åhörare! Slussen är en plats som jag tror att de flesta stockholmare passerar många gånger. Det är ju svårt att komma runt den, eftersom det finns vatten åt både öster och väster. Liksom övriga partier yrkar Miljöpartiet bifall till kommunstyrelsens förslag om att gå vidare med planläggning av Slussen. Jag tror att det står klart för de allra flesta stockholmare hur oerhört viktigt det är att vi kommer vidare i frågan med tanke på att man nu har en trafikomläggning, att betong rasar ned och att den konstruktion som finns i dag inte håller. Det är väl det enda som man kan vara helt säker på att vi är överens om.

Då måste vi som politiker ta vårt ansvar och driva en process vidare för att komma till beslut. Sedan är det inte säkert att alla kommer att vara helt nöjda i slutändan av en sådan process; det finns väl knappt några projekt i den här staden som påbörjas utan en livlig, kärnfull och till många delar väldigt bra debatt och dialog. Men någon gång måste man ju också sätta ned foten.

I Miljöpartiet har vi diskuterat förslagen många gånger. Vi ser positivt på att man fortsätter att titta på de två huvudinriktningar som finns. Som vi ser det i den inriktning som har varit är det nya förslaget om att man inte återuppbygger den gamla trafikkarusellen ett mer flexibelt förslag som också bättre kan anpassas till de som vi befarar ännu större väderomställningar som kommer på grund av klimateffekterna när det gäller avrinningen från Mälaren. Så kan man slippa en översvämning av mycket historiska och viktiga delar av Stockholm.

Vi ser det också som viktigt att Slussenområdet inte bara blir en kommersiell plats med stora gallerior. Det måste få fortsätta att vara en mötesplats, och snarare mer av en sådan än de tomma, ganska öde och slummiga områden som finns där i dag. Det måste finnas platser att vila på och att sitta och betrakta utan att konsumera.

Slussen är en knutpunkt för kollektivtrafiken, vilket också har sagts här. Men det måste också gälla båtkollektivtrafiken. Vi tror att ett Stockholm som utvecklas såsom det gör nu också måste kunna knyta samman trafikslag oavsett om de går på land eller på vatten. Och vad är en bättre knutpunkt på det sättet än en sluss, där man just förenar land och vatten?

I vårt särskilda yttrande, som jag också vill yrka bifall till, har vi också tryckt på att man ska göra speciella studier av de lokala väderförhållandena. Vi vet att andra städer gör sådana på ett mer avancerat sätt än vad Stockholm gör. Vi tror att just Slussen är en plats där det är viktigt att titta på vilka klimatförbättringar man kan få lokalt. Man kan till exempel studera träd- och solförhållanden innan man avpassar just den typen av kafé- eller viloutrymmen som vi har pratat om.

Bifall till kommunstyrelsens förslag och till Miljöpartiets särskilda uttalande i kommunstyrelsen!

Anförande nr 149

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande och fullmäktige! Slussen har beskrivits som ett mästerverk, och var det en gång i tiden också – ett funktionalismens mästerverk. Men nu är det ett bedagat, nedslitet, omodernt och dåligt fungerande mästerverk. Slussen som den ser ut nu har spelat ut sin roll.

Slussen byggdes för bilister. Den funkar inte för gående och cyklister och den är oerhört nedsliten. Oavsett vad man nu tycker om Slussens nuvarande utformning så måste det byggas nytt. Processen måste gå snabbt, så att vi kan börja bygga den nya Slussen innan den gamla har rasat ihop helt.

Man kan ha olika åsikter om hur den nya ska se ut. Vi i Vänsterpartiet tycker att den nya Slussen klart är att föredra, men det kan hända att det blir justeringar i delar av projektet. I alla händelser måste den nya Slussen bli trygg, tillgänglig och öppen.

Den måste ha lösningar som fungerar för gående, cyklister, bilar, båtar och alla färdmedel. Det måste bli en öppen, trygg lösning. Jag hoppas på en snabb och bra process.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 150

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige! Det gäller Slussen – denna älskade och hatade trafikkonstruktion som nu trillar samman. Det är skönt att se att vi alla är eniga om att det är dags att åtgärda denna vittrande betongdinosaurie.

Vi från Miljöpartiet vill betona att oberoende av vilket av alternativen som blir huvudspåret så gäller det att kultur och service får utrymme, och inte bara kommersen. Vi vill garantera allemansrätten i staden till alla våra offentliga platser så att det inte bara blir stängda gallerior.

Den gamla Slussen är inte bra. Den fungerar inte optimalt för cyklister och gående. Den nya riskerar kanske att bli tråkig, så hur det nu blir är det bra om man kan bearbeta och ta in synpunkter från olika håll och instanser.

Hursomhelst måste vi ordna avbördningen av vatten från Mälaren. Vi riskerar extrema vädersituationer, och då måste vi snabbt kunna sänka vattenståndet i Mälaren. Annars kommer staden och Mälarens kringland att få stora problem.

Från Miljöpartiets sida kommer vi att arbeta för att det Slussen som ska byggas blir en bra mötesplats för Stockholm för alla stockholmare och besökare i alla åldrar som kommer dit. Den måste fungera oavsett om det är dag eller natt, oavsett om det är strålande sommarsol eller snålblåst i januari. Det är aspekter som vi vill trycka på.

Bifall KS förslag och vårt särskilda uttalande!

§ 29 Översyn av socialtjänstnämnden, slutrapport (utl. 2005:210)

Anförande nr 151

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Jag vill bara hänvisa till den reservation som finns med i handlingarna från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna. Jag vill beklaga att jag tycker att det är olyckligt att man gör på detta sätt.

Man flyttar delvis ett ansvar som tidigare har legat på socialtjänstförvaltningens expertis till stadsledningskontoret, vilket jag tycker gör att det blir en dubbel beslutsordning i staden som är olycklig och som även personalen tycker är olycklig.

Vidare vill vi påtala att vi tycker att handikappomsorgen ska vara ett statligt ansvar, varför vi föreslår att staten tar över kostnaderna för LSS. Detta är några av de saker som vi har i vår reservation.

När det gäller Stockholm HVB anser vi att den verksamheten utomordentligt bra skulle kunna lämpa sig för att bolagiseras och bedrivas i privat regi i stället för som nu i kommunal.

Anförande nr 152

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Det finns ett syfte med de genomlysningar som har gjorts under året på några förvaltningar och nämnder. Det gäller utifrån Stockholms politiska organisation, det som vi slarvigt brukar kalla för SPO. Där tittar vi över sambanden mellan facknämnder och stadsdelsnämnder. Vi tittar också på kommunstyrelsens framtida roll ställd i relation till både facknämnder och stadsdelsnämnder. Vi tittar naturligtvis även på ekonomi, på organisation, på arbetsfördelningen och på sättet att organisera vårt arbete. Allt görs i syfte att tydliggöra ansvarsförhållandena.

I översynen är det alldeles klart att socialtjänstnämnden fortsättningsvis har ansvaret för de operativa verksamheterna som är stads- och sektorsövergripande och att kommunstyrelsen får den roll som andra kommunstyrelser har i landet. Den arbetar alltså till fullo med det stadsövergripande ansvaret.

Ärendet handlar inte om vilka delar som ska vara kommunala eller statliga, utan det handlar om styrningen och hur vi styr våra styrelser och nämnder. Till detta har vi vidareutvecklat ett arbete som berör samtliga bolag och förvaltningar där vi också genomlyser rollfördelningen utöver det arbete som igångsattes med socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och tidigare gatu- och fastighetsnämnden. Därför är det viktigt att se att kommunstyrelsen kommer att gå vidare med att utreda vissa frågor där vi ytterligare vill tydliggöra ansvarsfördelningen mellan berörd nämnd, det vill säga socialtjänstnämnden och kommunstyrelsen.

Med det, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 153

Borgarráðet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Annika Billström säger att ärendet inte handlar om LSS och HVB, men det finns att-satser som handlar om det. Därför var det viktigt att tala om att det här är verksamheter som vi inte tycker ska vara ett kommunalt ansvar. Vi tycker att de kan bedrivas av andra eller, som när det gäller LSS, kan betalas av staten.

Jag vill återkomma till frågan om styrning av socialtjänsten. Det är väldigt viktigt. Jag tycker att det som händer med stadsdelskontoret nu är ett bekymmer. Du, Annika Billström, har ju tidigare pratat om att slimma stadsdelskontoret. Nu är man uppe i över 500 anställda. Det var omkring 200 år 2002. Det har varit en dramatisk ökning av tjänstemän i stadshuset. Det lägger sig som någon sorts överrock över stadens förvaltningar, samtidigt som man inte har mandat.

Jag tycker att den utvecklingen är olycklig. Vi har varit med om det en gång tidigare och fick ändra organisationen när vi vann valet 1998 eftersom det blev dubbla ordergivningar och otydligt vem som hade ansvaret och vem som fattade beslut.

Det är olyckligt att ni nu, ett halvår före ett val, begår samma misstag en gång till.

Anförande nr 154

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka bifall till vår reservation, så att jag inte glömmer bort det.

Det är alltid bra att med jämna mellanrum göra genomlysningar av organisationer. Det är alltid bra att se efter om det finns möjlighet till rationaliseringar och effektiviseringar. Det är bra att se över ansvarsfördelningen också. Men det betyder inte att man delar det förslag som till sist kommer fram.

Makten till stadsledningskontoret och makten till finansroteln - det är så ni vill ha det. Vi har tidigare protesterat mot det. Som vi hörde har det vuxit gigantiskt på stadsledningskontoret. Det kommer inte att bli bättre av detta. Vi vill inte alls föra över beredningsansvaret från socialtjänstnämnden till stadsledningskontoret. Det klarar de alldeles ypperligt.

I ärendet nämner man HVB barn och ungdom och att man ska titta på det. Vi tycker att det är viktigt att man passar på att se till att det blir möjligt med bolagisering och avknoppning. Det är många i den här branschen som tycker att det vore bra att starta eget. De kanske kan få en liten hjälp på vägen.

Det handlar inte bara om LSS-kollo. Det handlar om hela LSS. När man har en sådan här rättighetslagstiftning är det viktigt att den förs över till staten. Den urholkas hela tiden. Handikapporganisationerna är precis lika bekymrade som vi är.

Jag vill alltså yrka bifall till vår reservation.

Anförande nr 155

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Utredningen av socialtjänstnämnden är ju en sak för sig men finns med i samma koncept som SPO. Det är viktigt att slå fast att socialtjänstnämnden har ansvaret för beredningen av sociala frågor. Det är en viktig förutsättning som vi också uttrycker i SPO-ärendet i Utvecklingen av samverkansformer av stadsövergripande karaktär.

Ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsen och socialtjänstnämnden följer, i och med det här beslutet, samma grundläggande princip som redovisas i SPO och som redan gäller samtliga andra nämnder i staden.

I det särskilda ärende om socialtjänstnämnden som det här är tydliggörs också att nämnden har ansvaret för de operativa verksamheter som är stads- och sektorsövergripande och att kommunstyrelsen har ansvar för den stadsövergripande uppföljningen, styrningen och samordningen.

En sådan här utredning är som ett guldvaskande. Den här utredningen leder fram till andra uppdrag. Det är ett antal fördjupade utredningar, bland annat av organisatorisk art, det vill säga: Var ska de små specialiserade verksamheterna som heminstruktörer och dödsboudredningar ligga? Var ska LSS-kollo ligga organisatoriskt och finansiellt – ska det ligga på stadsdelarna eller ska det ligga under socialtjänstnämnden?

Vi tycker att det är viktigt att den verksamhet och det bistånd som man fattar beslut om fattas så nära den som omfattas av biståndet som möjligt. Samtidigt måste LSS-kolloverksamheten ha en finansiering som håller för hela stadens behov. Det är därför viktigt att den specifika frågan om tillhörighet utreds. Det handlar inte alls om LSS-verksamheten i hela landet eller om den ska ligga nationellt eller lokalt.

Det behövs också fördjupade utredningar när det gäller HVB barn och unga. Det pågår ett mycket intensivt utvecklingsarbete.

Vi måste också titta på stadens stöd i övrigt när det gäller barn och unga. Det är en växande stad. Vi kommer att ha växande behov från barn och unga som behöver insatser. Vi har en delvis annorlunda omgivning att ta hänsyn till. Vi behöver en tydlig bra organisation sammanhållen kring stadens stöd för barn och unga.

Vi måste också utreda stadens stöd totalt sett när det gäller stödet till hemlösa och ta hänsyn till alla de andra aktörer, frivilligorganisationer och vårdgivare som vi har att samarbeta med.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 156

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tycker också att det är jättebra att man gör en översyn av stadens stöd till hemlösa. Det behövs verkligen.

Jag vill komma tillbaka till frågan om SLK och socialtjänstnämnden. När ni nu knyter all makt till stadsledningskontoret och socialtjänstnämnden får stryka på foten kan man ju få misstanken att det är för att all makt ska gå till Socialdemokraterna. Är

det för att ni inte litar på era majoritetsfränder och måste se till att ni håller i allt själva?

Anförande nr 157

M o n i k a L i n d h (s): Vi ska nog försöka diskutera frågan om stadens organisation i ett lugnare tonläge. Du vet lika väl som jag att det finns dubbelheter i hanteringen av ärenden här i staden. Socialtjänstnämnden bereder ärenden. SLK bereder i nästa steg. Det finns otydligheter.

Att klargöra att det operativa ansvaret självklart ligger på socialtjänstnämnden och vilket ansvar kommunstyrelsen har är ju till för att underlätta, inte för att som du påstår samla makt någonstans. Det är viktigt att ha en tydlig ansvarsfördelning om vi ska kunna hantera skattebetalarnas pengar effektivt.

Anförande nr 158

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi debatterar ju resultatet av översynen av socialtjänstnämnden. Tanken med utredningen var att effektivisera verksamheten inom socialtjänstförvaltningen. Utredaren har lämnat förslag på nya utredningar. Han föreslår faktiskt fem nya uppdrag till kommunstyrelsen. Det är tyvärr ofta så att utredningar resulterar i nya utredningar.

Tanken var ju att han skulle komma med någonting konkret. Ett av de förslagen är att lägga över ansvar för uppföljning, styrning och samordning på stadsledningskontoret. Tanken är att stadsledningskontoret ska anlita den expertis som behövs för beredningen och använda sig av socialtjänstförvaltningens stab. Frågan är vad det konkreta blir av det. Blir det bara kejsarens nya kläder av hela denna nydaning?

Vi kristdemokrater anser inte att man ska följa det förslag som utredaren har. Vi tror att det är bra att den specialistkompetens som finns ligger kvar på socialtjänstförvaltningen. Vi tror att det är mer effektivt än att utöka stadsledningskontoret på socialtjänstförvaltningens bekostnad. Utredaren anser dessutom att socialtjänstförvaltningens verksamhet är väl fungerande. Den är efterfrågad. Man gör effektiviseringar, man jobbar med kompetensutveckling och arbetar enligt reglementena. Det är märkligt att socialtjänstförvaltningen ska jobba operativt men inte själv få jobba med uppföljning, styrning och samordning.

Vi avstyrker därför förslaget. Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 159

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tror inte att man ska dramatisera det här. Jag tycker att var och en ska fundera på vad det egentligen står. Det handlar om att kommunstyrelsen har ansvaret för den stadsövergripande uppföljningen, styrningen och samordningen. Det är väl självklart att de har det när det gäller hela stadens verksamheter. Det är kommunstyrelsens roll mellan fullmäktigemötena. Fullmäktige är ju också suverän att bestämma. Kommunstyrelsens roll är att ha det samlade greppet över hela staden.

Det är väl inte så märkvärdigt.

Désirée Pethrus Engström sade att specialistkompetensen ska flytta. Det ska den inte. Den kommer att vara kvar på socialtjänstförvaltningen. Ingen person kommer att flytta. Vid förra fullmäktige diskuterade vi utbildningsförvaltningen, och borgarrådet Nilsson sade att inga personer kommer att flytta där. Det är samma sak med socialtjänsten. En del saker kommer att finnas kvar. Hela Presens kommer att ligga kvar. De har ju också en samordnande roll i sitt arbete. Det är nödvändigt att en preventionscentral har det. Sådant kommer alltså att finnas kvar.

Det som är viktigt är att titta på var det förekommer dubbelarbete. Det förekommer dubbelarbete och det tjänar ingen av oss på. Det ska man naturligtvis renodla.

Monika Lind har tagit upp frågan om de speciella verksamheter som det är viktigt att man tittar på. Det gäller inte minst HVB barn och ungdom och även barn- och ungdomsverksamheten ute i stadsdelarna. När det gäller HVB-verksamheten för barn och ungdom kanske en del vill starta eget, men många i branschen går i konkurs. Tyvärr gör allt fler det. Därför måste man se över det totala arbetet för barn och ungdomar. Jag tycker att det är väldigt viktigt att man gör det.

Jag beklagar att utredaren inte lyfte fram de små verksamheterna, utan vi måste utreda dem en gång till. Det var lite synd. Å andra sidan hann han inte gå in på djupet på de verksamheterna för att se vad som kan vara rimligt att lägga centralt eftersom de är så små eller vad som är rimligt att lägga i stadsdelarna.

Det finns en politisk diskussion om LSS, om det statliga ansvaret och om det kommunala ansvaret. I det här fallet har vi valt att lyfta fram LSS-kollo eftersom det är en mycket märklig konstruktion. Stadsdelarna beslutar och socialtjänsten betalar. Det är ett mycket märkligt sätt att hantera ett arbete. Det är inte rimligt och inte bra eftersom det försiggår arbete på flera håll om samma ärende.

Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 160

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Borgarrådet säger att specialister inte ska flytta över. De kanske inte kommer att sitta där rent rumsligt, men uppenbarligen är det så att stadsledningskontoret kommer att behöva använda sig av socialtjänstförvaltningens expertis. Frågan är vad som är den stora vinsten med det nya förslaget jämfört med hur det fungerar i dag.

Anförande nr 161

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är att man renodlar verksamheten och att man inte behöver sammanställa samma ärende på två olika ställen. Även tidigare har socialtjänstförvaltningen och stadsledningskontoret tillsammans berett ärenden. Det kommer de förmodligen att fortsätta med eftersom, precis som du säger, specialistkompetensen finns kvar på socialtjänstförvaltningen.

Anförande nr 162

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är viktigt att i samband med den här översynen ha ett medborgarperspektiv och inte ett rotel-, nämnd- eller förvaltningsperspektiv.

Vi har 40 bolag och förvaltningar. Vi har en omsättning i Stockholms stad på 40 miljarder. Jag brukar säga att som kommunstyrelsens ordförande känner jag inte att jag har kontroll över staden på det sätt som vi skulle behöva ha för att svara upp mot de frågor eller krav som våra medborgare har.

Jag sitter inte på en finansrotel för att jag tycker att det är kul. Jag har förtroendeuppdraget att leda kommunstyrelsens arbete. Jag skulle önska att vår kommunstyrelse jobbade stadsövergripande och på längre sikt och också tittade på den Stockholmsutredning som görs vartannat år för att titta på förändringar och skaffa oss kunskaper om stadens utveckling när det gäller demografiska förändringar, ekonomiska förändringar och omvärldsfaktorer. Det är sådant som påverkar vår stad. Det är viktigt att hela kommunstyrelsen har kunskap om detta för att kunna fatta så riktiga beslut som möjligt, inte bara för kommande år, utan kanske för de kommande 5, 10 eller 15 åren.

I det sammanhanget skulle jag önska att vi ändrade arbetssätt. Det här är en del i SPO-utredningens ambitioner. Både kommunstyrelsen och koncernstyrelsen har sagt att man behöver göra genomlysningar av varje förvaltning och varje bolag.

Precis som socialborgarrådet beskriver är utgångspunkten att komma bort från dubbelarbete.

Kristina Axén Olin påstår att min ambition inte är den jag nu har gett uttryckt för utan en helt annan. Det är naturligtvis inte sant. De ordinarie anställda på stadsledningskontoret är omkring 300. Vi genomför ett Stockholmsförsök som avslutas den 31 juli. Vi har ett helt nytt ekonomistyrningssystem som nu introduceras i Stockholm. Under den här mandatperioden jobbar vi med kompetensfonden.

Det ger naturligtvis många tillfälliga anställningar i Stockholms stad. Man har lagt dem på stadsledningskontoret. Att slarvigt bara påstå att det är 500 fast anställda på stadsledningskontoret är direkt felaktigt.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 163

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag begärde replik innan du hade talat om vilka som var projektanställda och inte fast anställda.

För något år sedan hörde jag en intervju med dig i radio där du sade att vi ska göra en ordentlig genomlysning och vi ska spara för att varje skattekrona ska användas på allra bästa sätt för medborgarna i Stockholm

Det är ändå upp emot 500 personer som jobbar på stadsledningskontoret. När organisationer finns det alltid arbetsuppgifter för alla. Det är ju det som är dynamiken i

det hela. Visst kan man hitta arbetsuppgifter, och visst kan de arbetsuppgifterna vara viktiga. Frågan är hur viktiga de är. Frågan är om det är rätt sätt att styra staden att fortfarande samla allt till dig.

Anförande nr 164

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Även om kommunstyrelsens ordförande hade haft ett annat namn hade jag önskat att vi hade arbetat på samma sätt. Jag tycker att det är viktigt med de 25 anställda som i dag jobbar med att implementera det nya ekonomistyrningssystemet. Jag tycker att det är viktigt med den grupp som jobbar med Stockholmsförsöket. Det är tillfälligt anställda. Fullmäktiges beslut ligger till grund för att vissa tillfälliga anställningar görs i Stockholms stad. Man fullgör antingen kommunstyrelsens eller kommunfullmäktiges uppdrag. Det är det viktiga.

För mig är det helt överskuggande önskemålet att vi ska kunna styra Stockholms stad och möta våra medborgare och säga just det du påstod, nämligen att varje skatte-krona används så effektivt det bara går. Jag kan tyvärr inte säga det i dag, men jag hoppas att vi kan göra det om några år.

Anförande nr 165

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande! Ni pratar om den dubbla ordernivån och att det kan vara problematiskt med två nivåer. Nu skapar ni ju faktiskt en tredje nivå. Om det finns verksamheter som i dag är ute på stadsdelarna och verksamheter som är på socialtjänstförvaltningen blir det nu en tredje nivå, nämligen tjänstemännen på stadsledningskontoret.

Jag måste replikera på det som Annika Billström säger.

Du har ju flera gånger under SPO-diskussioner, gruppledarträffar och annat pratat om att stadsledningskontoret ska minska. Det ska bli färre anställda. Du har lovat att man absolut inte ska öka antalet anställda. Redan från början sade jag att det såg ut att bli en dramatisk ökning av antalet anställda. Om de är fast eller tillfälligt anställda har jag inte talat om. Jag sade att stadsledningskontoret i dag har omkring 500 anställda, enligt USK. Om det inte stämmer har du antingen ändrat uppfattning eller också sker det saker som du inte står bakom. Du har vid flera tillfällen lovat att antalet anställda på stadsledningskontoret skulle minska. Det slimmas och vi skulle göra organisationen så platt som möjligt.

Anförande nr 166

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Inför genomförandet av stadsdelsnämnderna beslutade Stockholms stad om just det som vi har kämpat för i många år, nämligen att ha bara två beslutsnivåer. Problemet i dag är att facknämnderna ger order till stadsdelsnämnderna. Det är helt fel. Det finns bara två nivåer. Det är kommunstyrelsen och kommunfullmäktige samt nämnderna – oavsett om det är facknämnder eller stadsdelsnämnder.

Problemet är att det blir dubbelkommandon. Det blir ineffektivt. Stadens anställda vet inte vem man ska lyssna på.

Vi har fullföljt våra genomlysningar. Vi tittar nu på bostadsbolagen. Vi tittar på några andra bolag och förvaltningar. Sakta men säkert effektiviseras Stockholms stads verksamhet. Det senaste vi har tagit emot är vad delningen av Gatu- och fastighetskontoret har givit. Det är en rationalitet som är väldigt tydlig i tjänster och ekonomi.

Försök inte jiddra bort om det finns olika beslutsnivåer eller inte. Vi återgår till det fullmäktige sade i mitten i 90-talet.

Anförande nr 167

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Man kan fråga vad i detta förslag som gör en tydligare organisation. Det är det vår kritik inriktar sig på.

Borgarrådet Billström säger att hon inte är nöjd eftersom hon i sitt uppdrag som kommunstyrelsens ordförande inte har full kontroll över styrningen av staden. Vad i det här förslaget ger bättre möjlighet att följa upp?

Det blir en otydlighet. Det blir mer centralisering. Borgarrådet Olofsson, som har en låg profil i dag, har sagt att inga personer ska flytta från socialtjänstförvaltningen. Samtidigt ska det inte bli fler befattningshavare på stadsledningskontoret. Det är ju en motsägelse. Om man ska flytta ansvaret från socialtjänstförvaltningen utan att minska resurserna där och stadsledningskontoret ska ta över ansvaret utan att öka resurserna är det en matematik som åtminstone inte skulle ha gått ihop när jag gick i skolan.

Monika Lindh säger att allt som är stadsövergripande borde flyttas över till stadsledningskontoret. Man kan fråga sig hur det är med riktlinjer och hur vi ska tolka en ny lag. Det ligger ju fortfarande kvar på socialtjänstförvaltningen, om jag har tolkat ert förslag rätt. Varför flyttas inte det över till stadsledningskontoret? Skapas det inte samma osäkerhet att det råder ordergivning från socialtjänstförvaltningen i två steg – för att använda er argumentering?

Jag tycker att vi har haft ett bra system. Socialtjänstförvaltningen har haft klara direktiv. Vi har även före den här genomlysningen kunnat konstatera att det finns en del problem som man borde ha lagt fokus på. Det hade jag hoppats. Det är hemlöshetsfrågorna. Vad är stadsdelarnas ansvar? Vad är socialtjänstförvaltningens ansvar? Det är frågan om LSS med alldeles för få resurser i förhållande till kostnaderna i stadsdelarna. Det är frågan om LSS-kollot där stadsdelsnämnderna fattar beslut medan socialtjänstförvaltningen har att ta ställning till hur man ska hantera det.

Det är HVB barn och unga. Där verkar man, av kostnads- och besparingsskäl, fatta allt färre beslut i stadsdelarna. Det skapar bekymmer

Nu säger man att man ska utreda detta vidare.

Det är en konstig soppa och jag konstaterar, precis som tidigare talare, att det verkar som att man vill flytta över besluten till stadsledningskontoret i stället för att ha det där kompetensen finns i dag. Man ska ju inte bygga upp någon ytterligare kompetens i stadsledningskontoret.

Avslag till förslaget. Bifall till reservationen.

Anförande nr 168

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att de delar som du tar upp, Peter Lundén-Welden, nämligen LSS-kollo, HVB barn och unga, hemlösa och de små specialiserade verksamheterna utreds i särskild ordning.

Översynen handlar om att fördela ansvar. Vem har ansvar för vad? För mig är det solklart att socialtjänstnämnden, precis som vi beslutar, har det stadsövergripande operativa ansvaret för de verksamheter som är stads- och sektorsövergripande och att kommunstyrelsen har ansvaret för stadsövergripande uppföljning, styrning och samordning. Klarare än så kan det inte sägas.

Jag beklagar om du inte förstår det.

Anförande nr 169

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Om det nu enligt din uppfattning är så självklart, varför flyttas inte de kommunövergripande riktlinjerna över till stadsledningskontoret? Även där uppstår nu ett motsatsförhållande. Vad är socialtjänstförvaltningens roll när man ska tolka de stadsövergripande riktlinjerna? Det är inte det som det här har handlat om. Det har handlat om att flytta in till stadsledningskontoret det som har fungerat bra.

Anförande nr 170

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Man flyttar inga tjänster, och man flyttar inte specialistkompetensen. Jag tror att alla är ense om att kommunstyrelsen är den styrande över alla delar. Det man framför allt har tittat på är förhållandet mellan socialtjänstförvaltningen och stadsdelarna. Det har varit många diskussioner om fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar. Socialtjänstförvaltningen är inte den som har gett order direkt ut till stadsdelarna. Det finns det andra som har gjort. Socialtjänstförvaltningen berörs därför inte på samma sätt.

Vi hade bestämt att tre förvaltningar skulle genomlysas. Vi fortsätter med det. Det tycker jag är bra. Man lyfter då också upp andra frågor som måste belysas där rågången mellan stadsdelsförvaltningar och socialtjänstförvaltningen som en fackförvaltning inte är så tydlig. Mycket diskussioner uppstår om var människor hör hemma. Det vore bättre om man kunde reda ut det.

I övrigt kommer folk att finnas kvar på socialtjänstförvaltningen.

Anförande nr 171

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Var i detta förslag löser man detta? Beredningsansvaret lyfts över till stadsledningskontoret. Var ökar tydligheten för var de hemlösa ska hanteras? Var ökar tydligheten när det gäller var LSS-kollet ska hanteras?

Det är inte det som har varit de bekymmer som det hade varit positivt om uppdraget och genomlysningen av socialtjänstförvaltningen hade handlat om.

I stället är det helt fel fokus. Den kompetens som finns på socialtjänstförvaltningen ska inte användas. De ska ställas in under stadsledningskontoret.

Om ni inte ska anställa fler människor på stadsledningskontoret finns det ju inget annat sätt – om inte matematiken har ändrat sig sedan jag gick i skolan.

Anförande nr 172

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jag vill ta upp en sak som jag tycker är speciellt viktigt. Det handlar om de hemlösa. Det känns modigt att man vågar erkänna att det finns utvecklingsområden inom den kommunala förvaltningen och att man ibland måste förbättra sig lite. Det här är ett område som vi har och har haft mycket problem med i min stadsdel Vantör.

Det känns lite fel att när man har en grupp hemlösa som har valt att bosätta sig på en viss plats hör en till den ena stadsdelen, en annan hör till en annan stadsdel, en tredje till en tredje stadsdel och så vidare. Vissa hör till enheten för hemlösa. Ansvaret finns någonstans. Det finns faktiskt en tydlig ansvarsfördelning.

Är det här det bästa sättet att jobba på? Jag är glad att man utreder frågan om hur man ska kunna jobba ännu bättre. Det kan ju till och med vara så att problemet ökar.

Man skulle kunna prata mycket om detta.

Farsta stadsdelsnämnd har många bra synpunkter som jag tycker att man bör ta i beaktande.

§ 30 Motion om Stockholm som försökskommun för hushållsnära tjänster (utl. 2005:75)

Anförande nr 173

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande! Det är många som vittnar om ett stressigt liv. Många undersökningar visar att både äldre och yngre far runt och känner att man har brist på tid och svårt att få livet att gå ihop. Därför är det väldigt förvånande att man från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet kan säga nej till att göra något så enkelt som att driva ett försök med avdragsrätt för hushållsnära tjänster.

För mig som kvinna är det fullständigt omoraliskt att som ni från s, v och mp tycka att det är okej att dra av för tekniska arbeten, byggnadsarbeten och rörarbeten som är typiskt mansdominerade yrken. De yrken som många kvinnor ägnar sig åt och som ligger nära hushållet, som tvätt, hämtning av barn på dagis, fönsterputs, trädgårdsarbete och liknande, är det däremot omöjligt att införa avdragsrätt för.

Det är omoraliskt och det är, med tanke på den stress många lever med, synd att man inte genomför de här försöken.

Det finns en annan sida av det hela. Det är den ekonomiska. Vi vet att det finns många svarta arbeten, inte minst i storstadsregionerna i Sverige. För några år sedan gjordes en utredning om detta. Man talade om att ungefär 30 000 heltidsarbeten utförs svart inom den hushållsnära tjänstesektorn. Med ett sådant här förslag skulle de få en helt annan möjlighet att bedriva sin verksamhet vit.

Det vore samhällsekonomiskt fördelaktigt för den personal som i dag jobbar svart. De jobbar utan avtal och utan pensionsgrundande inkomst. De skulle få ordentliga arbetsvillkor som löntagare. Rent krasst skulle det gynna kommunen och staten om de svarta tjänsterna blev vita. Det skulle innebära intäkter i form av moms och skatter.

Det här är en mänsklig, moralisk och jämställdhetsmässig fråga. Dessutom skulle man faktiskt kunna göra något åt det rent kriminella.

Herr ordförande! Från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna har vi förslag på hur man inför avdragsrätt för hushållsnära tjänster, bland annat på det sätt som man har gjort i Finland. Jag har inte siffrorna med mig, men i Finland har det blivit en succé med avdragsrätt för hushållsnära tjänster.

Med detta vill jag yrka bifall till vår reservation. Jag hoppas att Vänsterpartiet av jämställdhetsskäl och Miljöpartiet av kriminella skäl – att göra en arbetsmarknad vit – och att Socialdemokraterna av stressade småbarnsföräldrars skäl ska yrka bifall till vår reservation.

Anförande nr 174

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett ganska uppiggande ämne i en annars lite slätstruken politisk tid där Moderaterna anstränger

sig för att se ut ungefär som Socialdemokraterna och vill framstå som det nya arbetarepartiet.

I lördags hade jag förmånen att sitta rygg mot rygg med partiordföranden Reinfeldt. Jag fick känslan av att han sneglade på mig för att se hur man ser obekvämt ut i en frack.

Här ser vi skillnaderna. Det är flera intressanta ingredienser i detta. Man föreslår faktiskt en skattesubvention till ett visst geografiskt område. Man signalerar: Lägg ditt företag här hos oss så får du lägre skatt. Du får lägre skatt än i Uppsala, Göteborg eller Dorotea. Om jag bortser från att jag är tveksam till själva resonemanget är detta ett resonemang som jag kunde ha väntat mig av en centerpartist från Västerbottens inland, inte från en moderat i ett storstadsområde.

Jag har förstått att ni har lagt den här motionen också i Västerbottens inland. Ni har lagt den på Gotland och i Sollentuna. Ni vill att alla kommuner ska vara försökskommuner. Det finns ju en samling för nationella politiska frågor som kallas för riksdagen. Borde inte den här motionen ha lagts där?

Jag tycker också att det är intressant att man pratar om att subventionera konsumtion av en viss tjänst, nämligen den hushållsnära tjänsten. Man kan säga att det är tveksamt att subventionera en viss sektor. Man kan möjligen göra det för att man vill uppnå vissa saker. Bokmomsen som har nämnts tidigare handlar om att man vill att människor ska läsa bättre och mer. Vi har lägre matmoms för att man vill att människor ska äta nyttigare.

Det som framställs här har ju inte i grunden ett sådant syfte, även om borgarrådet nyss talade om det. Det är en tydlig ekonomisk och social grupp som efterfrågar de här tjänsterna. De pengar som ska betalas ut i subvention är väldigt träffsäkert mot den övre medelklassen. Det är, på ren 70-talssvenska, en tydlig klasspolitik. Det här är inte det nya arbetarpartiet. Det är de gamla goda Moderaterna som tydligt visar vilka de vill nå och vilka de gynnar.

Det säger man ju inte utåt. Man talar om detta som att det ska ge jobb.

Då kommer vi till den tredje intressanta saken. Ger detta några jobb? Det finns ganska tydliga exempel på att det inte gör det. Analysen från Finland talar om mellan 500 och 700 jobb i den här sektorn. Översatt till Stockholmsmått innebär det mellan 50 och 70 nya arbetstillfällen. Man kan naturligtvis säga att 50-70 nya jobb är mer än inga nya jobb. Men vi har en kostnad.

Kostnaden för detta skulle ligga någonstans mellan 700 miljoner kronor och 5 miljarder kronor, beroende på vem som räknar. Översatt i anställningar pratar vi om någonstans mellan 2 100 och 15 000 jobb som ska försvinna i offentlig sektor för att ni ska skapa de här 500 nya jobben. Det är mycket dyra nya jobb.

Bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 175

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag vet inte vilken värld Roger Mogert lever i.

De här jobben finns ju i dag, men de utförs svart. Du vet lika bra som jag att enligt Almegas undersökning är det uppskattningsvis mellan 25 000 och 30 000 heltidsarbeten som i dag utförs svart i Sverige.

För bara några veckor sedan gjorde man en undersökning här i Stockholm som visade att i vissa områden har mer än var fjärde familj svart städhjälp. Det är arbeten som du skulle kunna göra vita på det här sättet.

Du pratar om klasser och att Moderaterna inte längre är det nya arbetarpartiet. Förklara för mig varför det är okej att man får dra av för snickeriarbeten, rörarbeten och sådant som är rena mansyrken, men inte i den här andra sektorn. Varför är det okej att få göra avdrag i mansdominerade yrken medan ni förvägrar en kvinnlig yrkeskår som i dag jobbar svart att få rimliga villkor och rimliga möjligheter för familjer som utnyttjar tjänsten?

Anförande nr 176

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är två ganska enkla frågor att svara på.

Alla studier visar att svartjobben inte minskar. Det flesta som har de här svartjobben har inte arbetstillstånd. Det är alltid billigare att inte betala någon skatt än att betala lite skatt. Svartjobben minskar inte. Det finns det ganska tydliga bevis på.

När det gäller byggsektorn är svaret också enkelt. Jag skulle inte heller acceptera ett permanent undantag och ett permanent bidrag till den sektorn. Jag tror inte att det heller skulle ge fler jobb. Det så kallade ROT-avdraget är ett tillfälligt avdrag för att folk ska tidigarelägga sina investeringar i byggsektorn. Det kommer inte att skapa några nya jobb. Men det kommer att flytta jobb och arbetstillfällen i tid.

Jag delar helt din synpunkt: Det är inte mer rätt att subventionera män än kvinnor.

Anförande nr 177

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande! Borgarrådet har uppenbarligen inte talat med någon från Finland. Han säger att det har gett 500-700 jobb där. År 2003 gav det 4 000 nya jobb. Samtidigt sjönk den svarta sektorn från 60 procent till 25 procent. Man räknar med att det från år 2003 ökar med 20 procent nya jobb varje år. Man tycker att effekten är så bra att man fördubblar avdragsmöjligheten från den 1 januari 2006.

Det verkar råda osäkerhet kring hur det är i Finland. Den 17 januari kommer den socialdemokratiska biträdande finansministern hit, Ulla-Maj Wideroos, för att tala om vilka effekterna är i Finland och varför det är så bra och varför man rekommenderar socialdemokrater här att införa det.

Jag kan tänka mig att bordlägga det här ärendet. Om det behövs mer upplysning om hur det är i Finland kan vi ta detta den 17 januari. Jag kan tänka mig att skicka runt en anmälningslista.

Anförande nr 178

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är ju alltid bra med upplysning. Jag tror att den siffra du nämner är den samlade effekten av den finländska skattesubventionen. Det var två saker: Det vi har, som är ROT-avdraget och det ni vill ha som är hushållsbidraget. Du blandar äpplen och päron och får en helt annan och ointressant siffra.

Anförande nr 179

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här är en stor fråga. Hur ska vi få fler människor att få ett jobb? Det är det det handlar om. Hur ska fler kunna försörja sig?

Mot bakgrund av den höga arbetslösheten måste man ta alla möjligheter att underlätta framväxten av riktiga jobb. Ett hinder för nya jobb är de höga skatter som finns på arbete. Det gäller över lag. Det drabbar främst tjänstesektorn där personalkostnaden ligger på 80-90 procent av företagens kostnader. I den tillverkande industrin är den stora kostnaden anläggningar och maskiner.

Att, som motionären föreslår, öppna för hushållsnära tjänster är angeläget och bra. Det finns flera skäl till det. Det ger nya jobb. Enligt Konjunkturinstitutets beräkningar ger det drygt 10 000 nya jobb. Det ger dem som köper tjänsterna mer tid och möjlighet att få livet att gå ihop. Det minskar den svarta sektorn. Det ger en tryggare tillvaro för alla dem som i dag känner sig tvingade att jobba svart. De kan in stället få anställningsvillkor med kollektivavtal och liknande.

Enligt Konjunkturinstitutets beräkningar är det kostnadsneutralt för staten. Beräkningen är till och med 400 miljoner plus.

Om den nuvarande regeringen inte vill, utan kostnad, se till att det blir 10 000 nya jobb här i landet, borde man åtminstone pröva detta i Stockholm. Det skulle i alla fall uppskattas av de arbetslösa.

Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 180

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är ett spännande resonemang att det skulle finnas ett samband mellan hög skattekvot och låg sysselsättning. Det har högersinnade forskare försökt bevisa i årtionden. Det skulle vara intressant att se ett bevis på denna tes. Det är precis tvärtom. Norge, Sverige, Danmark och Holland som har förhållandevis höga skatteuttag är bland de länder i världen som har högst sysselsättningsgrad. Tycker du inte att det är en smula besvärande för din teori?

Anförande nr 181

A n d e r s B r o b e r g (kd): Vi måste väl ändå vara överens om att priset på något påverkar intresset för att köpa. Vi kan ta trängselskatten som exempel. Sänk priset så är det troligt att fler konsumerar varan eller tjänsten.

I vilka branscher ser vi fler jobb? Vi pratar om att det går bra för Sverige, men det skapas inga nya jobb eftersom man rationaliserar inom industrin. Man måste ju då försöka underlätta för de sektorer där det snabbt anställs.

Om det nu stämmer, det du säger, hur kommer det sig att Konjunkturinstitutet räknar på detta och kommer fram till att det skulle ge 10 000 nya jobb? Du måste förklara vad Konjunkturinstitutet gör för fel.

Anförande nr 182

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Att anlita svart arbetskraft är ju en brottslig handling som bör bekämpas med polisiära metoder och inte belönas med subventionering.

Ordförande, fullmäktige! Den som tycker att det är okej att jobba 16 timmar i veckan utan anställningstrygghet ska naturligtvis stödja Kristinas motion om att subventionera hushållsnära tjänster i Stockholm. Både Finland och Danmark har prövat det här systemet med utomordentligt nedslående resultat. I Danmark var man tvungen att lägga ned försöket på grund av det dåliga resultatet. Där skapades deltidstjänster på ungefär 16 timmar per vecka. I Finland, som ju har nämnts tidigare i debatten, var det bara 5 procent av hushållen som utnyttjade systemet. Så gott som alla var höginkomsttagare. Hälften av dem som köpte de subventionerade tjänsterna uppgav att de skulle ha gjort det även om de inte var subventionerade.

Den siffra som nämndes för alla jobb som skapades omfattade också trädgårdsarbete, omsorg och en massa jobb – inte bara hushållsnära tjänster. Detta kostade den finska staten 830 miljoner. För de pengarna hade man kunnat anställa dubbelt så många i den offentliga sektorn.

Ordförande, fullmäktige! De borgerliga propagerar för att vi ska använda våra gemensamma skattepengar till att subventionera städning hos fullt friska välbeställda människor. Men de talar inte om varför detta är så mycket viktigare än att använda pengarna till fler anställda inom vården och omsorgen där behoven är så stora. De talar inte om hur lågavlönade, ensamstående föräldrar som bäst behöver den här servicen ska få råd med den.

Det är inte förbjudet att anställa städhjälp i Sverige och Stockholm. Det kostar ungefär 300 kronor i timmen. Det är något som Stockholms höginkomsttagare bör ha råd med om de uppskattar och värderar traditionellt kvinnodominerade yrken och kunskaper. Precis som de är beredda att betala bilmekanikern, rörmokaren eller snickaren det det kostar.

Bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 183

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Jag blir ganska upprörd över Ann-Margarethe Livhs inställning. Höginkomsttagare betalar redan i dag Hemfrid och andra företag 300 kronor i timmen för detta. Du förvägrar undersköterskor och folk med sämre lön möjligheten att få hjälp med hushållsnära tjänster eller trädgårdsarbete vitt. Du säger att de ska rösta ja till min motion om de tycker att det är okej att jobba svart 16 timmar i veckan. Du förvägrar alla människor samma rättigheter.

Det är okej för dig, Ann-Margarethe Livh att snickare och rörmokare subventioneras för en undersköterska i Farsta, men det är inte okej med städhjälp. Du måste förklara den dubbelmoral ni har i Vänsterpartiet. För mig är den obegriplig.

Anförande nr 184

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Det är helt okej med städhjälp, men jag tycker att man ska betala för den.

Varför ska just de här tjänsterna subventioneras? Hur i herrans namn kan du tro att en lågavlönad, ensamstående undersköterska i Farsta har råd att köpa de här tjänsterna ens om de är subventionerade? Hur ska de få den här servicen? Tala om det.

Anförande nr 185

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande! Det verkar vara ett missförstånd på vänsterkanten. Det förslag som den borgerliga alliansen har presenterat är det som Konjunkturinstitutet har räknat på som sitt huvudalternativ. Det innebär drygt 10 000 nya jobb och till och med lite plus i statskassan. Man kan alltså inte prata om att det kostar staten något att införa detta. Det kostar den prestige som man förlorar på att gå med på detta.

Jag tycker att det är märkligt att ni säger nej till 10 000 nya jobb.

Socialdemokraterna, som ni i Vänstern samarbetar med, har ju börjat vackla i frågan. Nu vill de införa detta för äldre. Det är okej att den äldre miljonären köper tjänster, medan alla under 65 inte ska få den möjligheten.

Ni måste bestämma er. Vill ni ha fler jobb och dessutom bra och riktiga jobb så måste ni satsa på den här typen av förslag och inte hålla med en massa undanflynksmanövrer i statistiken hos Ams.

Anförande nr 186

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Om du tittar på Danmark och Finland så ser du ju att det inte ger så många nya jobb. Däremot behövs det nya jobb i samhället, men de behövs inom vården och omsorgen. Där fattas det personal. Varför vill ni inte satsa pengar där i stället?

Anförande nr 187

P ä r H o m m e r b e r g (fp): Ibland undrar jag vilken planet vi befinner oss på. Det är alltså okej att sätta in fönster och göra avdrag för det, men det är inte okej att göra rent fönstren. Det skulle man ha gjort sedan och inte tidigare, eller hur det nu var.

Kan Ann-Margarethe Livh förklara det här med Konjunkturinstitutet? Tänker de fel eller har de dålig kompetens? Vad är det som händer där?

Anförande nr 188

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag och många andra har nogsamt studerat det finska försöket. De siffrorna finns tillgängliga. Det var bara 5 procent av befolkningen som utnyttjade tjänsterna. Det var bara höginkomsttagare som utnyttjade tjänsterna. De gav otroligt lite jobb i förhållande till om man hade satsat pengarna i den offentliga sektorn. Det hade gett dubbelt så många jobb. De siffrorna är tillgängliga. Vem som helst, även du, kan studera dem.

Anförande nr 189

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska betona vikten av det många andra har sagt när det gäller hemtjänst hemma.

Det är naturligtvis frestande för en höginkomsttagare som arbetar mycket att ha en tjänsteflicka hemma som tar hand om det tråkiga städjobbet. Kristina Axén Olin sade alldeles nyss att det är kvinnor som har det här jobbet, vilket är konstigt.

På det här sättet kan man jobba mer och tjäna mer pengar. Det är helt okej att man gör det. Det är också helt okej att anställa en städerska hemma om man tycker att det gör livet roligare och lättare. Att skattebetalarna ska stå för hälften av notan tycker jag däremot är en felprioritering av en politiker.

Vill man ha den servicen kan man betala det vitt. Det har man råd med, åtminstone om man sitter i den här salen och heter Kristina Axén Olin.

I motionen nämner Kristina Axén Olin också att det är speciellt betungande för barnfamiljer. Jag håller med om att det är betungande för barnfamiljer. Särskilt för ensamstående föräldrar som inte har någon att dela städarbetet med. Tyvärr kommer väl inte just den föräldern att ha råd med städhjälp eftersom det kommer att vara en hög extra utgift, även om den är skattesubventionerad.

I det finska försöket, som man hänvisar till i motionen, är det mest höginkomsttagare, direktörer, egnahemsägare och ämbetsmän som använder sig av avdraget. Jag har papperet här, Anders Broberg. Jag kan läsa direkt ur det. Det är från Konjunkturinstitutet i mars 2005. Det står klart och tydligt att det är så.

Lägre skatt inom ett område måste balanseras av högre skatt inom ett annat. Inom vilket område ska reformen tas, om det är en reform? Eller är alternativet att det tas från något annat område?

Om det finns pengar till en sådan här tjänst tycker vi att de ska gå till de gamla och sjuka. Det är där man behöver detta. Enligt gammal hävd brukar Moderaterna säga att skattepengar inte ska gå till friska vuxna, utan till andra. Det är underligt att de nu vill att skattesubventioner ska gå till vuxna friska.

Jag yrkar avslag på motionen enligt kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 190

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! En del av det som Eva Louise säger om mig är inte ens värt att kommentera. Jag vill kommentera en del andra saker.

Som kvinna frågar jag er i Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet: Varför tycker ni att det är okej med ROT-avdrag? Varför är det okej att göra den tidigare svarta sektorn vit genom att införa ROT-avdrag och avdragsrätt, men inte för den svarta sektorn inom de hushållsnära tjänsterna?

Ni vill inte prata om Finland och hur succéartat det har varit där. Jag ska läsa några pressklipp. I Italien utför över 600 000 privata hemtjänster. Nu är ett system med checkar eller kuponger på gång för hushållstjänster. I Österrike införs checkar från nästa år. 20 000 jobb väntas till 2010. I Belgien blev nytt system stor succé – siktet inställt på 25 000 jobb med det nya systemet med hushållscheckar. I Tyskland jobbar nära 100 000 åt privathushåll – en framgångsstory säger regeringen och oppositionen.

Bifall till min motion.

Anförande nr 191

P ä r H o m m e n b e r g (fp): Jag vill fråga Eva Louise Erlandsson Slorach vem som städar hennes arbetsrum. Är det kanske en tjänsteflicka som gör det. Är det skillnad på smuts och smuts?

Jag har en fråga till våra vänner här till vänster. Känner ni inte någon som anlitar någon som städar svart? Känner ingen av en någon sådan? Nej. Jo, en.

Anförande nr 192

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Jag känner ingen som jobbar svart. Jag vet inte vad ni har för umgänge, men vi på den här sidan känner ingen som jobbar svart.

Det var något om tjänsterum. Motionen handlar ju om tjänster hemma där man vill ha en skattesubventionerad flicka eller kvinna. Det är lite märkligt. Många har inom litteratur och på annat håll vittnat om den utsatthet det innebär att vara i en annan människas hem och utföra tjänster.

Förr var det vanligt att det kom flickor hit från den fattiga landsbygden. Nu vill ni importera från öst.

Anförande nr 193

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det sista inlägget från Eva vittnar om en människosyn som är skrämmande.

Det som ni verkar ha missat är att förslaget är statsfinansiellt neutralt. Det går till och med lite plus enligt Konjunkturinstitutet. Det finns många saker här i samhället som bara höginkomsttagare köper. Menar ni att man inte ska få sälja dyra bilar, oxfilé och annat som inte alla har råd att köpa? Det är ett problem. Bestäm hur ni ska ha det.

Låt mig påminna om hur det var när förskolorna infördes här i landet. Då utnyttjades de till största delen av välbeställda. Men det var inga problem från er sida. Det är först nu på senare tid som alla utnyttjar det.

Det är märkligt att ni säger nej till 10 000 nya jobb.

Anförande nr 194

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): I det konjunkturpapper som jag har framför mig finns inte siffran 10 000 nya jobb. Det står: traditionella hushållsgöromål 560–744 stycken, varav 20 procent ändå skulle vara vita. Det handlar alltså om hela Finland. Om det skulle röra sig om Stockholm vore det betydligt färre arbetstillfällen.

Anförande nr 195

P ä r H o m m e n b e r g (fp): Ordförande, ledamöter, åhörare! Ja till ROT och ja till RUT. För de kära radiolyssnarna som sitter som klistrade vid radioapparaterna kan jag tala om att RUT står för rengöring, underhåll och tvätt. Det är ett sätt att minska arbetslösheten och bidragsberoendet. Vi tror att skatteavdrag för hushållsnära tjänster skulle leda till detta.

Varför inte prova? Vad är det för fel att göra ett försök? Man har försökt i vårt östra grannland, och det har gått bra. Ett starkt skäl är att det är en svart sektor. Varför inte försöka göra den vit?

Vi tycker att det är en bra idé att låta Stockholm bli en försökskommun.

Jag säger ja till den borgerliga reservationen.

Som avslutning kan jag tala om att jag har jobbat inom hemtjänsten. Jag känner mig inte så där väldigt utsatt. Jag har svårt att förstå problematiken.

Anförande nr 196

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Miljöpartiet de gröna är för generella skatter. Det enda undantaget är differentierade miljöskatter. Därför föreslår Miljöpartiet en grön skatteväxling. Jag tycker att alla partier från höger till vänster ska ta sig en funderare på det. Det skulle lösa många problem inte minst i det ärende som vi nu diskuterar.

Det betyder sänkt skatt på arbete och höjd på energi och miljöstörande verksamhet. Vi tror inte på ett skattesystem som fungerar som ett lapptäcke för olika yrkesgrupper. Det måste finnas ordning och reda när det gäller skatter.

När dammråttorna blir många därhemma kan man ta sig en funderare på om man har för stort hus eller för stor våning, om man arbetar för mycket eller har för långa arbetsdagar. Då bör man fundera på om man kanske ska korta arbetstiden. Är man kanske för snål för att anställa någon som kan hjälpa en när det gäller hemmets skötsel? Vi är tveksamma till subventioner för friska vuxna. Därför är vi tveksamma till det här motionsförslaget.

Det finns all anledning att fundera över skatterna. Vi tycker att det ska vara generella skatter. Det ska vara differentierade skatter för miljön och höjd skatt på miljöstörande verksamhet, höjd skatt på energi, men sänkt inkomstskatt. Det skulle hjälpa när det gäller hushållsnära tjänster. Det skulle också hjälpa i fråga om ROT-avdrag.

Bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag hänvisar också till det särskilda uttalande som vi har lagt i kommunstyrelsen.

Anförande nr 197

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag tycker att det ligger mycket i ditt resonemang Christopher. Jag skulle också vilja sänka skatten rejält på allt arbete. Problemet är att jag inte tror att jag har råd till det. Däremot är hushållsområdet begränsat. Beräkningar visar att vi skulle kunna få det gratis och dessutom få 10 000 nya jobb. Därför tycker jag att det vore bra att pröva.

Det vinnns en mängd områden där vi har differentiering av kostnader. Det är inte främmande i landet att använda sig av det.

Du säger att du är emot så kallad subvention till friska vuxna. Det är därför märkligt att du emellanåt säger ja till ROT-avdrag.

Anförande nr 198

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Man ska väl ändå fundera på skatteväxling. Det är bättre att göra ett system där man förändrar delarna. Det är bättre att man minskar skatt på arbete och ökar på energi och miljöstörande verksamhet än att man sätter olika typ av skattesats för varje yrkesgrupp.

Bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 199

K r i s t i n a A l v d e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det finns anledning att fundera på hur vardagen ser ut för många i Stockholm. Hälften av oss här i salen har ingen aning om hur många kvinnor här i staden har den. Tiden räcker inte till. Ni visste uppenbarligen inte om att kvinnor jobbar lika mycket oavlönat som avlönat. Nu har ni chansen att genomföra en politik som skulle hjälpa

många kvinnor. Det är då häpnadsväckande att höra några av de framstående socialdemokraterna prata om tjänsteflickor och pigavdrag. Vet ni hur vardagen ser ut?

Man går tidigare från jobbet, man skyndar sig till dagis, man är sist på dagis, barnen är ledsna, man kommer hem, man lagar mat, man ska tvätta och städa. Vilken verklighet lever ni i? Många kvinnor vill ha hjälp hemma, men har inte råd att ha det. Det är många i Stockholm som är lågavlönade och dessutom kvinnor. De har inte råd att betala någon att göra det.

Ni pratar som om det är ett lyxproblem. Det är inget lyxproblem för människor i vardagen. Ni bedriver en strutspolitik. Vilken människosyn har ni? Är det ni som städar korridorerna här? Ni pratar om städare som om det är det fulaste yrke man kan ha.

Att hämta någons barn är väl en av de viktigaste uppgifter man kan hjälpa en familj med. Att en familj överlåter åt någon annan att hämta barnen på dagis förkastar ni och kallar det för att man anlitar en tjänsteflicka.

Det handlar inte om att skattebetalarna ska subventionera något. Flera har sagt att den här ekvationen går ihop. Svarta jobb blir vita. Vi kommer att få fler jobb. Många kvinnor här i staden kommer att få mer tid över. Det förvägrar ni dem.

Vi har hört två partier i andra sammanhang prata sig varma för att man jobbar för kvinnors bästa. Man har till och med feministiska partiledare. Titta på vilken kvinnofientlig politik ni bedriver.

Anförande nr 200

Borgarrådet M o g e r t (s): Du pratar om lågavlönade. Det är träffbilden som är problemet med ert förslag.

Vi vet att ungefär fem procent av kvinnorna kommer att ha råd att använda sig av ett subventionerat system, alltså av det här bidraget. Några av er pratar om matematiska problem. Tror du att det är de fem procenten fattigaste kvinnor som kommer att använda detta?

När jag träffar de andra mammorna i parken i Högdalen och de pratar om att de vill ha mer hjälp hemma, vilket de gör, pratar de om att gifta om sig, inte att få subventioner till skatteavdrag.

Anförande nr 201

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Du tillhör det parti och den maktstruktur här i huset som har höjt skatten för de låginkomsttagande kvinnorna i Stockholm. Du har verkligen förvärrat situationen för dem när det gäller att göra något åt sin situation ekonomiskt och få hjälp.

På riksnivå för vi en helt annan politik när det gäller jobbavdrag. Det gör att lågavlönade kvinnor kommer att tjäna ganska många tusenlappar per år på sänkt skatt.

Anförande nr 202

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Om det viktigaste man kan göra för en familj är att hämta barnen på dagis kan jag fortfarande inte förstå varför man inte kan betala för det utan måste ha det subventionerat.

Om du nu verkligen hjälpa dessa lågavlönade kvinnor varför slåss du inte för det som de skulle ha nytta av, till exempel kortare arbetstid, höjda kvinnolöner och individualiserad föräldraförsäkring så att männen också tar sitt ansvar? Vi har hört väldigt lite om männens ansvar från er sida. Fler anställda i äldreomsorgen, där många lågavlönade jobbar och fler anställda inom förskolan, bryt segregationen på arbetsmarknaden, gör deltidstjänster till heltidstjänster men sänk arbetstidsnormen – det finns ett batteri av åtgärder man kan genomföra för att de lågavlönade kvinnorna ska få drägliga villkor. När tänker ni slåss för dem?

Anförande nr 203

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): För många här i staden ser vardagen ut precis så som jag beskrev. Tiden räcker inte till. Det finns mycket som man kan göra. Därför satsar Moderaterna ungefär 10 miljarder kronor mer än ni på den kommunala sektorn och landstingssektorn där många kvinnoyrken finns och många kvinnor jobbar.

Det här handlar om vardagen. Den här debatten handlar om hushållsnära tjänster. Jag tycker att det är skrämmande att ett parti som utger sig för att vara feministiskt och för att jobba för kvinnors bästa ser till att genom en praktisk politik göra det sämre för kvinnor. Ni har ingen kvinnotrevlig politik. Den är kvinnofientlig.

Anförande nr 204

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Är det inte ett val man måste göra? Antingen städar man hemma hos sig själv eller också får man betala för det. Vem ska städa hos dem som städar hos andra? Med grön skatteväxling når du en bra bit på vägen. Dessutom får vi en hållbar utveckling för barnen. Fundera på det ett varv till.

Anförande nr 205

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): I dag tjänar man på att ta tjänstledigt för att göra sina tjänster hemma. Svenskarna – i detta högt beskattade Sverige – har inte råd att köpa tjänster. Det är därför vi springer omkring i ekorrhjulet. Vi hinner inte med. Vi ska göra allting själva. Vad är det för fel att den som städar hemma hos någon själv köper tjänsten att få städat? Vad är det för fel på det? Vad är det som säger att inte det skulle gå?

Det handlar om att få vardagen för kvinnor och män i Stockholm att gå ihop. Ni förvägrar dem det.

Anförande nr 206

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Man blir lite matt när man hör den här diskussionen. Från den här sidan kommer argumenten att vi som står bakom motionen gör det bara för att vi vill värna om de höginkomsttagare som skulle

komma i åtnjutande av detta. Det kommer från det parti som har infört maxtaxa för barnomsorgen. Vilka gynnas mest av det? Jo, höginkomsttagare. Det kommer från det parti som har gjort undantag från förmögenhetsskatten för dem som är allra rikast i det här samhället. Snacka om att gynna höginkomsttagare på de två områdena!

Det här handlar om något som är jätteviktigt, nämligen: Hur ska vi få nya jobb i Sverige? Det handlar om hur vi ska få tjänstesektorn att utvecklas.

Några av era partikamrater tycker faktiskt att det här är viktigt. Inför s-kongressen i Malmö kunde vi läsa en mycket intressant debattartikel som var undertecknad av fyra fackföreningsordförande. Jag tror inte att de hade skrivit artikeln om hushållsnära tjänster för att de ville gynna höginkomsttagarna. Jag tror att de hade skrivit artikeln därför att de såg vilka möjligheter som detta skulle ge för många som i dag är arbetslösa och skulle få möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

Byggnads ordförande, Fastighetsanställdas ordförande och Målareförbundets ordförande har i alla fall inte jag tidigare sett som de främsta förkämparna för att höginkomsttagarna här i landet ska få det bättre – inte direktörerna heller, för den delen.

HSB, din arbetsgivare, Malte, tycker att det här är en jättebra idé och kämpar hårt tillsammans med bland annat Almega för att det här ska kunna bli verklighet. Samma sak är det med Riksbyggen.

Det är inte, som ni försöker beskriva det, något läbbigt som bara höginkomsttagare har nytta av. Många i det svenska samhället ser att detta skulle skapa möjligheter för många av de en miljon människor som i dag står utanför arbetsmarknaden att få in en fot på arbetsmarknaden. Det skulle skapa möjligheter hos de familjer som i dag har det tufft att undanröja det som i dag är anledningen till att många kvinnor är sjuk-skrivna. De får inte tillvaron att gå ihop.

Jag förstår inte hur ni kan ha denna von oben-inställning och tacka nej till den här möjligheten.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 207

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): I den här staden var det Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna som införde maxtaxa.

Vill du ha ett lapptäcke av olika skatter? Vore det inte bättre med ett generellt skattesystem kryddat med ett miljötänk: grön skatteväxling, sänkt skatt på arbete, höjd på energi och miljöstörande verksamhet?

Anförande nr 208

U l l a H a m i l t o n (m): Jag skulle mycket hellre ha ett sänkt skattetryck som gav möjlighet för alla att köpa tjänster på ett annat sätt än vad som är möjligt i dag, eller möjlighet att få tillvaron att gå ihop på ett bättre sätt.

Eftersom det är en svår väg att gå tar jag hellre den här vägen att införa möjligheten till hushållsnära tjänster. Då får många människor som i dag står utanför arbetsmarknaden möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Då får många människor som i dag inte har råd att köpa dessa tjänster möjlighet att göra det.

Som Anders Broberg har sagt har Konjunkturinstitutet i en utredning visat att detta är något som vi alla tjänar på.

Anförande nr 209

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag blev apostroferad av Ulla Hamilton.

Du pratar om att man ska få så otroligt många fler i arbete. Det väsentliga är väl ändå att fundera på hur många fler jobb den här typen av hushållsnära tjänster skapar. Jag tror att man ska fundera på de arbetsmarknadsåtgärder man har gjort i form av ROT-avdrag. Den debatten har ni inte tagit.

Om man ska reparera kök, badrum eller tak finns det olika system som gör att man får andra effekter på samhällsekonomin. Om man renoverar kök innebär det att man säljer fler spisar, man säljer mer mattor och köksinredningar. Det är sådant som folk tillverkar.

Ibland har ni tagit upp frågan om ROT-avdrag och sätter det mot detta. Det är ju två helt skilda saker.

Anförande nr 210

U l l a H a m i l t o n (m): Om man får 10 000 nya jobb, vilket Konjunkturinstitutet visar, innebär det att 10 000 färre personer behöver leva i arbetslöshet. Det kanske innebär att många inte behöver jobba dubbelt eftersom de då kan köpa de här tjänsterna. Nog finns det samhällsekonomiska effekter av detta. Det har ju också Konjunkturinstitutet visat på.

Det är nog därför som fackföreningsföreträdarna tycker att det här är en bra idé.

Anförande nr 211

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Nog kan man bli matt av den här debatten.

Frågan är om det verkligen är vettigt att använda våra gemensamma skattepengar för att en liten del av befolkningen ska kunna köpa privat hemhjälp. De som verkligen behöver hjälp nekas med hänvisning till att det inte finns resurser. Det är ju ändå våra gemensamma pengar.

Kristina säger att de här jobben redan finns, men att de är svarta. Men om det nu handlar om att skapa nya jobb, varför skulle det vara bättre att jobben skapas privat och betalas med skattepengar än att de skapas i det offentliga och betalas med samma skattepengar? Det är samma pengar vi talar om. Ingenting är gratis, även om Anders Broberg tror det.

Ni säger: Ska inte högavlönade kunna köpa bilar? Det är klart att de kan köpa bilar. De kan naturligtvis också köpa hemhjälp, men de måste betala för det. Varför ska vi andra betala för det med skattepengar?

Kristina Alvendal talade om vardagen för den ena halvan här i salen. Det måste i så fall vara den manliga halvan som inte förstår sig på hur vardagen ska gå ihop.

Det är i hög grad män som inte tar sitt ansvar i hemmen. Vi vet att det är kvinnor som gör den största delen av det oavlönade hemarbetet. Vi tycker att lösningen är att männen ska ta det ansvaret. Lösningen ligger i förkortad arbetstid. Den ligger inte i att några få ska kunna anställa andra att utföra det arbetet. De måste ju själva sedan utföra det arbetet när de kommer hem.

Kristina talar om mänskliga, moraliska och jämställdhetsskäl. Det finns alla mänskliga och moraliska skäl i världen att avslå det här förslaget. När det gäller jämställdhet vill jag citera Jämo som säger: Jämo stöder inte förslaget att införa subventionerade hushållsnära tjänster. Förslaget är ägnat att urholka ett effektivt jämställdhetsarbete eftersom det konserverar mönstret att män inte har anledning att ta ansvar för barn och hushållsarbete.

Anförande nr 212

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag talar nog för döva öron. Jag försöker säga att Konjunkturinstitutet har räknat på detta och kommit fram till att det inte kostar statskassan något. Man tror att det till och med kommer att bli lite plus.

Ditt argument om vad vi ska lägga pengarna på faller alltså.

Om jag och min fru lämnar in ett intyg som visar hur mycket vi gör hemma var och en och uppfyller någon sorts jämställdhetsgrad, är det då okej för oss att köpa de här tjänsterna?

I våras kom OECD med en rapport där man tittar på globaliseringseffekterna. Man konstaterar att framtiden för de i-länder som drabbas av detta – om jag får uttrycka mig så – ligger i tjänstesektorn. Det är där man kan få folk i arbete igen. Vad gör ni för att uppmuntra detta? Varför säger ni nej till 10 000 nya jobb som inte skulle kosta statskassan något?

Anförande nr 213

A n n M a r i E n g e l (v): Du raljerar med frågan om jämställdhet i hemmen. Om du har sett siffror på hur det fungerar så vet du att det inte handlar om att lämna in några intyg. Det handlar om kvinnors obetalda arbete. Det är en klassfråga och en maktfråga.

Mitt parti har föreslagit 300 000 nya jobb i den offentliga sektorn. Det kanske kan vara något.

Vi tror inte att jobb och välfärd skapas enbart i den privata sektorn utan också i den offentliga. Det är där vi vill placera skattepengarna.

Anförande nr 214

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande och Ann Mari Engel! Jag kan inte förstå att man som kvinna och vänsterpartist kan vara emot en möjlighet att få hjälp i hemmet när det är så otroligt avlastande. Du pratar om att det finns en annan halva av befolkningen. Du pratar om den som om den inte gjorde något. Jag antar att du menar männen.

Väldigt många kvinnor är ensamstående och har inte någon man som kan hjälpa till. Det handlar om att utforma en politik som är bra för de flesta.

För mig är det moraliskt förkastligt att säga nej till en politik som kan underlätta för kvinnor i hemmet. Dessutom blir en svart marknad vit. Det är många kvinnor som jobbar på den svarta arbetsmarknaden. Deras tjänster skulle bli vita. På det viset skulle de också kunna få ta del av socialskyddssystemen, pensioner och annat.

Hur man som feminist, för det antar jag att du kallar dig, kan vara emot detta är obegripligt.

Anförande nr 215

A n n M a r i E n g e l (v): Jag kallar mig feminist. Jag har läst i tidningen att du inte gör det. Det förstår jag som du uttalar dig i den här frågan.

Du säger att du värnar om ensamstående kvinnor som har svårt att få tillvaron att gå ihop. Tror du att de skulle tjäna på att få jobba med hushållstjänster hemma hos andra? Det finns ju ingen som helst möjlighet för de lågavlönade att själva använda sig av de här tjänsterna. De får först arbeta hos andra och sedan hemma hos sig själva.

Det är inte alls självklart att det här skulle göra den svarta arbetsmarknaden vit. Fortfarande är det billigare att köpa en svart tjänst. Många av dem som används svart har inte ens uppehållstillstånd i Sverige. De kommer inte att komma in på den här marknaden. Det har också visat sig i andra länder att det inte fungerar så. Det är fortfarande billigast att inte betala något alls. Det tycker de rika är en bra affär.

Anförande nr 216

L o t t a E d h o l m (fp): Ordförande! Det här är en starkt ideologiskt färgad debatt. Jag tror att den skulle må bra av att vi vågade ta ned den på en mer praktiskt nivå.

Jag tillhör dem som är allvarligt oroad över att vi håller på att få ett mygelsamhälle. Vi har sett systembolagshärvan med chefer som tar mutor. Nästa ärende på dagordningen handlar om ledande socialdemokrater som har använt en stiftelse som sin egen lilla privata bostadsförmedling. I en undersökning häromdagen visade det sig att en stor majoritet av dem som ska betala biltullar tänker smita ifrån det.

Jag tycker att det är ett problem. En stor del av det vi såg i tidningsartikeln där till exempel Byggnadsarbetareförbundet förespråkade den här typen av avdrag tror jag är

ett tecken på att det även i socialdemokraternas innersta led finns en känsla av att svartjobb håller på att öka i samhället och att vi måste göra något åt det.

Vi kan naturligtvis inte veta hur många jobb det här skulle skapa. Det är ju något nytt för Sverige. Vi kan dra alla olika erfarenheter och dra nytta av dem i ett sådant här arbete, men vi kan inte veta hur många jobb det kommer att ge.

Om det ger jobb kommer det sannolikt inte att kosta särskilt mycket. Ger det inga jobb kostar det heller inget att genomföra. Det är gratis att pröva. Om det inte blir en succé får man väl avskaffa det.

Jag tycker att det är ett gigantiskt problem i samhället, och inte minst i Stockholm, att tusentals människor arbetar svart. De jobbar helt vid sidan av det ordinarie systemet. Eva Louise Erlandsson Slorach avfärdar enormt föraktfullt dessa människor. Jag är skrämdd av hennes människosyn. Hon säger att vi ska importera människor för att utföra de här jobben. De människorna finns faktiskt i Sverige redan i dag. De är utsatta för väldig press och man har inte de rättigheter som vi andra har.

Det här skulle kunna vara en hjälp att göra de tjänsterna vita i stället för svarta. Det kanske inte går att tvätta alla de tjänsterna, men det kanske går med en del av dem. Jag tycker att det vore ett steg i rätt riktning när det gäller att föra in Sverige på en väg där vi betalar skatt, inte handlar svartsprit, inte köper lägenheter svart utan till och med betalar vår trängselavgift om det bestäms att den ska införas.

Anförande nr 217

A n n M a r g a r e t h e L i v h (v): Varför tycker Lotta Edholm att ekobrottslingar ska få förmåner? De som anlitar svart arbetskraft är faktiskt ekonomiska brottslingar. Ni tycker kanske inte det, men vi tycker att de som utnyttjar svart arbetskraft är ekonomiska brottslingar.

Varför ska vi gynna dem som snyltar på vår välfärd och inte vill betala skatt?

Ni som annars pratar så mycket om lag och ordning och batonger, varför vill ni nu premiera skattefuskarna?

Anförande nr 218

L o t t a E d h o l m (fp): Jag försökte ta ned debatten på en något mer praktisk nivå. Jag insåg genast att det kanske skulle misslyckas.

Jag tycker också att det är förkastligt att anlita svart arbetskraft, liksom att köpa svartsprit eller inte betala sin trängselskatt. Man ska göra rätt för sig

Det är lika fel att inte se verkligheten som den är. Den här verkligheten finns. Den finns i Stockholm i högre utsträckning än i andra delar av landet. Det visar massor av undersökningar. Jag kan inte förstå varför vi med ideologiska skyggglappar inte ska kunna dra vårt lilla strå till stacken för att se till att åtminstone en del av tjänsterna blir vita.

På samma sätt hjälpte ROT-avdragen till att tvätta en del av de tjänsterna. Fortfarande är det ingen här som har kunnat förklara skillnaden mellan att sätta in ett fönster och att tvätta ett fönster.

Anförande nr 219

Eva Louise Erlandsson Slorach (s): I dag är det många av dem som arbetar i den hushållsnära sektorn som kommer från öststaterna, bland annat från Polen. De vill inte för all framtid arbeta inom den sektorn. Det är ett ingångsarbete för att man sedan ska komma till andra arbeten.

Varför skulle de tycka att det är roligare att städa än vad vi gör? Så är det ju inte. De vill ha andra arbeten sedan. Varför skulle andra vilja göra det vi inte vill göra. Det handlar inte om någon föraktfull syn, utan snarare tvärtom. De kvinnor som kommer från öst vill ha en annan karriär än att städa hemma hos rika kvinnor.

Anförande nr 220

Lotta Edholm (fp): I ett tidigare replikskifte sade Eva Louise att hon inte hade några som helst kunskaper om vad de här människorna tycker och tänker eftersom hon inte känner några. Nu vet tydligen Eva Louise Erlandsson Slorach precis hur det är.

Det finns ett område där Socialdemokraterna har gjort helt om och som man kan jämföra med detta. Det är spritskatten. Vi har en jättestor import av svartsprit. Det är ett enormt problem för samhället eftersom det drar med sig annan kriminalitet. Där säger man att man ska sänka skatterna på den svenska spriten.

Det här är analogt med det. Det är ett sätt att försöka göra svarta tjänster vita. Vi kanske inte lyckas fullt ut, men vi kanske kan lyckas till en del.

Anförande nr 221

Borgarrådet Moger (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det har varit en bra och tydlig debatt. Det är viktigt att vi satsar på den offentliga sektorn. Jag kan gärna stärka tjänster i hemnära miljö. Hemtjänsten är en bra verksamhet. Jag bygger gärna ut den. Jag ser gärna fler händer i äldreomsorgen. Jag satsar gärna mer på den. Jag ser den svenska barnomsorgen som något av det viktigaste som den svenska socialdemokratin uppnått.

Det är ju i den offentliga sektorn ni vill skära ned. Ni hävdar, som alltid, att mindre skatt och mindre offentlig sektor ger fler jobb. Ulla Hamilton var föredömligt tydlig.

Problemet är att det inte går att leda i bevis. Verkligheten pekar på något annat. Därför känner jag mig böjd att tacka nej till det här fina förslaget.

Ni hänvisar till en undersökning som är beställd av arbetsgivarorganisationen Almega och som är utförd av Konjunkturinstitutet. I den finns det tre nivåer. Man pratar om 3 000, 10 000 och 19 000 nya jobb. Man kallar 10 000 för ett huvudalternativ. Man skriver att erfarenheterna från Finland pekar på att 3 000-alternativet

vore ett rimligare huvudalternativ. Erfarenheterna från Finland redovisar man tydligt som mellan 560 och 744 nya jobb i traditionella hushållsnära arbeten.

Det påstås att detta alternativ skulle medföra en vinst; det skulle vara ekonomiska lönsamt. Så kan man naturligtvis se det. Det finns ett plus i ett av alternativen. Problemet är att det pluset bygger på en insmugen skattehöjning på 0,1 procent, det vill säga 2 miljarder. De två miljarderna gör att det blir ett plus i räkneexemplet.

Det mest intressanta är det som står i KI: s slutord: Denna skrift grundar sig på flera osäkra variabler och ska därför ses som ett räkneexempel, inte som en beräkning av väntat utfall.

Bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 222

Kristina Alven dal (m): Ordförande, fullmäktige och Roger Mogert! Socialdemokraternas politik för kvinnor har i det här landet inneburit att löneskillnaderna mellan män och kvinnor ökar. Kvinnor tar fortfarande huvudansvaret för hem och barn. Tiden räcker inte till. Kvinnor är sjukskrivna i större utsträckning än män.

Vårt föredragande borgarråd pratar om allt som han skulle vilja göra för att förbättra för kvinnorna i Stockholm. Varför gör ni ingenting? Det är ni som sitter vid makten. Ni hade chansen att lägga en massa offensiva förslag i den budget som vi diskuterade för några veckor sedan. Ni lade på 3 procent på hemtjänsten, som du pratade dig varm för. Varför gjorde du inte mer, om du tror att det är bra för kvinnor?

Ni har haft chansen. Ni har inte tagit den. Faktum är att ni inte har någon politik för stressade kvinnor i Stockholm. Erkänn det.

Anförande nr 223

Borgarrådet Mogert (s): Ordförande, fullmäktige! Många överdrifter kan man höra. Det är ytterligt tveksamt om de patriarkala strukturerna i världen är ett socialdemokratiskt påfund. Det får ni slipa på i den icke-feministiska arbetsgruppen.

Rent sakligt måste jag säga till din bombastiska kavalkad att Sverige är ett av de länder i världen där kvinnor har högst förvärvsfrekvens. Det är tack vare den offentliga sektor som vi har byggt upp.

Anförande nr 224

Anders Broberg (kd): Jag vill också satsa på välfärden. Det gör man genom att öka tillväxten och genom att få fler företag att växa och fler att anställa och få hjulen att gå bättre.

Du är inne på att Konjunkturinstitutet har gjort en uppdragsfinansierad rapport och en studie kring detta. Senast i höstens budgetdebatt pratade Pär Nuder om Konjunkturinstitutet som en statlig oberoende instans, befolkad av opolitiska och högst

kvalificerade ekonomer. Han undrade varför de borgerliga partierna inte trodde på det.

Du måste vara medveten om att det är svårt att hitta någon mer kvalificerad instans som har räknat på detta. Ekots reporter intervjuade utredaren och frågade: Borde man genomföra reformen? Utredaren svarade: Ja, KI anser det. Vi rekommenderar att det införs.

Det pekar på tre alternativ. Vi slåss för mellanalternativet som är deras basalternativ, nämligen 10 000 nya jobb. Det tycker vi att ni också borde göra.

Anförande nr 225

Borgarrådet M o g e r t (s): Ett av problemen med detta är att det är Almega som har kommunicerat stora delar av det.

Jag tror på det här. Jag tror framför allt på det sista: Detta grundar sig på flera osäkra påståenden. Det ska inte ses som något annat än räkneexempel.

Resonemanget att det blir så här delas inte av Konjunkturinstitutet.

Anförande nr 226

U l l a H a m i l t o n (m): Jag vill peka på ett exempel där sambandet mellan skatter och antalet arbeten finns, nämligen Irland. Det är ett alldeles utmärkt exempel som visar på att det finns ett väldigt tydligt samband på det här området.

Jag blir nästan stum när jag får höra att det är ett problem att en arbetsgivarorganisation beställer en rapport om hur man ska kunna få flera jobb inom tjänsektorn i Sverige. Hur kan detta vara ett problem?

Anförande nr 227

Borgarrådet M o g e r t (s): Det var en intressant tolkning. Jag sade att det var de som hade beställt rapporten. Jag sade inte att det var ett problem.

Det är väl ett tämligen välkänt faktum när vi pratar kvinnlig förvärvsfrekvens att Irland har varit ett av de sämsta länderna i Europa när det gäller kvinnlig förvärvsfrekvens.

Anförande nr 228

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Ordförande! Jag hade inte tänkt begära ordet. Jag som är expert i frågan – jag driver en liten städfirma – ska säga några ord.

Anledningen till att jag begärde ordet var att jag vill bekräfta vad flera undersökningar har visat, nämligen att det för det mesta är höginkomsttagare i storstäderna som anlitar svart hjälp. Det visar att det inte är pengabrist som är orsaken. Det handlar snarare om låg skattemoral bland höginkomsttagarna.

Jag har aldrig blivit tillfrågad av en undersköterska i Farsta eller ett sjukvårdsbiträde i Rinkeby som vill anlita städhjälp. Jag har däremot blivit tillfrågad av flera höginkomsttagare.

Vill ni skaffa flera jobb får ni se till att skattemoralen blir högre hos höginkomsttagarna. Det är det som är lösningen på problemet. Det finns seriösa företag som gärna skulle ställa upp.

Varje dag får jag som småföretagare i Rinkeby förfrågan från människor som vill ha jobb. Se till att folk får högre skattemoral så blir det flera jobb.

Anförande nr 229

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Det kändes mer som ett tyckande eller något verkligt faktabaserat.

Förra året köpte 2,3 miljoner svenskar svarta tjänster. Det är var tredje svensk. Om man tittar på hur det socialdemokratiska Sverige ser ut ser man att det inte finns 2,3 miljoner svenska höginkomsttagare.

Anförande nr 230

A n d e r s B r o b e r g (kd): Alla är väl emot svartjobb. Bransch-, arbetsgivare- och fackorganisationer är helt eniga om att man måste öka kampen mot den svarta sektorn. Samtidigt konstaterar man att det är en sådan slagsida att man måste göra det billigare att sälja saker i den här sektorn.

Fler jobb måste skapas. Det måste bli lättare att driva företag till exempel genom att sänka priset på arbete. Det borde ni vara mer angelägna om än att ha ideologiska skygglappar.

Anförande nr 231

H a r d y H e d m a n (kd): Jag vänder mig mot snacket om subventioner. Tycker ni väldigt illa om dem som sitter där uppe på läktaren? De får sänkt moms för att vi ska köpa deras tidningar.

Vi har lägre moms på mat. Varför ska vi ha det? Folk äter sig ju fetare och fetare i Sverige. Vi borde inte ha lägre moms på mat.

Vi har de skattesatser vi har för att vi ska få in skatt. Det är ingen subvention om man får in inkomster som man kan använda för att anställa fler människor i hemtjänsten.

Den första som framförde ett vettigt förslag om detta var Björn Rosengren. Det var i den första invandrapolitiska kommittén som jag satt i som ledamot. De socialdemokratiska ledamöterna i invandrapolitiska kommittén delades snabbt upp i två grupper – de som var för och emot. Ganska många var för. Förslaget kom inte upp då. Hans idé var att man inte skulle ge det som skattesubvention, i den meningen ni har talat om, utan att man ordnar ett företag som betalar lägre arbetsgivaravgift och

anställer människor. Då får de i realiteten ett jobb. De betalar skatt. Det kommer alltså in mer skatt till staten.

Det är inte att subventionera. Vi har ju skattesatser av alla möjliga slag på olika områden. Det finns olika skattesatser på byggvaror till exempel. Det är inte så konstigt. Vi subventionerar väl inte de jobben bara för att man har en annan skattesats?